

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2012

ING. MARTINA BÉREŠOVÁ

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION

Vysoká škola ekonomie a managementu

+420 841 133 166 / info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE

Praktické využitie nástrojov k zníženiu platobných rizík.

TERMÍN UKONČENÍ STUDIA A OBHAJOBA (MĚSÍC/ROK)

Jún/2012.

JMÉNO A PŘÍJMENÍ / STUDIJNÍ SKUPINA

Ing. Martina Bérešová/MBA25.

JMÉNO VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Ing. František Janatka, CSc.

PROHLÁŠENÍ STUDENTA

Prohlašuji tímto, že jsem zadanou diplomovou prací na uvedené téma vypracoval/a samostatně a že jsem ke zpracování této diplomové práce použil/-a pouze literární prameny v práci uvedené.

Datum a místo: 23. 4. 2012 v Prešove

_____
podpis studenta

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu diplomové práce, za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl při zpracování mé diplomové práce.

Vysoká škola ekonomie a managementu

+420 841 133 166 / info@vsem.cz / www.vsem.cz

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

**PRAKTICKÉ VYUŽITIE NÁSTROJOV
K ZNÍŽENIU PLATOBNÝCH RIZÍK**

Practical use instruments to reduce payment risks

Autor: Ing. Martina Bérešová.

Souhrn

Diplomová práca pojednáva a poukazuje nielen na rozbor základných problémov a rizík, ktoré musia exportéri a importéri riešiť v medzinárodnom obchode, ale aj na platobné nástroje, ktorými môžu tieto riziká eliminovať. Ťažiskom práce, je aplikácia teoretických poznatkov na podmienkach vybranej firmy IDEAL STANDARD INTERNATIONAL. Práca je rozdelená do 2. kapitol. Obsahuje 7. Tabuliek, 3. Grafy, 10. Obrázkov a 14. Príloh. Prvá kapitola je venovaná klasifikácii základných druhov rizík, rozboru jednotlivých platobných nástrojov používaných v medzinárodnom obchode na elimináciu platobného rizika a vysvetľuje dôležitosť preverenia bonity obchodného partnera. Práca poskytuje informácie o výraznom zjednodušení transferu peňazí prostredníctvom projektu SEPA (Single Euro Payment Area). Záver prvej časti charakterizuje metodiku a metódy skúmania. Druhá kapitola sa zaoberá obchodnými aktivitami troch vybraných odberateľov firmy IDEAL STANDARD INTERNATIONAL, kde bližšie rozoberá priebeh obchodných operácií a uzatváranie obchodných zmlúv, so zameraním nielen na platobné podmienky, ale aj na dodacie podmienky INCOTERMS 2010. Na základe získaných poznatkov, práca ponúka návrhy a odporúčania v oblasti efektívnejšieho využívania platobných nástrojov k eliminácii platobnej neschopnosti v podnikateľskom prostredí v spoločnosti Ideal Standard International.

Summary

The Thesis discusses and refers not only to analyzing of basic problems and risks that Exporters and Importers need to solve in International business, but also to payment tools by implementing which the risks could be eliminated. The focus of the work is in application of theoretical information in terms of IDEAL STANDARD INTERNATIONAL company. The work is divided into two chapters which contain 7 tables, 3 graphs, 10 pictures and 14 enclosures. The first chapter presents the classification of basic risks, analysis of individual payment tools used in International business for elimination of payment risk and explains the importance of verifying the creditworthiness of a business partner. The thesis provides information about significant simplification of money transfer through the SEPA project (Single Euro Payment Area). Conclusion of the first part describes the methodology and the survey methods. The second chapter deals with the business activities of three selected customers of IDEAL

STANDARD INTERNATIONAL. It further discusses the progress of business operations and contracting trade agreements, focusing not only on the payment terms but also the delivery terms INCOTERMS 2010. Based on this knowledge, the thesis offers suggestions and recommendations on more efficient use of payment tools to eliminate the insolvency in the business environment of Ideal Standard International company.

Klíčová slova:

Komerčné riziká, Platobné nástroje, Hladká platba, Dokumentárny akreditív, Faktoring, Poistenie pohľadávok, SWIFT.

Keywords:

Commercial risks, Payment Instruments, Clean International payment, Letter of Credit, Factoring, Credit insurance, SWIFT.

JEL Classification:

P34 – Financial Economics

G22 – Insurance, Insurance Companies

F13 – Trade policy, International Trade Organizations

F3 – International finance: General

G1 – General financial market

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení:	Ing. Martina Bérešová
Studijní program:	MBA
Studijní obor:	Finance
Studijní skupina:	MBA 25
Název DP:	Praktické využitie nástrojov k zníženiu platobných rizík.
Zásady pro vypracování (stručná osnova práce):	Osnova (struktura) práce 1 ÚVOD 2 Teoreticko-metologická část práce 2.1 Hlavné druhy rizík v medzinárodnom obchode 2.2 Výber platobných a zabezpečovacích nástrojov v medzinárodnom obchode 2.3 Manažment pohľadávok 2.3.1 Preverenie bonity odberateľa 2.3.2 Bankové informácie 2.3.3 Informačné a inkasné kancelárie 2.3.4 Poist'ovacie spoločnosti 2.4 Hladká platba 2.5 Dokumentárny akreditív 2.5.1 Charakteristika dokumentárnych akreditívov 2.5.2 Funkcie a znaky dokumentárnych akreditívov 2.5.3 Priebeh dokumentárneho akreditívu 2.5.4 Druhy dokumentárnych akreditívov 2.5.5 Eliminácia platobného rizika z dokumentárneho akreditívu 2.6 Dokumentárne inkaso 2.6.1 Charakteristika dokumentárneho inkasa 2.6.2 Druhy dokumentárneho inkasa

	2.6.3	Priebeh dokumentárneho inkasa
	2.6.4	Eliminácia platobného rizika z dokumentárneho inkasa
	2.7	Zmenky
	2.7.1	História a vývoj zmeniek
	2.7.2	Druhy zmeniek
	2.7.3	Zmenkové doložky
	2.7.4	Funkcie zmenky
	2.7.5	Eliminácia platobného rizika zo zmenky
	2.8	Bankové záruky
	2.8.1	Charakteristika bankových záruk
	2.8.2	Druhy bankových záruk
	2.8.3	Medzinárodné normy pre bankové záruky
	2.9	Factoring
	2.9.1	Charakter factoringovateľných pohľadávok
	2.9.2	Priebeh factoringovej operácie
	2.9.3	Eliminácia platobného rizika z factoringu
	2.10	Forfaiting
	2.10.1	Charakter forfaitovateľných pohľadávok
	2.10.2	Priebeh forfaitingovej operácie
	2.10.3	Eliminácia platobného rizika z forfaitignu
	2.11	Šeky
	2.11.1	Charakteristika šeku
	2.11.2	Druhy šekov
	2.11.3	Priebeh použitia šeku
	2.11.4	Eliminácia platobných rizík pri použití šeku
	2.12	EURO a SEPA v podmienkach EÚ
	2.12.1	SEPA – Jednotný európsky platobný priestor
	2.12.2	SEPA Direct Debit – SEPA inkaso
	3	Analytická časť práce
	3.1	Manažment pohľadávok v Ideal Standard, Teplice, Česká republika
	3.2	Medzinárodné dohody používané k eliminácii platobných rizík

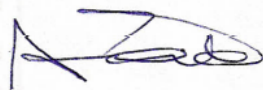

	<p>3.3 Analýza obchodných prípadov</p> <p>3.4 Odporúčania pre z efektívnenie eliminácie platobných rizík</p> <p>ZÁVER</p>
<p>Seznam literatury: (alespoň 5 zdrojů)</p>	<p>BALÁŽ, P. a kol.: <i>Medzinárodné podnikanie</i>. Bratislava, Vydavateľstvo, SPRINT, 2001, Prvé vydanie, ISBN 80-88848-68-7.</p> <p>PAVELKA, Ľ.: <i>Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ</i>. Bratislava, Vydavateľstvo, EKONÓM, 2008, Prvé vydanie, ISBN 978-80-225-2654-8.</p> <p>ČERNOHLÁVKOVÁ, E. – MACHKOVA, H. a kol.: <i>Medzinárodní obchodní operace</i>. 1. vyd. Praha.: HZ Editio, 1998. ISBN 80-860009-20-3.</p> <p>ČERNOHLÁVKOVÁ, E., a kol. : <i>Finanční strategie v medzinárodním podnikání</i>. Vydavateľstvo, ASPI, 2007, ISBN 978-80-735-321-8.</p> <p>ŠÍBL, D. a kol.: <i>Encyklopedický slovník medzinárodného obchodu</i>. Bratislava: SPRINT, 1994, Prvé vydanie, ISBN 80-967122-0-9.</p> <p>KISLINGEROVÁ, E. a kol.: <i>Manažerské finance</i>. 2. prepracovaní a dopl. Vyd. Praha: C.H. BECK, 2007. ISBN 978-80-7179-903-0.</p> <p>FERENČÍKOVÁ, S. a kol.: <i>Aktuálne problémy medzinárodného podnikania</i>. Bratislava, Vydavateľstvo EKONÓM, 2004, Prvé vydanie, ISBN 80-225-1809-3.</p> <p>ZOUFALÝ, V. a kolektív: <i>Velká kniha smluvních vzorů</i>. 3. přeprac. a dopl. Vyd. Praha: C.H. BECK, 2001. ISBN 80-7179-482-1.</p>

	<p>SCHNABEL, H.: <i>Medzinárodné podnikanie v procese globalizácie</i>. Bratislava: SPRINT, 2000, Prvé vydanie, ISBN 80-88848-58-X.</p> <p>MALACH, A. a kol.: <i>Jak podnikat po vstupe do EU</i>. Praha: GRADA Publishing, 2005, 1. vydanie, ISBN 80-247-0906-6.</p> <p>ŠMERINGAI, P., CIRÁK, J.: <i>Zmenky, šeky, akreditívy</i>. Bratislava: IURA EDITION, 1993, Prvé vydanie, ISBN 80-88715-02-4.</p>
Vedoucí DP:	Ing. František Janatka, CSc.
Termín obhajoby DP:	30. 6. 2012

Prof. Ing. Milan Žák, CSc.

rektor

V Praze dne 14. prosince 2011

Obsah

1 Úvod	1
2 Teoreticko-metodologická časť práce	5
2.1 Hlavné druhy rizík v medzinárodnom obchode	5
2.2 Výber platobných a zabezpečovacích nástrojov v medzinárodnom obchode	7
2.3 Manažment pohľadávok	10
2.3.1 Preverenie bonity odberateľa	10
2.3.2 Bankové informácie	12
2.3.3 Informačné a inkasné kancelárie	12
2.3.4 Poisťovacie spoločnosti	13
2.3.5 Index platobného rizika – SLOVENSKO 2010	14
2.4 Hladká platba	16
2.5 Dokumentárny akreditív	16
2.5.1 Charakteristika dokumentárnych akreditívov	17
2.5.2 Funkcie a znaky dokumentárnych akreditívov	18
2.5.3 Priebeh dokumentárneho akreditívu	19
2.5.4 Druhy dokumentárneho akreditívu	21
2.5.5 Eliminácia platobného rizika z dokumentárneho akreditívu	22
2.6 Dokumentárne inkaso	23
2.6.1 Charakteristika dokumentárneho inkasa	23
2.6.2 Priebeh dokumentárneho inkasa	24
2.6.3 Druhy dokumentárneho inkasa	25
2.6.4 Eliminácia platobného rizika z dokumentárneho inkasa	26
2.7 Zmenky	26
2.7.1 História a vývoj zmenky	27
2.7.2 Druhy zmeniek	28
2.7.3 Zmenkové doložky	31
2.7.4 Funkcie zmenky	32
2.7.5 Eliminácia platobného rizika so zmenkami	33
2.8 Bankové záruky	34
2.8.1 Charakteristika bankových záruk	34
2.8.2 Druhy bankových záruk	34
2.8.3 Medzinárodné normy pre bankové záruky	35
2.9 Faktoring	36
2.9.1 Charakter faktoringovateľných pohľadávok	38
2.9.2 Priebeh faktoringovej operácie	39

2.9.3	Eliminácia platobného rizika z faktoringu.....	40
2.10	Forfaiting	41
2.10.1	Charakter forfaitovateľných pohľadávok	42
2.10.2	Priebeh forfaitingovej operácie.....	42
2.10.3	Eliminácia platobného rizika z forfaitingu	44
2.11	Šeky 44	
2.11.1	Charakteristika šeku	45
2.11.2	Druhy šekov.....	45
2.11.3	Priebeh použitia šeku.....	46
2.11.4	Eliminácia platobných rizík pri použití šeku	47
2.12	EURO a SEPA v podmienkach EÚ	48
2.12.1	SEPA – Jednotný európsky platobný priestor	49
2.12.2	SEPA Direct Debit – SEPA Inkaso	49
2.13	Metodika práce a metódy skúmania	50
3	Analytická/praktická časť práce	51
3.1	Management pohľadávok v Ideal Standard, Teplice, Česká republika.....	53
3.2	Medzinárodné zvyklosti používané k eliminácií platobných rizík	54
3.3	Rozbor obchodných prípadov	55
3.3.1	Baldocer, srl, Španielsko – Hladká platba po dodávke s odloženou splatnosťou 45 dní, s poistením pohľadávky, pri dodacej podmienke EXW, Teplice, ČR.....	55
3.3.2	LEA, srl, Alžírsko – Úverová platobná podmienka krytá, L/C s odloženou splatnosťou 60 dní od dátumu nalodenia tovaru v dohodnutom európskom prístave pri dodacej podmienke CFR prístav ALŽÍR (podľa INCOTERMS 2010)	63
3.3.3	TINBYT, Prešov, SLOVENSKO – Hladká platba pred nakládkou tovaru, pri dodacej podmienke FCA, dohodnuté miesto nakládky IS, Teplice, Česká Republika, (podľa INCOTERMS 2010).....	72
3.4	Odporúčania pre z efektívnenie eliminácie platobných rizík.....	80
4	Záver.....	84
	Literatúra	87
	Prílohy	1

Zoznam skratiek

D/P	Dokumentárne Inkaso
EHS	Euler Hermes Servis
EHP	Európsky hospodársky priestor
EUR	Mena a menová jednotka Eurozóny
EÚ	Európska Únia
FCL	Plne naložený kontajner
ICC	International Chamber of Commerce
IBAN	Medzinárodné číslo bankového účtu
IS	Ideal Standard
JCD	Jednotná colná deklarácia
L/C	Dokumentárny Akreditív
MOK	Medzinárodná obchodná komora
SEPA	Jednotný Európsky platobný priestor
SDD	SEPA Inkaso, (SEPA Direct Debit)
SWIFT	Spoločnosť pre celosvetovú bankovú finančnú komunikáciu
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
VAT	Daň z pridanej hodnoty, (Value Addend Tax)
VÚB	Všeobecná úverová banka
WB	Svetová banka (World Bank)
WTO	Svetová obchodná organizácia

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Druhy rizík a nástroje na ich elimináciu.....	6
Tabuľka 2 Platobné podmienky v medzinárodnom obchode z pohľadu účastníka obchodu.....	7
Tabuľka 3 Výhodnosť platobných podmienok pre exportéra a importéra.....	9
Tabuľka 4 Prehľad vybraných informačných kancelárií a ich služby.....	13
Tabuľka 5 Rozdiely medzi cudzou a vlastnou zmenkou.....	30
Tabuľka 6 Porovnanie platobnej bankovej záruky a komerčného poistenia pohľadávok	61
Tabuľka 7 Základné makroekonomické ukazovatele.....	65

Zoznam grafov

Graf 1 Krajiny exportu Slovenska s uvedením hodnoty indexu platobného rizika.....	15
Graf 2 Štruktúra portfólia faktoringových spoločnosti (v%).....	37
Graf 3 Trhové podiely faktoringových spoločnosti v SR (v%).....	38

Zoznam obrázkov

Obrázok 1	Objasnenie hodnôt indexu platobného rizika.....	15
Obrázok 2	Priebeh dokumentárneho akreditívu.....	20
Obrázok 3	Priebeh dokumentárneho inkasa.....	24
Obrázok 4	Priebeh faktoringu.....	39
Obrázok 5	Priebeh forfaitingu – odkúpenie pohľadávky zabezpečené dokumentárnym akreditívom s odloženou splatnosťou.....	43
Obrázok 6	Priebeh platenia bankovým šekom v medzinárodnom obchode.....	47
Obrázok 7	Prehľad výrobných závodov vo svete.....	52
Obrázok 8	Kontrola platnosti IČ DPH BALDOCER, ŠPANIELSKO.....	56
Obrázok 9	Kontrola platnosti IČ DPH TINBYT, SLOVENSKO.....	74
Obrázok 10	Kontrola platnosti IČ DPH IDEAL STANDARD, Česká republika.....	75

1 Úvod

Svetové hospodárstvo sa v 21. storočí vyznačuje výraznou intenzitou globalizácie a pokrokom v oblasti rozvoja informačnej spoločnosti. Globalizácia je založená na vyžívaní komparatívnych výhod jednotlivých ekonomík a predpokladá maximálnu liberalizáciu pohybu tovaru, služieb, osôb a kapitálu, ako aj voľného nakladania s rôznymi druhmi cenných papierov a finančných derivátov a pod. Kľúčovú úlohu pri týchto zmenách aktív v stále väčšej miere hrajú rýchlosť, bezpečnosť a náklady spojené s transferom peňažných prostriedkov medzi účastníkmi trhu.

Svetová ekonomika sa v roku 2008 dostala do obdobia stagnácie a recesie sporej so zvýšením rizík súvisiacich s medzinárodným podnikaním a cezhraničnými bankovými službami. Poznanie zásad medzinárodného platobného styku umožňuje účastníkom obchodných transakcií lepšie predvídať budúce problémy s vymožením zahraničných pohľadávok a dohodnúť platobné podmienky s obchodným partnerom tak, aby jeho platobná neochota alebo neschopnosť neohrozila úspešnosť exportu, resp. podnikania.

Každá podnikateľská činnosť je spojená s rizikom. Čo je riziko? Výraz riziko má historický charakter a bezprostredne sa týka medzinárodného obchodu v stredoveku. Slovo „*risico*“ pochádza z talianskeho jazyka a predstavuje úskalie, ktorému sa bolo nutné vyhnúť pri ďalekých plavbách. Znamenalo odvahu prekonať určité nebezpečenstvo. Podľa Smejkal a Raisa¹ obecná definícia rizika znie: „*Riziko vyjadruje mieru ohrozenia aktíva, t.j. mieru nebezpečenstva, že sa použije hrozba a dôjde k nežiaducemu výsledku v podobe vzniku škody.*“

Cieľom diplomovej práce je zoznámiť čitateľa so základnými problémami, ktoré musia exportéri a importéri riešiť v medzinárodnom obchode. Ťažiskom diplomovej práce je aplikácia teoretických poznatkov (z Prvej kapitoly), na podmienkach vybranej firmy IDEAL STANDARD INTERNATIONAL. Ako eliminovať platobné rizika? Ako eliminovať možnosti vzniku problémov? Aké nástroje a metódy použiť

---

¹ SMEJKAL, V. - RAIS, K.: (2003). *Řízení rizik*. Praha: GRADA PUBLISHING, str. 37. ISBN 978-80-247-3051-6.

na elimináciu rizík? Ako predchádzať problémom? Ako zabezpečiť dôveryhodné informácie o potencionálnom odberateľovi? Tieto otázky sa nám vynárajú pri úvahách v diplomovej práci a pokúsime sa ich bližšie priblížiť a vysvetliť.

Diplomová práca je rozdelená do dvoch kapitol. Úvod prvej kapitoly „Teoreticko-metologická časť práce“, je venovaný klasifikácii základných druhov rizík v medzinárodnom obchode. Vysvetľujeme dôležitosť preverenia bonity nášho obchodného partnera, ešte pred podpísaním Kúpnej zmluvy, resp. pri určení platobnej podmienky, prostredníctvom informačných a poisťovacích spoločností. Jadro prvej kapitoly je venované podrobnému rozboru jednotlivých platobných nástrojov, používaných v medzinárodnom obchode, na elimináciu platobného rizika.

Poznať a porozumieť platobným nástrojom je pridanou hodnotou každej firmy, pretože sa v súčasnosti často stretávame so stále dokonalejšími formami finančných podvodov s medzinárodným prvkom. Slovenské firmy sa často stávajú obeťami medzinárodných organizovaných skupín, ktoré sa snažia od nich získať buď finančné plnenie alebo vylákať odoslanie tovaru. V posledných subkapitolách prvej kapitoly Vám chceme poskytnúť informácie, o výraznom zjednodušení transferu peňazí prostredníctvom projektu SEPA (Single Euro Payment Area), tzn., že všetky platby v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) sa považujú za domáce platby. Chceme zdôrazniť, že projekt SEPA nie je len „jednorazovou operáciou“, ale neustále sa vyvíjajúcim projektom, ktorý podporuje európsku integráciu a ktorého cieľom je priebežne zlepšovať všetky aspekty trhu služieb retailového platobného styku v rámci Eurozóny. SEPA tiež významnou mierou prispieva k plneniu tzv. Lisabonského programu, ktorého zámerom je podporiť konkurencieschopnosť a zaistiť nepretržitý rozvoj európskej ekonomiky.

Záver prvej kapitoly je venovaný metodike práce a metódam skúmania, ktoré sme využívali v čase spracovania diplomovej práce. Aktuálne informačné zdroje nám budú prispievať k celkovému vnímaniu problematiky, ktoré v práci budeme citovať podľa normy SSN ISO 690 (Bibliografická citácia, obsah, forma a štruktúra) a SSN ISO 690-2 (Bibliografická citácia, elektronické dokumenty alebo ich časti).

Ťažisko diplomovej práce tvorí druhá kapitola „Analytická/Praktická časť práce“, v ktorej predstavíme nadnárodnú spoločnosť IDEAL STANDARD INTERNATIONAL, jej podnikateľskú a legislatívnu charakteristiku. Aktuálne krízové udalosti a vývoj na finančnom trhu v globálnej ekonomike presunuli ťažisko podnikových operácií do oblastí managementu pohľadávok. V tejto kapitole priblížime aktivity v oblasti Managementu pohľadávok Ideal Standard, kde sa zameriame na konkrétne činnosti praktického využitia nástrojov k zníženiu, resp. k eliminácii platobných rizík. Veríme, že zaujímavé budú aj obchodné aktivity, ktoré budeme opisovať na troch vybraných odberateľov firmy, kde bližšie rozoberieme priebeh obchodných operácií a uzatváranie obchodných zmlúv, so zameraním nielen na platobné podmienky, ale aj na dodacie podmienky INCOTERMS 2010.

V prvom obchodnom prípade opisujeme obchodné aktivity v rámci eurozóny so spoločnosťou BALDCOER, srl, Španielsko s platobným nástrojom Hladká platba po dodávke s odloženou splatnosťou 45 dní, s poistením pohľadávky (Euler Hermes Servis) pri dodacej podmienke EXW (INCOTERMS 2010) Teplice, ČR, (viď. Kapitola 3.3.1).

Platobná stratégia druhého obchodného prípadu (viď. Kapitola 3.3.2) je venovaná preniknutiu na africký trh. Manažment IDEAL STANDARD (IS) veľmi priťahoval Alžírsky trh. Analytici IS očakávali, že dopyt po ich výrobkoch sa postupne zvýši a neskôr budú môcť expandovať aj v susedných krajinách Alžírsku. Potrebovali základ, t.j. pevný bod, preto chceli začať v Alžírsku. Nadviazali komunikáciu so spoločnosťou LEA, srl, Alžírsko. Prvý obchodný prípad bol zrealizovaný s platobnou úverovou podmienkou Dokumentárny akreditív s odloženou splatnosťou 60 dní, od dátumu nalodenia tovaru v dohodnutom európskom prístave, pri dodacej podmienke CFR prístav Alžír (INCOTERMS 2010).

V treťom obchodnom prípade (viď. Kapitola 3.3.3) opisujeme obchodné aktivity s dlhodobým obchodným partnerom IDEAL STANDARD, s firmou TINBYT, Slovensko, s ktorou má IS uzatvorenú zmluvu o Výhradnom zastúpení na Slovensku. Zmluvne dohodnutá platobná podmienka Hladká platba pred dodávkou (s vyjednaním

dodatočného skonta za platbu predom vo výške 3%), pri dodacej podmienke FCA s dohodnutým miestom nakládky IS, sklad Teplice, ČR (INCOTERMS 2010).

V závere tejto kapitoly, na základe poznatkov, ktoré sme získali z ekonomického a obchodného oddelenia Ideal Standard, sa pokúsime spracovať návrhy a odporúčania oblasti efektívnejšieho využívania platobných nástrojov k eliminácii platobnej neschopnosti v podnikateľskom prostredí v spoločnosti Ideal Standard Internatiol.

2 Teoreticko-metodologická časť práce

Exportéri a importéri musia riešiť základné problémy nielen v obchode s tovarom, ale aj v ostatných formách hospodárskej spolupráce so zahraničím. Slovenská republika je neoddeliteľnou súčasťou globálnej svetovej ekonomiky. Globalizácia prináša nielen veľké možnosti zapojenia sa do medzinárodných podnikateľských aktivít, ale je spojená aj s určitými hrozbami, najviac zo stále sa zaostrujúcou konkurenciou na medzinárodných trhoch. Zahraničný obchod predstavuje pre Slovenskú republiku veľmi dôležitý prostriedok na obnovenie a udržanie ekonomickej rovnováhy a zabezpečenie dynamického hospodárskeho rastu.

Pokiaľ si Slovenské podniky chcú udržať medzinárodnú konkurencieschopnosť, musia nielen vyrábať kvalitatívne výrobky, ale taktiež ovládať zložitú problematiku medzinárodných obchodných operácií. Kľúčovú úlohu pri zmenách aktív stále vo väčšej miere hrajú rýchlosť, bezpečnosť a náklady spojené s transferom peňažných prostriedkov medzi účastníkmi trhu.

Operáciám v zahraničnom obchode sa venujú Kašťáková, Pullmanová a Svobodová² vo svojej knihe „Operácie v zahraničnom obchode“, kde vysvetľujú, že platobné podmienky veľmi výhodné pre exportéra, predstavujú pre importéra zvýšené riziko, alebo minimálne finančnú nevýhodu. V záujme oboch zúčastnených na kontrakte, ostáva primárnou otázkou bonita zahraničného obchodného partnera, identifikovanie rizík a určenie nástrojov na ich elimináciu.

2.1 Hlavné druhy rizík v medzinárodnom obchode

Každá podnikateľská činnosť je spojená s určitým rizikom. Podľa Pavelku,³ v medzinárodnom obchode je rozsah a účinok rozšírený o rozdielnosť kultúr, teritoriálnu vzdialenosť, rozdielnosť právnych noriem a politickú nestabilitu. Definície týkajúce sa rizika sa rôznia. Môže ísť o nebezpečenstvo vzniku straty alebo finančnej

---

² KAŠŤÁKOVÁ, E., PULLMANOVÁ T., SVOBODOVÁ, V.: (2008). *Operácie v zahraničnom obchode*. Bratislava: EKONÓM, str. 15. ISBN 978-80-225-2537-4.

³ PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 7. ISBN 978-80-225-2654-8.

ujmy, nebezpečenstvo chybného rozhodnutia meniaceho očakávaný výsledok a podobne. Podľa Smejkal,⁴ všeobecná definícia rizika znie:

„Riziko vyjadruje mieru ohrozenia aktíva, t.j. mieru nebezpečenstva, že sa uplatní hrozba a dôjde k nežiaducemu výsledku v podobe vzniku škody.“

Tabuľka 1 Druhy rizík a nástroje na ich elimináciu

Druh rizika	Eliminácia
Riziko mentality	Príprava na obchodné rokovanie s aplikáciou poznatkov o kultúre a zvyklostiach v krajine obchodného partnera.
Riziko jazyka	Znalosť jazyka obchodného partnera vrátane odbornej terminológie.
Právne riziko	Dohoda o použiteľnom práve a miestnej príslušnosti súdu pre prípad sporu. Rozhodcovské doložky na riešenie sporov. Znalosť právnych pomerov v krajine.
Politické a hospodárske riziko	Informácie o krajine odberateľa. Potvrdenie dokumentárneho akreditívu. Poistenie pohľadávok.
Platobné riziko	Preverenie bonity odberateľa. Vyžiadanie abstraktnej bankovej záruky. Platba dokumentárnym akreditívom. Poistenie pohľadávok.
Tovarové riziko – neprevzatie tovaru	Začatie výroby exportnej dodávky až po prevzatí akontačnej platby.
Tovarové riziko – technické normy	Certifikát o kvalite tovaru. Preverenie parametrov technických noriem.
Riziko zneužitia akontácie exportérom	Importér zaplatí akontáciu až po prijatí akontačnej záruky.

⁴ SMEJKAL, V. - RAIS, K.: (2003). *Řízení rizik*. Praha: GRADA PUBLISHING, str. 37. ISBN 978-80-247-3051-6.

Pokračovanie tabuľky 1 Druhy rizík a nástroje na ich elimináciu

Menové riziko exportéra	Vyriešenie kurzových rizík derivátmi. Čerpanie úveru v cudzej mene. Exportný faktoring pohľadávky. Exportný forfaiting pohľadávky.
-------------------------	---

Zdroj: PAVELKA, Ľ.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str.13. Vlastné spracovanie.

2.2 Výber platobných a zabezpečovacích nástrojov v medzinárodnom obchode

Podľa Pavelku,⁵ medzinárodná zmluva z hľadiska platobných podmienok predstavuje výsledný prejav vôle dvoch alebo viacerých subjektov, ktorých záujmy a ciele sú v protiklade (antagonistické)⁶. Platobné podmienky veľmi výhodné pre exportéra predstavujú pre importéra buď zvýšené riziko, alebo minimálne finančnú nevýhodu.

Tabuľka 2 Platobné podmienky v medzinárodnom obchode z pohľadu účastníka obchodu

Druh platobnej podmienky	Forma realizácie
Platba vopred	Hladká platba Bankový alebo súkromný šek
Platba pri dodávke	Hladká platba, SEPA inkaso Bankový alebo súkromný šek Dokumentárne inkaso (D/P) Cudzia zmenka akceptovaná importérom Vlastná zmenka vystavená importérom Dokumentárny akreditív (L/C)
Platba po dodávke	Hladká platba Dokumentárne inkaso (D/P) Cudzia zmenka akceptovaná importérom Vlastná zmenka vystavená importérom Dokumentárny akreditív (L/C)

Zdroj: PAVELKA, Ľ.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str.19. Vlastné spracovanie.

⁵ PAVELKA, Ľ.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 17. ISBN 978-80-225-2654-8.

⁶ Antagonistický – protichodný, opačne pôsobiaci.

Bez záväzkové platobné podmienky – „Pre banky to znamená iba vykonanie služby zákazníkovi za odplatu. Banky ich poskytnutím nevstupujú voči klientom ani tretím osobám do existujúcich alebo budúcich záväzkov.“⁷ Ako uvádza Československá obchodná banka: „ Pri bez záväzkovom platobnom nástroji banka nevstupuje do záväzku za kupujúceho, avšak plne zodpovedá za zverené dokumenty a za dodržanie inkasných podmienok.“⁸

Záväzkové platobné podmienky – „Banka pri nich preberá riziko spočívajúce v povinnosti poskytnúť finančné plnenie voči druhej strane, ak si tieto povinnosti nesplní samotný klient, za ktorého do záväzkového vzťahu vstúpila.“⁹ Delíme ich na:

- abstraktné – podmienkou plnenia je splnenie určeného dokumentu, napr. vyhlásenie beneficienta bankovej záruky, že mu odberateľ za faktúru nezaplatil;¹⁰
- akcesorické – ručiteľ môže uplatniť všetky námietky hlavného dlžníka, napr. tovar bol nekvalitný, nebol dodaný načas. Podmienkou býva rozsudok súdu alebo arbitráže, ktorý preukazuje existenciu finančného nároku beneficienta zo záruky.¹¹

Ako uvádzame v Tabuľke 3 Platba vopred je najvýhodnejšou platobnou podmienkou pre exportéra, keďže úplne vylučuje platobné riziko, a naopak najrizikovejšou platobnou podmienkou pre importéra. Tento nástroj je bežný pri tovaroch s dlhým časom výroby. Importér sa v tomto prípade proti riziku nevrátenia akontácie a nedodania tovaru môže chrániť bankovou zárukou za vrátenie akontácie. V prípade, že odberateľ požaduje úplný odklad splatnosti napr. 3 mesiace, musí dodávateľ dbať na elimináciu platobného rizika a požadovať, aby odklad splatnosti bol zo strany odberateľa zabezpečený dokumentárnym akreditívom, bankovou zárukou alebo zmenkami s bankovým avalom.

---

⁷ PAVELKA, Ľ.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkách EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 19. ISBN 978-80-225-2654-8.

⁸ ČSOB.: (2012). Bezzáväzkové platobné nástroje. [online]. Dokumentárne a zmenkové inkaso. 2012 [cit. 2012-2-02]. Dostupné z WWW:<<http://www.csob.sk/firmy/velke-firmy/uvery-a-financovanie/obchodne-financovanie/dokumentarne-a-zmenkove-inkaso>>.

⁹ PAVELKA, Ľ.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkách EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 19. ISBN 978-80-225-2654-8.

¹⁰ Abstraktné – predstavujú bezpodmienečný záväzok, ktorý je nezávislý od kontraktu, na základe ktorého bol vystavený.

¹¹ Akcesorické – spĺňajú výlučne zabezpečovaciu funkciu.

Tabuľka 3 Výhodnosť platobných podmienok pre exportéra a importéra

Platobná podmienka	Úloha banky	Výhodné pre exportéra
Platba vopred	Realizácia hladkej platby Poskytnutie akontačnej záruky exportérovi	
Potvrdený dokumentárny akreditív (na videnie alebo s odloženou splatnosťou)	Otvorenie a potvrdenie akreditívu Avizovanie akreditívu Výplata exportéra Platba akreditívu z úveru	
Nepotvrdený dokumentárny akreditív (na videnie alebo s odloženou splatnosťou)	Otvorenie akreditívu Avizovanie akreditívu Výplata exportéra po kontrole dokumentov Platba akreditívu z úveru	
Dokumentárne inkaso (dokumenty proti platbe)	Zaslanie inkasných dokumentov Výplata exportéra po kontrole dokumentov Čerpanie úveru na zaplatenie tovaru	
Dokumentárne inkaso (dokumenty proti akceptácii zmenky)	Zaslanie inkasných dokumentov Akcept zmenky dlžníkom Eskont zmenky bankou Inkaso zmenky	
Platba po dodávke tovaru	Hladká platba Obvykle platobná záruka Čerpanie úveru v banke	
Odklad splatnosti (dodávateľský úver)	Realizácia hladkej platby Obvykle banková záruka Exportný faktoring	
		Výhodné pre importéra

Zdroj: PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 21.

2.3 Manažment pohľadávok

Krištofík,¹² vo svojom príspevku na internetovom portály finančný manažment.sk uvádza, že aktuálne krízové udalosti postavili podnikových finančníkov do stredobodu pozornosti a požiadavka efektívneho manažmentu likvidity pohľadávok sa stala životne dôležitou. Vývoj na finančnom trhu a v globálnej ekonomike presunul ťažisko podnikových operácií do oblasti manažmentu pohľadávok. To, že likvidita je integrálnym prvkom funkcie financovania podniku, čo nie je ničím novým ani prekvapujúcim. Manažment likvidity pohľadávok už nie je iba o „precizovaní“¹³ plánov a predikcií cash flow, ale aj o zaistení zdrojov od zákazníkov a zabezpečení, že kľúčoví dodávatelia budú naďalej bez problémov realizovať dodávky. Definičné pojatie manažmentu pohľadávok sa v publikácii „*Manažerské finance*“ od Kislingerovej uvádza, že zmyslom manažmentu pohľadávok je:

- „*Ochrániť spoločnosť pred vysokým podielom faktúr, ktoré zákazníci platia s omeškaním*“;
- „*Minimalizovať podiel nedobytných pohľadávok, ktoré nie sú vôbec vymožiteľné alebo sú inkasované s vynaložením relatívne vysokých nákladov*“.¹⁴

V záujme oboch zúčastnených strán na kontrakte je primárnou otázkou **bonita zahraničného obchodného partnera**.

2.3.1 Preverenie bonity odberateľa

Preverenie bonity (dôveryhodnosti) budúceho zákazníka a obchodného partnera je nevyhnutý prvok prípravy každej kúpnej zmluvy, zmluvy o dielo alebo iného kontraktu. Bonita odberateľa výrazne ovplyvňuje stupeň rizika obchodnej spolupráce. Preverovanie bonity obchodných partnerov by malo patriť k neodmysliteľnej súčasť práce každej firmy, ktorej záleží na dlhodobom rozvoji a chce obstať na konkurenčnom trhu.

---

¹² KRIŠTOFÍK, P.: *Trendy v riadení likvidity*. [online]. Finančný manažment podnikov. 2010 [cit. 2011-12-27]. Dostupné z WWW: <<http://financnymanažment.sk/2010-1/1-2010/1/trendy-v-riadeni-likvidity-II>>.

¹³ Precizovanie – vyjadriť, spresniť, presne vyjadrovať.

¹⁴ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: (2007). *Manažerské finance*. Praha: C.H. BECK. 2007. str.436. ISBN 978-80-7179-903-0.

Ako uvádza Pavelka,¹⁵ predchádzanie defaultom obchodných pohľadávok predpokladá neustále sledovanie konkurenčného postavenia, správania sa odberateľov v tuzemsku a v zahraničí vrátane firiem personálne a kapitálovo prepojených s firmou odberateľa. Tieto prepojenia a s tým súvisiace tzv. krížové riziká často u nás podceňujú nielen malé podniky, ale aj veľké nadnárodné spoločnosti.

Na Slovensku pôsobí viacero spoločností zaoberajúcimi sa obstarávaním informácií o bonite tuzemských a zahraničných obchodných partnerov. Služby takéhoto druhu v minulosti poskytovali najmä banky, dnes je ale situácia na trhu úplne odlišná. Získať jednoduché alebo rozsiahle údaje o solventnosti nových obchodných partnerov je možné prostredníctvom medzinárodne pôsobiacich špecializovaných spoločností. Rýchlosť, aktuálnosť a rozsah nimi poskytovaných informácií o firmách závisí od kvality databáz, ktorými disponujú ako aj od partnerských organizácií v jednotlivých krajinách sveta.¹⁶ Tieto spoločnosti svojim klientom ponúkajú komplexný outsourcing¹⁷ v oblasti správy pohľadávok, ich uplatňovania u dlžníkov a tiež mimosúdne alebo súdne vymáhanie. Dlžníci pritom nemusia byť len firmy so sídlom v SR, ale zahraničné podnikateľské subjekty.

Najväčší význam poskytovaných informácií predstavuje možnosť dodávateľov (veriteľov) okamžite reagovať na prípadné riziká, ktoré súvisia s podnikaním dlžníka (neschopnosť uhrádzať záväzky v lehote splatnosti, zrušenie veľkých zákaziek od zákazníkov, úradné opatrenia voči firmám dlžníka, atď.) Na základe rýchlosti získania týchto negatívnych informácií je potom dodávateľ schopný nedôveryhodnému odberateľovi okamžite pozastaviť ďalšie dodávky tovarov alebo služieb, prípadne od neho požadovať zmenu platobných podmienok¹⁸ (napr. platbu vopred).

---

¹⁵ PAVELKA, L.: (2007). *Manažment krátkodobých obchodných pohľadávok*. Problematika uvedená v tomto príspevku je súčasťou vedeckého projektu VEGA 1/4562/07 – Interné číslo 196.

¹⁶ Medzi najznámejšie spoločnosti pôsobiace v oblasti zabezpečovania obchodných informácií patria: Coface Slovakia, Eulerhermes, Creditreform a iné.

¹⁷ Outsourcing – odovzdávanie vnútropodnikových aktivít zvyčajne nesúvisiacich z hlavnou činnosťou podniku na externý subjekt.

¹⁸ Pri defaulte jednej pohľadávky v objeme € 3.300,-- musí firma pracujúca s maržou 5 % vygenerovať dodatočný obrat € 66.000,-- potrebný na to, aby táto strata nezapríčinila v jej účtovníctve záporný hospodársky výsledok.

2.3.2 Bankové informácie

Banková informácia predstavuje informáciu o klientovi, ktorú poskytla banka klienta na základe žiadosti jeho zahraničného obchodného partnera. Ako uvádza Pavelka,¹⁹ podmienkou poskytnutia bankových informácií je súhlas zahraničného zákazníka udelený zahraničnej banke, aby tá mohla zverejniť a poskytnúť slovenskej banke podrobnejšie a detailnejšie informácie o zahraničnom podnikateľovi, resp. zahraničnej firme. Údaje obsiahnuté v bankovej informácii sa týkajú:

- *„Bonity, solventnosti a spoľahlivosti klienta;*
- *výšky poskytnutých úverov – často iba informácia o bezproblémovom plnení záväzkov bez zverejnenia výšky bankového úveru;*
- *obratom na účte – výnimočne poskytovaný údaj vzhľadom na bankové tajomstvo, žiadateľ musí na tento údaj dať jednoznačnú požiadavku“.*²⁰

2.3.3 Informačné a inkasné kancelárie

Šebejová, vo svojom príspevku *„Kde a ako preveriť obchodného partnera“*²¹ uvádza, že informačné a inkasné kancelárie poskytujú overené informácie a hodnotenie preverovanej firmy podľa vlastných postupov v komplexnej správe. Od poskytovateľov informácii sa viac posúvajú k sprostredkovateľom a zvyšujú pre užívateľa pridanú hodnotu. Ako doplnkovú službu ponúkajú spravidla aj ročný monitoring zmien vo firme, ktorú preverili, a tak je obchodný partner v podstate pod nepretržitým drobnohľadom. Všetky tieto spoločnosti budujú vlastné, prevažne jednotné databázy, do ktorých má klient prístup cez internet. Za ich služby sa platí buď formou predplatného kreditu alebo jednorázovo podľa druhu a rozsahu poskytnutej informácie. Prehľadné rozlíšenie služieb jednotlivých vybraných informačných kancelárií prezentuje nasledujúca Tabuľka 4.

---

¹⁹ PAVELKA, L.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 24. ISBN 978-80-225-2654-8.

²⁰ PAVELKA, L.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 25. ISBN 978-80-225-2654-8.

²¹ ŠEBEJOVÁ, K.: (2008). *Kde a ako preveriť obchodného partnera*. Bratislava: TREND, str. 3.

Tabuľka 4 Prehľad vybraných informačných kancelárií a ich služby

Názov spoločnosti	Coface	Creditreform	Bonnier - Bisnode AB	Bonnier - Bisnode AB	Kompass
Krajina pôvodu	Francúzsko a Rakúsko	Nemecko	Švédsko	Švédsko	USA
Obchodná značka	Coface	Creditreform	Dun & Bradstreet (USA)	EDB (SK)	Kompass
Marketingová informácia ¹	x	x	Aj eWOW = prepojenie firiem	x	x
Kreditná informácia	x	x	x	-	-
Výstup	Obchodná informácia	Hospodárska informácia	Hospodárska správa	Aktuálna informácia pre nadviazanie obchodného kontaktu	
Hodnotenie	Credit rating	Index bonity	D&B Rating	-	-
	Platobná schopnosť		D&B Paydex		
	Doporučený / Maximálny kredit				
Elektronický monitoring ²	x	x	x	-	-
On-line internet	ICON	BIGNET, lokálna databáza (SR)	DBAI a DUN-Trade (SR, ČR), DBAI (zahraničné firmy)	Lokálna databáza (SR, ČR) PROODLE	KOMPASS
Databázy na CD ROM	-	-	-	x	2x ročne ³
Inkaso pohľadávok	x	x	-	-	-
Iné produkty a služby	Makroekonomika a riziká krajín	Analýza Insolvencie	Country RiskLine Report, Country Report	Dopyty (B2B), Verejné zákazky Z TED	

Zdroj: ŠEBEJOVÁ, K.: (2008). *Kde a ako preveriť obchodného partnera*. Bratislava: TREND, str.4. Vlastné spracovanie.

2.3.4 Poist'ovacie spoločnosti

Poist'ovacie spoločnosti poist'ujú pohľadávky dodávateľov voči odberateľom. Ako uvádza Pavelka, ²² základom rozhodnutia poist'ovne o prevzatí rizika platobnej neschopnosti alebo platobnej nevôle odberateľa je **vyhodnotenie bonity a platobnej schopnosti dlžníka**, ktorého záväzky sú predmetom poistenia. Najznámejšími subjektmi na poistnom trhu sú tri súkromné poist'ovne:

- Eulerhermes; ²³
- Atradius; ²⁴
- Cofaceintercredit. ²⁵

²² PAVELKA, L.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 29. ISBN 978-80-225-2654-8.

²³ Eulerhermes – <<http://eulerherms.com>>.

²⁴ Atradius - <<http://www.astradius.sk>>.

²⁵ Cofaceintercredit – <<http://cofaceintercredit.com>>.

2.3.5 Index platobného rizika – SLOVENSKO 2010

Prieskum platobného rizika vykonaného v roku 2010 spoločnosťou Intrum Justitia²⁶ preukázal, že schopnosť platiť včas sa u zákazníkov, podnikov a verejných inštitúcií v danom roku znížila. Podľa tejto spoločnosti je potrebné očakávať ďalšie zhoršenie situácie. V súčasnej situácii, keď svet zápasí s najhorším ekonomickým poklesom za niekoľko dekád, dospievajú k triezvemu záveru, že dosahovanie včasných platieb bude čím ďalej, tým náročnejšie. Predložená správa potvrdzuje:

„Nejestvuje veľa dôvodov na optimistický pohľad na stav slovenskej ekonomiky v roku 2012. Napriek tomu, že slovenské banky sa do veľkej miery vyhli finančným problémom, ktoré sa prejavili naprieč celou Európou, malá a otvorená ekonomika krajiny zažíva mať ťažkosti, pretože dopyt po jej tovaroch, od áut až po televízne prijímače na kľúčových exportných trhoch klesá. Spolu s narastajúcou mierou nezamestnanosti klesá v krajine s 5,4 milióna obyvateľov tiež dôvera spotrebiteľov. V roku 2012 sa očakáva ďalšie spomalenie rastu.“²⁷

V obrázku 1 objasňujeme hodnotu indexu platobného rizika, ktorý bol vyvinutý spoločnosťou Intrum Justitia, prostredníctvom ktorého vieme rozumne zhodnotiť potencionálnych zákazníkov a ktorý napomáha rozvoju perspektívy zdravého podnikového modelu, ktorého výsledkom bude neuskutočnenie predaja takému zákazníkovi, u ktorého je vysoká pravdepodobnosť neskorej platby alebo platobnej neschopnosti.

Prieskum Inštitútu pre ekonomické stratégie (Economic Policy Institute, ďalej len EPI) ukazuje, že v Európe sa v roku 2011 oneskorenie platby presahujúce odsúhlasený termín predĺžilo v priemere na 19 dní, v porovnaní so 17 dňami v roku 2010. A každý jeden deň, o ktorý je platba oneskorená, stojí peniaze. Reakciou na to je, že mnohé spoločnosti sa pokúšajú znížiť dĺžku splatnosti ponúkaného úveru, predovšetkým pre spotrebiteľov.

---

²⁶ INTRUM JUSTITIA – zbiera údaje od desiatok tisíc spoločností v Európe. Zozbierané údaje spoločnosť dopĺňa štatistickými a ekonomickými údajmi, ako i údajmi o priemyselnej produkcii. Pomocou všetkých týchto údajov bol spoločnosť Intrum Justitia vytvorený Index Rizika Krajiny (poskytuje informácie o platobnom riziku krajiny) a Európsky Platobný Index .

²⁷ INTRUM JUSTITIA.: (2010). *Rizikový index – Index rizika 2010 Slovensko*. 2011 [cit. 2011-12-27]. Dostupné z WWW: <<http://www.intrum.com/sk/Tlac-publikacie/Intrum-casopis/>>.

Obrázok 1 Objasnenie hodnôt indexu platobného rizika

Index rizika	Objasnenie hodnôt indexu rizika
100	Nulové platobné riziko, hotovostné platby, platby pri prevzatí dodávky, prípadne platby vopred, žiaden úver
101 – 124	Pozorne dbajte na zachovanie súčasnej situácie
125 – 149	Zásah potrebný
150 – 174	Zásah nevyhnutný, treba prijať opatrenia na zníženie rizikového profilu
175 – 199	Núdzová potreba zásahu, treba prijať opatrenia na zníženie rizikového profilu
> 200	Núdzový stav, treba prijať opatrenia na zníženie rizikového profilu

Zdroj: INTURM JUSTITIA, (2010). *Rizikový index – Index rizika Slovensko 2010*. str. 6.

V správe o Platobnom indexe z roku 2010 môžeme nájsť podrobné informácie o hlavných exportných krajinách Slovenska, s uvedením hodnoty indexu platobného rizika.

Graf 1 Krajiny exportu Slovenska s uvedením hodnoty indexu platobného rizika

Hlavný export	Index rizika
Česká republika	172
Taliansko	162
Pol'sko	163
Nemecko	153

Zdroj: INTRUM JUSTITIA, (2010). *Rizikový index – Index rizika Slovensko 2010*. str. 6.

2.4 Hladká platba

Hladké platby sú relatívne najlacnejším platobným prostriedkom. Podľa Rozehnalovej, ich obvykle delíme na:

- *hladká platba predom – akontácia, ktorá môže byť úplná alebo čiastočná;*
- *hladká platba po dodaní tovaru, tzn. úverový obchod.*²⁸

Použitie hladkej platby vyžaduje vysokú dôveru zmluvných partnerov, a pokiaľ sa nepodarí dosiahnuť akontáciu,²⁹ ide v prípade úverovania o vysoký rizikový spôsob platenia pre veriteľa. Vývozca by mal využiť tento spôsob iba tam, kde dôveruje ako samotnému obchodnému partnerovi, tak i stabilným podmienkam v jeho krajine. Vo väčšine prípadov sú práve tieto typy úverových obchodov zaistené využitím výhrady vlastníckeho práva.³⁰ (viď. Rozbor obchodného prípadu Kapitola 3.3.1 Hladká platba s poistením pohľadávky a Kapitola 3.3.3 Hladká platba pred nakládkou tovaru).

Realizácia hladkej platby. Rozehnalová uvádza,³¹ že klient, ktorý má v určitej banke finančné prostriedky, dá tejto banke príkaz k prevedeniu hladkej platby. Táto následne požiada zahraničnú banku, u ktorej má vedený svoj účet, aby na vrub jej účtu uhradila príslušnú čiastku (viď. Príloha 13).

2.5 Dokumentárny akreditív

Pavelka³² definuje dokumentárny akreditív (Letter of credit – L/C) ako osvedčený a tradičný platobný a zabezpečovací nástroj používaný v medzinárodnom obchode medzi obchodnými partnermi, ktorí preferujú bezpečnosť a istotu prijatia platby, ako aj medzi tými, ktorí si navzájom nedôverujú natoľko, aby použili miernejší a jednoduchší spôsob na zabezpečenie obchodných záväzkov. Obdobne široké pojetie

---

²⁸ ROZEHNALOVÁ, N.: (2010). *Právo medzinárodného obchodu*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 437. ISBN 978-80-7357-562-5.

²⁹ Akontácia - akákoľvek čiastočná platba vopred. Akontácia v medzinárodnom obchode je pomerne vzácna a môže byť aj zákonodárstvom vylúčená.

³⁰ Výhrada vlastníckeho práva - kupujúci nadobúda vlastnícke právo k tovaru až úplným zaplatením jeho kúpnej ceny.

³¹ ROZEHNALOVÁ, N.: (2010). *Právo medzinárodného obchodu*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 438. ISBN 978-80-7357-562-5.

³² PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 133. ISBN 978-80-225-2654-8.

dokumentárneho akreditívu vidí aj autor Janatka³³, „*Dokumentárny akreditív je záväzkový, dokumentárny platobný inštrument. Ide o dlhodobu užívaný, obľúbený, dokonale prepracovaný, ale aj drahý inštrument.*“ L/C umožňuje exportérovi mať kontrolu nad exportovaným tovarom až do jeho zaplatenia. Kontrolnú funkciu pritom zohrávajú najmä dispozičné dokumenty,³⁴ (vid'. Rozbor obchodného prípadu Kapitola 3.3.2 Dokumentárny akreditív s odloženou splatnosťou 60 dní), ktoré sú obvykle vystavené na meno a prevádzané cesiou (postúpení práv) na nového majiteľa. V prípade dokumentov vystavených na doručiteľa je možný prevod vlastníckych práv prostredníctvom indosamentu (rubopisu).

2.5.1 Charakteristika dokumentárnych akreditívov

Vymedzenie dokumentárnych akreditívov v slovenskom práve legislatívne upravuje Obchodný zákonník Slovenskej republiky v § 682 – § 691. No v praxi sa široko ujali **Jednotné pravidlá pre dokumentárne akreditívy**, vydané Medzinárodnou obchodnou komorou (MOK) v Paríži v roku 1929 a naposledy revidované v roku 1994. Ich význam je mimoriadny, pretože sú aplikované bankami vo viac ako 170 krajinách sveta. *Skladajú sa zo 7 častí:*

- *„Obecné ustanovenia a definície;*
- *časti obsahujúce vymedzenie jednotlivých druhov, foriem a oznámení;*
- *časti vymedzujúce zodpovednosť a problematiku vyššej moci;*
- *časti venované vymedzeniu dokumentov;*
- *časti venované dielčím ustanoveniam;*
- *časti týkajúce sa prevoditeľného akreditívu;*
- *časti regulujúce postup neoznačeného akreditívu“*³⁵

---

³³ JANATKA, F.: (2011). *Riziká v komerčnej praxi*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 226. ISBN 978-80-7357-632-5.

³⁴ Dispozičné dokumenty – napr. námorný konosament (cenný papier, jeho znenie a prenos práv je v súlade s dohodou medzi zasielateľom a jeho príkazcom), riečny náložný list, skladový list (warmat), vydací list a niektoré multimodálne dopravné dokumenty v rámci námornej dopravy.

³⁵ ROZEHNALOVÁ, N.: (2010). *Právo medzinárodného obchodu*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 440. ISBN 978-80-7357-562-5.

2.5.2 Funkcie a znaky dokumentárnych akreditívov

Pavelka³⁶ publikuje a uvádza tieto funkcie dokumentárnych akreditívov:

Funkcia platobná – realizácia bezhotovostného platobného styku medzi exportérom a importérom.

Funkcia zabezpečovacieho prostriedku – Importér dostáva v podobe L/C istotu, že nebude zaplatené skôr, ako exportér predloží také dokumenty, ktoré budú deklarovať, že tovar bol odoslaný k rukám importéra a exportér dostáva v podobe L/C istotu, že ak tovar odošle importérovi a splní všetky akreditívne podmienky, dostane zaplatené bez rizika. L/C umožňuje prostredníctvom dokumentov prevod vlastníckeho práva na tovar.

Funkcia úverová - prostredníctvom L/C môže exportér na požiadanie importéra poskytnúť odklad splatnosti úhrady, čo predstavuje dodávateľský úver. Poskytnutie odkladu splatnosti do niektorých krajín môže byť dokonca nevyhnutým predpokladom, aby exportér mohol byť úspešný v danom teritóriu odberateľa.

Funkcia dodacia – importér pri otvorení L/C určí také podmienky, ktoré vylučujú nevhodné správanie exportéra, týkajúce sa predmetu dodávky tovaru, napr. importér nemusí mať záujem o čiastkové dodávky tovaru, ale iba o určité väčšie množstvo daných výrobkov alebo surovín.

V knihe „*Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*“ Pavelka³⁷ publikuje a prezentuje 4 hlavné znaky dokumentárnych akreditívov:

Nezávislosť – (abstraktnosť) L/C od kúpnych, prepravných a poisťovacích zmlúv, ktoré obsahujú povinnosť importéra otvoriť v prospech exportéra L/C.

Neodvolateľnosť – aj keď ich teória uvádza, v praxi sa nevyskytujú odvolateľné L/C. Neodvolateľnosťou sa rozumie nemožnosť zrušiť záväzok vystavujúcej banky,

---

³⁶ PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 137. ISBN 978-80-225-2654-8.

³⁷ PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 138. ISBN 978-80-225-2654-8.

od okamihu avizovania alebo potvrdenia L/C. Neodvolateľnosť je v zásade nevyhnutným predpokladom, aby exportér mal záujem o obchod so zákazníkom.

Formálna prísnosť pri kontrole dokumentov – banky sa zaoberajú výlučne dôkladnou kontrolou dokumentov, a nie zmluvami, či dokonca kontrolou tovaru. Kontrola dokumentov a úhrada akreditívnej sumy exportérovi sú jedinou povinnosťou bánk.

Vylúčenie zodpovednosti - banky nezodpovedajú za stratu, poškodenie dokumentov ani za chyby prepravcov, poisťovateľov, nenesú zodpovednosť za meškanie dodávok tovaru, omyly v správach telekomunikačných prostriedkov, prípadne z dôvodu vyššej moc (Vis Major).³⁸

2.5.3 Priebeh dokumentárneho akreditívu

Dokumentárny akreditív otvára importér vo svojej banke tým, že vyplní žiadosť na predpísanom tlačive banky. *Formulár banky – žiadosť (Príloha 1) obsahuje nasledujúce údaje:*

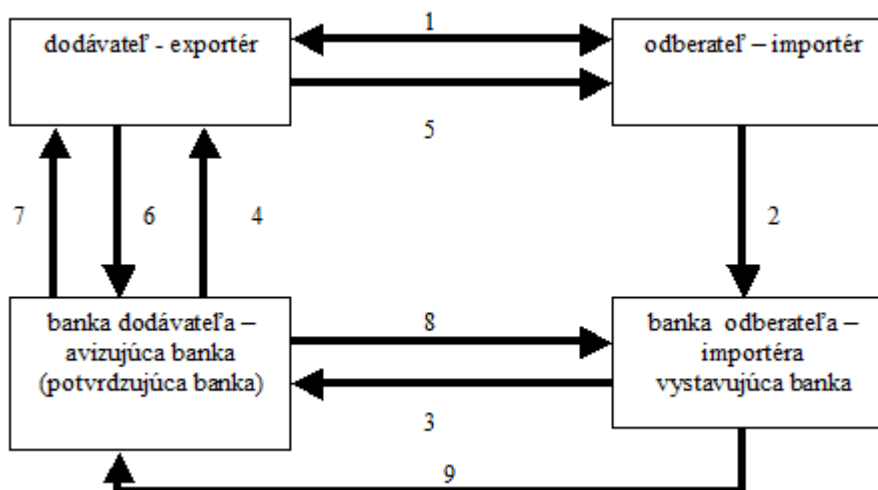
- *meno a adresu príkazcu (importéra);*
- *meno a adresu beneficianta a exportéra;*
- *názov banky predávajúceho vrátane adresy;*
- *číslo účtu, na ktorého ťarchu bude akreditív otvorený;*
- *čiastku a menu akreditívu;*
- *údaje, kde a dokedy bude zaplatené;*
- *uviedenie druhu akreditívu a banky, kde je použiteľný (na výplatu, na videnie, odložená splatnosť, negociácia alebo akceptácia zmenky);*
- *údaje o dodacej parite podľa INCOTERMS;*
- *poistná hodnota tovaru;*
- *najneskorší termín zaslania tovaru;*
- *opis tovaru, množstva a ceny, údaje o tom, či sa môžu realizovať aj čiastkové dodávky;*

---

³⁸ Vis Major – (Vyššia Moc) – vojny, živelné udalosti, embargá, vzbúry a iné.

- údaje o prípadnej nutnosti potvrdiť akreditív alebo iba údaje o avizovaní;
- zvláštne pokyny, napr. zákaz tranzitu cez niektoré územia, zákaz využitia služieb lodných spoločností plávajúcich pod vlajkami určitých krajín;
- kto a aké výhody znáša v súvislosti s použitím dokumentárneho akreditívu.³⁹

Obrázok 2 Priebeh dokumentárneho akreditívu

Zdroj: PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str.154. Vlastné spracovanie.

Legenda:

1. Podpis kontraktu s platobnou podmienkou obsahujúcou platbu prostredníctvom L/C. Kontrakt v tejto časti obsahuje druh akreditívu, druhy a množstvo exemplárov akreditívnych dokumentov, prípadne aj iné akreditívne podmienky.
2. Žiadosť (príkaz) odberateľa svojej banke na otvorenie L/C s uvedením spôsobu zabezpečenia, ktoré poskytne vystavujúcej banke (vinkulácia peňažný prostriedkov, záložné právo na majetok alebo pohľadávky). V prípade osvedčených klientov môže byť akreditív otvorený aj v rámci limitu úverovej angažovanosti importéra v materskej banke (úverová linka).
3. Avizovanie otvoreného akreditívu vystavujúcou bankou banke exportéra.

³⁹ PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 146. ISBN 978-80-225-2654-8.

4. Overenie pravosti L/C bankou exportéra a písomné oznámenie otvorenia akreditívu exportérovi.
5. Realizácia kontraktu, export tovaru, získanie akreditívnych dokumentov.
6. Predloženie akreditívnych dokumentov banke exportéra.
7. Kontrola akreditívnych dokumentov bankou exportéra. Predložením bezchybných dokumentov vzniká exportérovi nárok na prijatie akreditívnej sumy. Pokiaľ je avizujúca banka zároveň poverenou bankou, môže exportér bez ďalšieho čakania disponovať finančnými prostriedkami.
8. Pokiaľ avizujúca banka nemala funkciu ani poverenej banky, ani potvrdzujúcej banky, zašle dokumenty vystavujúcej banke na kontrolu.
9. Vystavujúca banka vykoná kontrolu splnenia akreditívnych podmienok exportérom. Pokiaľ dokumenty uvedené pri otvorení akreditívu sú bezchybné, vyplatí exportéra prostredníctvom avizujúcej banky.

Vystavujúca, menovaná alebo potvrdzujúca banka majú tzv. rozumnú lehotu v rozsahu maximálne 7 bankových dní na rozhodnutie, či predložené dokumenty prijímú, alebo odmietnu.

2.5.4 Druhy dokumentárneho akreditívu

Akreditívy je možné deliť z pohľadu rôznych kritérií. Rozehnálová⁴⁰ uvádza 6 základných a najviac používaných akreditívov:

Neodvolateľný akreditív – tento typ akreditívu môže byť zrušený alebo zmenený len v prípade súhlasu všetkých zainteresovaných strán. Podľa poslednej verzie pravidiel platí, že pokiaľ nie je výslovne uvedené v akreditíve, že je odvolateľný, tak je neodvolateľný.

---

⁴⁰ ROZEHNALOVÁ, N.: (2010). *Právo medzinárodného obchodu*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 441. ISBN 978-80-7357-562-5.

Odvolateľný akreditív – tento typ sa využíva minimálne, lebo neposkytuje dostatočné záruky o tom, že nebude v priebehu plnenia predávajúceho kupujúcim odvolaný.

Potvrdený akreditív - podstatou tohto akreditívu je, že banka (potvrdzujúca, korešpondenčná) pripojí svoj neodvolateľný záväzok k záväzku, ktorý dala vystavujúca banka. Táto banka sa potom neodvolateľne zaväzuje, že zaplatí predajcovi oproti predloženiu príslušných dokumentov.

Akreditív na videnie - tento akreditív musí byť zaplatený okamžite (na videnie) na rozdiel od ostatných akreditívov, ktoré sú zaplatené v určený čas po predložení dokumentov.

Akreditív s červenou doložkou – v tomto prípade je možná čiastočná platba predom na žiadosť predajcu pred odoslaním tovaru. Výplata je realizovaná oproti predloženiu určitých predbežných dokumentov.

Akreditív so zelenou doložkou - vyžaduje, aby bol tovar skladovaný na meno vystavujúcej banky do doby, kým bude tovar zaplatený a touto bankou postúpený.

2.5.5 Eliminácia platobného rizika z dokumentárneho akreditívu

Pavelka,⁴¹ podobne aj ďalší menovaní autori, vo svojej knihe „*Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*“ dochádza k záveru, že aj napriek tomu, že L/C je ako osvedčený, tradičný, platobný a zabezpečovací nástroj používaný v medzinárodnom obchode medzi obchodnými partnermi, treba dbať na elimináciu platobného rizika pri používaní L/C. Pri nepotvrdených akreditívoch je akreditív zaviazaná zaplatiť výlučne otvárajúca banka. Dokonca ani v prípadoch, keď sa exportér s importérom dohodnú, aby platobným miestom bola banka exportéra, nemá exportér istotu prijatia platby. Ak avizujúca banka nezíska po splnení akreditívnych podmienok exportérom a predložení všetkých požadovaných dokumentov finančné krytie od otvárajúcej banky, bude mať exportér problém. Za zrealizovaný vývoz nedostane zaplatené a v prípade, že exportnú pohľadávku nemal poistenú v Eximbanke alebo v komerčnej poisťovni,

---

⁴¹ PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 158. ISBN 978-80-225-2654-8.

môže utrpieť značnú finančnú stratu. Najlepšou elimináciou rizík z akreditívov splatných na videnie, ako aj akreditívov s odloženou splatnosťou otvorených v bankách s nízkym ratingom pri súčasnom politickom riziku krajiny importéra je z týchto dôvodov požiadavka exportéra na **potvrdený akreditív**.

2.6 Dokumentárne inkaso

Dokumentárne inkaso patrí spolu s dokumentárnym akreditívom medzi tie platobné nástroje, ktoré nesú spoločný názov dokumentárne platby. Tieto platobné nástroje popri platobnej funkcii zabezpečujú aj to, aby sa predávajúci dostal k peniazom minimálne vtedy, keď budú dohodnuté podmienky.

2.6.1 Charakteristika dokumentárneho inkasa

Vymedzenie dokumentárneho inkasa v slovenskom práve legislatívne upravuje Obchodný zákonník Slovenskej republiky v § 692 – § 699. No v praxi sa široko ujali **Jednotné pravidlá pre dokumentárne inkasá ICC⁴² č. 522**, vydané Medzinárodnou obchodnou komorou (MOK) v Paríži v roku 1929 a naposledy revidované v roku 1996. Ich význam je mimoriadny, pretože sú aplikované bankami vo viac ako 170 krajinách sveta. ICC č. 522 definujú obsah inkasnej inštrukcie takto:⁴³

- „*Podrobnosti o banke exportéra (meno, swiftová adresa,⁴⁴ referencia);*
- *podrobnosti o beneficiantovi⁴⁵ (meno, poštová adresa, referencia);*
- *podrobnosti o príkazcovi;*
- *podrobnosti o predkladajúcej banke;*
- *suma a mena inkasa;*
- *zoznam a počet dokumentov, ktoré sú súčasťou inštrukcie;*

---

⁴² ICC – International Chamber of Commerce – Medzinárodná obchodná komora - organizácia, ktorá presadzuje a podporuje celosvetový obchod.

⁴³ ROZEHNALOVÁ, N.: (2010). *Právo medzinárodného obchodu*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 445. ISBN 978-80-7357-562-5.

⁴⁴ SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) – Spoločnosť pre celosvetovú medzibankovú finančnú komunikáciu. Pomocou tejto siete dochádza k elektronickej výmene správ o finančných transakciách medzi bankami a ďalšími finančnými inštitúciami. V máji roku 1973 skupina 239 bánk z 15 krajín Európy a Severnej Ameriky založila neziskovú organizáciu vo forme družstva. Skupina významných bánk navrhla riešenie, ktoré vychádzalo z dvoch základných požiadaviek: spoločný jazyk a spoločný telekomunikačný systém medzi bankami.

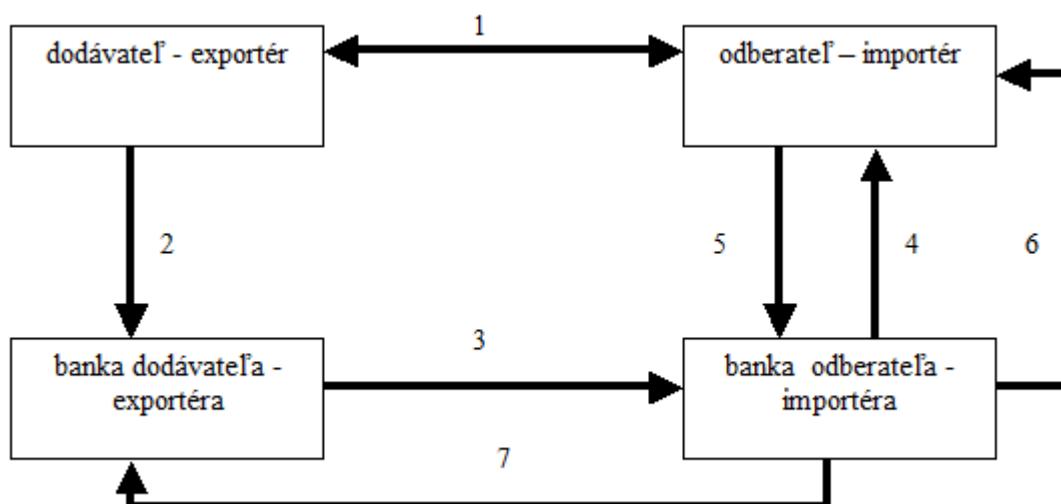
⁴⁵ Beneficiant - používateľ výhody, prospechu, fyzická alebo právnická osoba, na meno ktorej alebo v prospech ktorej je vystavené alebo prevedené dokumentárne inkaso alebo akreditív. V širšom zmysle je to príjemca platby alebo akéhokoľvek iného peňažného plnenia. Anglický ekvivalent tohoto výrazu je Beneficiary.

- podmienky vydania dokumentov;
- podmienky získania platby;
- úroky, ktoré sa majú inkasovať;
- spôsob platby a forma jej avizovania;
- inštrukcie pre prípad neúspešného inkasa“.⁴⁶

2.6.2 Priebeh dokumentárneho inkasa

Podľa Rozehnalovej,⁴⁷ podstata dokumentárneho inkasa spočíva v tom, že vývozca zasiela tovar špeditérovi k dispozícii zahraničnej banky. Vysielajúcou bankou sú predávané dokumenty (napr. faktúra, prepravný doklad, poistka, osvedčenie o pôvode tovaru) spoločne s inkasným príkazom. Táto banka zašle dokumenty i inštrukciami zahraničnej inkasnej banke. Táto následne informuje kupujúceho o podmienkach vydania. Po zaplatení či akceptácii zmenky obdrží kupujúci dokumenty. Inkasná banka poukáže príslušnú čiastku vysielajúcej banke, ktorá ju pripíše na účet vývozcu. Tovar je následne vydaný kupujúcemu proti predloženiu dokumentov.

Obrázok 3 Priebeh dokumentárneho inkasa

Zdroj: PAVELKA, Ľ.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 161. Vlastné spracovanie.

⁴⁶ ROZEHNALOVÁ, N.: (2010). *Právo medzinárodného obchodu*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 445. ISBN 978-80-7357-562-5.

⁴⁷ ROZEHNALOVÁ, N.: (2010). *Právo medzinárodného obchodu*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 446. ISBN 978-80-7357-562-5.

Legenda:

1. Medzinárodný kontrakt medzi exportérom a importérom.
2. Inkasná inštrukcia od exportéra pre banku exportéra.
3. Zaslanie dokumentov banke importéra.
4. Výzva banky importéra na zaplatenie inkasnej sumy.
5. Predloženie platobného príkazu na zaplatenie inkasnej sumy a zaťaženie účtu importéra.
6. Vydanie dokumentov k tovaru.
7. Úhrada inkasnej sumy v prospech účtu exportéra.

2.6.3 Druhy dokumentárneho inkasa

Podľa Pavelku,⁴⁸ sa dokumentárne inkaso v praxi objavuje v dvoch formách:

Dokumenty proti platbe – D/P – Documents against payment – exportér má predovšetkým záujem, aby po prevzatí dokumentov k tovaru, čo najskôr a bez zdržiavania platieb importérom dostal zaplatené. D/P predstavuje najčastejšie používaný druh inkasa, kde realizácia platby je podmienená ochotou importéra prevziať dokumenty k tovaru a zároveň jeho platobnou ochotou a solventnosťou uhradiť záväzok. Bankou uvoľňujúcou dokumenty je spravidla banka importéra. Dokumenty oprávňujúce disponovať tovarom dostane importér proti platbe za dovážaný tovar.

Dokumenty proti akceptácii zmenky – D/A – Documents against acceptance - v prípade, ak si exportér dohodovil pri podpise zmluvy s importérom, že mu poskytne odklad splatnosti, je bežným riešením použitie akceptácie zmenky. Zmenka, ktorá zhmotňuje odklad splatnosti, je cudzou zmenkou (Bills of exchange) vystavenou exportérom na jeho vlastný rad. Takáto zmenka je predložená prostredníctvom banky importéra na akceptáciu kupujúcemu. Pokiaľ zmenka ešte neobsahuje akcept, hovorím trate (draft). Splatnosť zmenky býva najčastejšie v určitý deň po videní alebo v dohodnutý kalendárny deň.

---

⁴⁸ PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 161. ISBN 978-80-225-2654-8.

2.6.4 Eliminácia platobného rizika z dokumentárneho inkasa

Rozehnalová publikuje,⁴⁹ že v prípade použitia dokumentárneho inkasa existuje riziko neprevzatia tovaru. Na elimináciu tohto rizika sa v praxi používa banková záruka alebo poistenie rizika z neprevzatia tovaru. Výhodou pre exportéra sú nižšie náklady oproti dokumentárnemu akreditívu.

2.7 Zmenky

Podľa Machkovej a kol.,⁵⁰ zmenka je dlžnícky cenný papier, ktorý má zákonom predpísanú formu. V Slovenskej republike platí Zákon zmenkový a šekový č. 191/1950 Zb. (nadobudol účinnosť 1.1.1950), ktorý vychádza z tzv. *Ženevských konvencií o zmenke a šeku*⁵¹ z roku 1930 a 1931. Pri zmenkových vzťahoch založených medzi podnikateľmi je potrebné, ako všeobecný právny predpis, aplikovať aj Obchodný zákonník, ktorý sa o zmenke zmieňuje v ustanovení § 334 a § 683 ods. 5 Obchodného zákonníka.

Zákon o zmenkách a šekoch⁵² v úvode definuje, podstatu cenného papiera ako záväzok určitej osoby, poskytnúť majiteľovi cenného papiera určité plnenie. Cenné papiere sú vydávané v určitej forme stanovenej zákonom. Dlžník, ktorý cenný papier vydáva, včlení svoj záväzok do tohto cenného papiera a vzniká tak väzba medzi nárokom a cenným papierom. Cenný papier je dôkazom o nároku určitej osoby voči vystaviteľovi cenného papiera. Oprávnený majiteľ cenného papiera sa týmto papierom zároveň preukazuje pri výkone svojich práv. Bez predloženia cenného papiera nenastáva dlžníkovi z tohto cenného papiera povinnosť poskytnúť plnenie. Veriteľom z cenného papiera je ten, kto je jeho vlastníkom. Prevodom vlastníctva dochádza k zmene veriteľa.

---

⁴⁹ ROZEHNALOVÁ, N.: (2010). *Právo medzinárodného obchodu*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 445. ISBN 978-80-7357-562-5.

⁵⁰ Základom zjednotenia zákonov sa stali Ženevské konvencie z roku 1930 (o jednotnom zmenkovom a šekovom práve). Medzi štáty, ktoré konvencie podpísali patrilo aj Československo. K pôvodným 33 štátom, pribúdali postupne aj ďalšie štáty. Aj napriek snahám právneho zjednotenia používania zmeniek existujú dodnes vo svete dve oblasti rôznej právnej úpravy. Krajiny uplatňujúce Ženevskú dohodu a krajiny uplatňujúce angloamerické práva (Veľká Británia, Severné Írsko, Kanada, Austrália).

⁵¹ MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A.: (2010). *Medzinárodní obchodní operace*. Praha: GRADA PUBLISHING, str. 78. ISBN 978-80-247-3237-4.

⁵² Zákon o zmenkách a šekoch č. 191/1950 Zb.

Zmeny veriteľov z cenného papiera sa môžu uskutočňovať takto:

- **cenné papiere na majiteľa (na doručiteľa)** sa nazývajú tiež auporteur papiere. Na týchto cenných papieroch spravidla nebýva uvedený veriteľ a výkon práv z takéhoto cenného papiera má každý, kto tento dlžníkovi predloží;
- **cenné papiere na rad** sa nazývajú bežne orderpapiere. Na tomto cennom papieri musí byť uvedená osoba, v prospech ktorej je cenný papier vystavený, ako osoba oprávnená. K prevodu práv z cenného papiera dochádza na základe prehlásenia doterajšieho majiteľa zmenky, ktorým písomne prevádza svoje oprávnenia na inú osobu. O cenných papieroch na rad hovoríme preto, lebo všetky osoby, ktoré boli majiteľmi cenného papiera sú na ňom zachytené v rade;
- **cenné papiere na meno** sa často nazývajú rekta papiere. U cenného papiera na meno je veriteľ, voči ktorému je dlžník emisiou cenného papiera na ňom vyznačený. U týchto cenných papierov je možné vykonávať práva z cenného papiera – cesiou. Ide o dohodu doterajšieho veriteľa a nového veriteľa spolu s odovzdaním cenného papiera.

2.7.1 História a vývoj zmenky

Z hľadiska historického vývoja, zmenky začali vznikať v 12. a 13. storočí na území dnešného Talianska. Neskôr sa používali v rôznych obmenách vo Francúzsku, Anglicku, Španielsku a severnej Európe. Neexistencia bánk vyžadovala za obchodovateľné tovary fyzické platby. Úradný zákaz transportu peňazí z jednotlivých krajín a riziko prepadnutia a ukradnutia hotovosti lupičmi vyžadovali riešiť situáciu. Obchodníci na trhových miestach spomedzi seba vybrali tých, ktorým najviac dôverovali. Týmto ľuďom zverili peniaze oproti listine oprávňujúcej majiteľa vyzdvihnúť hotovosť na dohodnutom mieste a v dohodnutom čase. Prví zmenárnici nahrádzali zatiaľ neexistujúce banky. Zmenka už vtedy mohla svojím významom presiahnuť hranice európskeho kontinentu. Skutočný obchod so zmenkami nastal až posilnením ich postavenia po zavedení avalu (ručenia) na zmenkovej listine.⁵³

---

⁵³ Aval – z fran. Per Aval – Avalista – zmenkový ručiteľ, zaväzuje sa splatiť záväzok namiesto dlžníka.

2.7.2 Druhy zmeniek

Zmenkový zákon upravuje dva druhy zmeniek:⁵⁴

Cudzia zmenka – je definovaná v prvej časti - Zákon zmenkový a šekový.⁵⁵ Vzťah k cudzej zmenke je spravidla trojstranným vzťahom. Cudzia zmenka nie je priamym záväzkom vystaviteľa, ale je príkazom vystaviteľa, aby tretia osoba zaplatila majiteľovi zmenky zmenkovú sumu v mieste na zmenke určenom. Vystaviteľ sám nie je priamym dlžníkom.

„Podľa § 1 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový, nevyhnutné náležitosti cudzej zmenky sú:

- označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;*
- bezpodmienečný príkaz zaplatiť určitú peňažnú sumu;*
- meno toho, kto má platiť (zmenečníka);*
- údaj sročnosti (dátum splatnosti);*
- údaj miesta, kde sa má platiť;*
- meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;*
- dátum a miesto vystavenia zmenky;*
- podpis vystaviteľa“.*⁵⁶

Pavelka uvádza,⁵⁷ že listina, v ktorej chýba niektorá náležitosť uvedená v § 1, nie je platná ako cudzia zmenka, s výhradou prípadov uvedených v nasledujúcich odsekoch:

- keď ide zmenku, v ktorej nie je uvedený dátum splatnosti, platí, že je sročná (splatná) na videnie;*
- ak niet osobitného údaja, platí, že miesto uvedené pri mene zmenečníka je platobným miestom a zároveň miestom bydliska zmenečníka;*

---

⁵⁴ Zákon o zmenkách a šekoch č. 191/1950 Zb.

⁵⁵ Zákon o zmenkách a šekoch č. 191/1950 Zb.

⁵⁶ Zákon o zmenkách a šekoch č. 191/1950 Zb.

⁵⁷ PAVELKA, L.:(2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 88. ISBN 978-80-225-2654-8.

- ak sa v zmenke neudáva miesto vystavenia, platí, že bola vystavená v mieste uvedenom pri mene vystaviteľa.

Vlastná zmenka - je definovaná v druhej časti - Zákon zmenkový a šekový. Vlastná zmenka predstavuje záväzok vystaviteľa zmenky vyplatiť popri splatnosti zmenky, v zmenke určenom mieste, zmenkovú sumu riadnemu majiteľovi zmenky. Tento zmenkový vzťah musí zahŕňať aspoň dve osoby. Vlastné zmenky v medzinárodnom obchode sa používajú najčastejšie opatrené avalom banky importéra, ktorý takouto zmenkou zaplatil svojmu zahraničnému dodávateľovi. Poskytnutie odkladu splatnosti za exportovaný tovar býva obvykle nevyhnutným predpokladom úspešného obchodu – vývozu do krajín, v ktorých sú ťažšie dostupné úvery pre podnikateľov alebo relatívne vysoké sadzby na kapitálových a finančných trhoch.

„Podľa § 75 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový, nevyhnutné náležitosti vlastnej zmenky sú:

- *označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;*
- *bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;*
- *údaj sročnosti (dátum splatnosti);*
- *údaj miesta, kde sa má platiť;*
- *meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;*
- *dátum a miesto vystavenia zmenky;*
- *podpis vystaviteľa“.*⁵⁸

Pavelka⁵⁹ uvádza spoločné charakteristiky cudzích a vlastných zmeniek:

Určitosť peňažnej sumy – ak je zmenka vystavená na neexistujúcu menu (napr. ak zmenkovník uvedie ČK namiesto Kč alebo CZK) je neplatná. Neurčitosť záväzku spočíva v nevedomosti, na akú menu vlastne znie. V takomto prípade ide o tzv. absolútnu neplatnosť zmenky. V medzinárodnom obchode by bola neplatná

⁵⁸ Zákon o zmenkách a šekoch č. 191/1950 Zb.

⁵⁹ PAVELKA, L.:(2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 89. ISBN 978-80-225-2654-8.

zmenka vystavená v DEM po dni, keď zákonným platobným prostriedkom v NSR bolo už iba EUR (1.1.2002).

Pluralita údajov - negatívne dôsledky na platnosť zmenky majú iba tie plurality údajov, ktoré obsahujú rozpor negatívne ovplyvňujúci určitosť obsahu zmenky. Napríklad akákoľvek pluralita v údajoch platobného miesta spôsobuje neplatnosť zmenky.

Jazyková identita – označenie listiny musí byť vyjadrené v jazyku, v ktorom je listina napísaná. Celý text zmenky musí byť napísaný v jednom identickom jazyku. V opačnom prípade je zmenka neplatná. Napr. ak slovenský exportér získa od českého odberateľa zmenku napísanú v českom jazyku, ale na slovenskom tlačive zmenky, ide o neplatnú zmenku, z ktorej nie je možné žiadať zmenkové plnenie zo strany dlžníka. Rozdiely medzi cudzou a vlastnou zmenkou uvádzame v Tabuľke 5.

Tabuľka 5 Rozdiely medzi cudzou a vlastnou zmenkou

	Vlastná zmenka	Cudzia zmenka
Vystavovateľ zmenky	Dlžník (priamy zmenkový dlžník)	Dodávateľ (exportér)
Veriteľ zmenky	Osoba, na ktorej rad bola zmenka vystavená alebo ten, kto od prvého majiteľa zmenku nadobudol	Vystavovateľ (ak ide o cudziu zmenku na vlastný rad) alebo je to tretia osoba, na ktorej rad bola zmenka vystavená, alebo osoba, ktorá zmenku prevodom získala
Spôsob vzniku zmenkového záväzku	Vystavením (podpisom zmenky)	Akceptom (uznaním zmenkového záväzku)
Formulácia textu zmenkovej listiny	„Zaplatím za túto zmenku“	„Zaplaťte za túto zmenku“

Zdroj: PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 86. Vlastné spracovanie.

2.7.3 Zmenkové doložky

Ako uvádza Pavelka,⁶⁰ zmenkové doložky predstavujú tzv. nepodstatné náležitosti na zmenke. Ide o také doplnkové texty na zmenke, pri ktorých je dôležité sledovať, kto príslušnú doložku na zmenke napísal.

Najčastejšie používané doložky na zmenkách:⁶¹

Doložka bez postihu – Without Recourse – Sine Obligo (anglicky) – niekedy nazývaná bez regresu chráni bývalého majiteľa zmenky pred zodpovednosťou za jej zaplatenie poslednému majiteľovi. Ide o najčastejšie používanú doložku v medzinárodnom obchode, keď sa chce zbaviť rizika v tých prípadoch, keď zmenku získanú za realizovaný vývoz exportér ďalej predá svojej banke alebo forfaitérovi. Doložka sa uvádza priamo v texte indosament na rube zmenky a týka sa len toho, kto práva previedol na iný subjekt.

Doložka efektívnej platby – Effektive payment (anglicky) – bráni tomu, aby zmenkový dlžník pri platení zmenky zaplatil plnením v domácej mene. Doložka sa využíva predovšetkým v medzinárodnom obchode s krajinami s nekonvertibilnou menou, kde hrozí riziko, že dlžník sa rozhodne platiť zmenkový záväzok v mene, ktorú majiteľ zmenky nechce alebo podľa devízových predpisov krajiny zmenkového dlžníka ani nemôže transportovať do zahraničia. Uvádza sa na lícnej strane zmenky pri zmenkovej sume.

Doložka zmocňovacia – Value for collection (anglicky) - má za následok neprevedenie zmenkových práv na indosatára, má iba zmocnenie tejto osoby inkasovať zmenkovú sumu od dlžníka. Najčastejšie prípady sú, ak majiteľ zmenky zmocní svoju banku, aby v jeho mene zabezpečila úhradu zmenky od dlžníka.

Doložka rekta - zabraňuje tomu, aby sa zmenka stala abstraktnou. Zmenka v tomto prípade zostane akcesorická, t.j. dlžníkovú kauzálnu námiety⁶² zostávajú zachované

---

⁶⁰ PAVELKA, L.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 91. ISBN 978-80-225-2654-8.

⁶¹ MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A.: (2010). *Medzinárodné obchodní operace*. Praha: GRADA PUBLISHING, str. 77. ISBN 978-80-247-3237-4.

⁶² Napr. z nekvality tovaru, nedodania alebo neúplného dodania tovaru.

aj pri ďalších prevodoch. V praxi sa tento druh doložky využíva veľmi málo, pretože je ťažšia možnosť odpredaja akcesorických zmeniek tretím osobám.

Doložka bez protestu - Without Protest (anglicky) – zbavuje majiteľa zmenky povinnosti podať protest, ktorý by bol inak potrebný na založenie práv proti nepriamym regresným dlžníkom.

Doložka úroková – v zmenkách splatných na videnie alebo určitý čas po videní môže vystavovateľ cudzej zmenky stanoviť zúčenie zmenkovej sumy. Úroková doložka sa vyznačuje na lícnu stranu zmenky a v praxi môže nahrádzať bianko zmenky, ktorým chýba zmenková suma, prípadne dátum splatnosti.

2.7.4 Funkcie zmenky

Pavelka⁶³ vo svojej knihe rozoberá a definuje tri základné funkcie zmenky:

Úverová funkcia – predstavuje odloženie splatnosti úhrady záväzku za nakúpený tovar alebo služby importérovi od exportéra. Obvykle sa pritom používajú zmenky s pevným dátumom splatnosti. Zmenky splatné určitý čas po videní (prípadne 30, 60, 90 dní) sa často využívajú pri riešení odkladu splatnosti v rámci dokumentárnych inkás a dokumentárnych akreditívov.

Platobná funkcia – z pozície importéra – predstavuje najmä zmenka splatná na videnie. Takýmto cenným papierom zmenkový dlžník uhradil svoj záväzok zaplatiť faktúru za nakúpený tovar alebo služby.

Platobná funkcia – z pozície exportéra – zohráva taká zmenka, ktorú exportér získa od svojho odberateľa a ktorú neskôr predá tretej osobe, najmä banke, ešte pred lehotou splatnosti tejto zmenky. Zmenku môže dať exportér aj ako zábezpeku obchodným partnerom alebo bankám, ktorí od neho žiadajú zabezpečovacie prostriedky.

Zabezpečovacia funkcia – majiteľovi môže cenný papier v podobe zmenky slúžiť ako zábezpeka na krytie poskytnutého úveru pre prípad, že by tento nebol riadne,

---

⁶³ PAVELKA, L.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 94 – 95. ISBN 978-80-225-2654-8.

v plnom rozsahu a včas uhradený. Vo vzťahu k bankovému úveru majú charakter vlastnej zmenky vystavenej ručiteľom konajúcim v zhode so žiadateľom úveru.

2.7.5 Eliminácia platobného rizika so zmenkami

Zmenky sa začiatkom 90. rokov 20. storočia stali predmetom mnohých podvodov nielen v slovenskom podnikateľskom prostredí, ale i v medzinárodnom obchode.

Podľa § 17 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový: *„Kto je žalovaným dlžníkom zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystavovateľovi, alebo predchádzajúcim majiteľom, okrem prípadu, ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.“*

Ako uvádza Machková a kol.⁶⁴, zabezpečovanie veriteľa prostredníctvom zmenky je lepšie vymáhateľné, pretože zmenková pohľadávka je majiteľom zmenky vymáhaná s väčšou istotou ako iné úverové pohľadávky. Nebezpečenstvo pre dlžníka spočíva v odovzdaní zmienek skôr, ako dostane od svojho veriteľa peňažné alebo tovarové plnenie. Zmenky posilňujú platobnú disciplínu objednávateľov tovaru alebo služieb. Dlžník zo zmenky sa vystavuje riziku pri zabezpečovacej zmenke, ktorú by mal veriteľ uplatniť, len ak dlžník včas a riadne nezaplatil faktúru. Niektorí veritelia prevedú zmenku na inú firmu, hoci dlžník faktúru uhradil. Nový majiteľ si uplatní práva zo zmenky a dlžník často zaplatí predmetnú sumu dvakrát.

Biankozmenka⁶⁵ (vid'. Príloha 2) v rukách veriteľa predstavuje najväčšie riziko. Majiteľ má právo dopísať na zmenku chýbajúce údaje. Obvykle je nimi dátum splatnosti a zmenková suma. Pokiaľ majiteľ zmenky doplní v rozpore s dohodou sumu radovo vyššiu, napr. o jednu nulu a zmenku indosuje⁶⁶ na inú osobu, bude musieť novému majiteľovi zmenky dlžník zaplatiť celú sumu.

---

⁶⁴ MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A.: (2010). *Medzinárodní obchodní operace*. Praha: GRADA PUBLISHING, str. 77. ISBN 978-80-247-3237-4.

⁶⁵ Biankozmenka – riadnou zmenkou sa má stať až po doplnení chýbajúcich údajov v budúcnosti. Nevypísané údaje na listine obvykle doplní majiteľ zmenky na základe písomného vyhlásenia, ktorú mu udelil zmenkový dlžník.

⁶⁶ Indosácia – vykonanie prevodu zmenky rubopisom. Vyznačením záznamu indosácie a následným odovzdaním zmenky prichádza k zmene majiteľa zmenky.

2.8 Bankové záruky

Banková záruka predstavuje neodvolateľné písomné vyhlásenie banky v záručnej listine, že uspokojí požiadavku veriteľa z bankovej záruky peňažným plnením v prípade, ak dlžník (tretia osoba na vystavenie bankovej záruky) nesplní záväzok uvedený v záručnej listine alebo budú splnené iné podmienky určené v záručnej listine. Banková záruka musí byť vystavená v písomnej forme. Takúto podmienku spĺňa aj správa banky zaslaná swiftom.⁶⁷ Rozdiel medzi bankovou zárukou a poistením pohľadávok vysvetľujeme v Kapitole 3.3.1 – Tabuľka 6.

2.8.1 Charakteristika bankových záruk

Ako prezentuje Pavelka,⁶⁸ *určitosť, zrozumiteľnosť, kauzálnosť* – text bankovej záruky musí obsahovať dôvody, na základe ktorých peňažný ústav bankovú záruku vystavuje. Kauzálnosť znamená, že nie je možné vystaviť bankovú záruku bez toho, aby obsahovala odvolávku na zmluvu (kúpno-predajnú zmluvu, zmluvu o dielo, úverovú zmluvu). Záväzky z týchto zmlúv garantuje banka. Bankovú záruku je možné previesť na ďalšie osoby len spolu s pohľadávkou, ktorú záruka kryje, v opačnom prípade to nemá zmysel. V praxi sa vyskytujú výlučne neodvolateľné bankové záruky.

2.8.2 Druhy bankových záruk

Potvrdená banková záruka – pokiaľ banka, ktorá vystavuje bankovú záruku nemá dostatočnú bonitu, alebo pokiaľ sídli v krajine, ktorá sa vyznačuje vysokým politickým rizikom, môžu zahraniční obchodní partneri požadovať potvrdenú bankovú záruku.

Záruka za ponuku do verejnej súťaže – danú záruku predkladá uchádzač v medzinárodnej súťaži vyhlasovanej štátnymi, prípadne inými organizáciami najmä verejného sektora pri výberových konaniach týkajúcich sa investičných celkov

---

⁶⁷ SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) – Spoločnosť pre celosvetovú medzibankovú finančnú komunikáciu. Pomocou tejto siete dochádza k elektronickej výmene správ o finančných transakciách medzi bankami a ďalšími finančnými inštitúciami. Skupina významných bánk navrhla riešenie, ktoré vychádzalo z dvoch základných požiadaviek: spoločný jazyk a spoločný telekomunikačný systém medzi bankami.

⁶⁸ PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 172. ISBN 978-80-225-2654-8.

významných stavebných diel a pod. Záruka musí byť súčasťou prihlášky. Obvyklá požadovaná výška záruky býva 2 % až 10 % hodnoty kontraktu.

Akontačná záruka – záruka za vrátenie pred platby - záruku vyžaduje importér, od ktorého exportér vyžaduje platbu vopred. Obvykle ide o sumu do 30 % ceny tovaru, pri investičných celkoch obvykle 5 % ceny zariadenia na minimálne 15 % hodnoty kontraktu. Ak exportér odmietne poskytnutie takejto bankovej záruky, môže to byť pre importéra varovný signál, že jeho obchodnému partnerovi už domáca banka nedôveruje, má v nej prekročený úverový limit alebo je v omeškaní v splácaní záväzkov voči svojim bankovým a nebankovým veriteľom.

Záruka za zádržné – pri dodávkach veľkých investičných celkov sa môžu použiť záruky za zádržné. V priebehu výstavby dodávateľ fakturovaných platieb dostane síce plnú hodnotu jednotlivých fakturovaných platieb, ale podmienkou býva vystavenie bankovej záruky sa zádržné. Zárukou za zádržné si odberateľ kompenzuje nesplnenie zmluvných podmienok dodávateľa pri dokončovaní investičného celku. Objemovo predstavuje 5 % - 10 % celkovej výšky platieb investora.

2.8.3 Medzinárodné normy pre bankové záruky

Medzinárodné normy pre oblasť akcesorických záruk⁶⁹ – MOK⁷⁰, definuje za najvýznamnejší článok pre oblasť akcesorických záruk Jednotných pravidiel MOK, Publikácia číslo ICC 325 článok 9, Paríž 1992, ktorý obsahuje súbor dokumentov, ktoré musí beneficiant⁷¹ bankovej záruky predložiť pri uplatnení svojich nárokov ručiteľskej banke. Cieľom je zabezpečiť ochranu príkazcu proti zneužitiu bankovej záruky beneficiantom a obmedziť výplatu predovšetkým vtedy, ak takto rozhodne súd.

---

⁶⁹ Akcesorické – splňajú výlučne zabezpečovaniu funkciu. Banka zaplatí až po rozhodnutí súdu. Platí „Najprv sa súd, potom plat“.

⁷⁰ Medzinárodná obchodná komora, sídli v Paríži, po anglicky *International Chamber of Commerce* – ICC. Služi ako zástanca svetového obchodu v globálnej ekonomike so záujmom o ekonomický rast, vytváranie pracovných miest a prosperitu. Ako globálna obchodná organizácia tvorená členskými štátmi napomáha rozvoju obchodných záležitostí v medzinárodnom meradle. MOK má priamy prístup k národným vládam po celom svete prostredníctvom ich národných výborov.

⁷¹ Beneficiant - požívateľ výhody, prospechu, fyzická alebo právnická osoba, na meno ktorej alebo v prospech ktorej je vystavené alebo prevedené dokumentárne inkaso alebo akreditív. V širšom zmysle je to príjemca platby alebo akéhokoľvek iného peňažného plnenia. Anglický ekvivalent tohoto výrazu je Beneficiary.

Medzinárodné normy pre oblasť abstraktných záruk⁷² - MOK, definuje za najvýznamnejší článok pre oblasť abstraktných záruk Jednotných pravidiel MOK, Publikácia číslo ICC 458, Paríž 1992. Beneficiant v zmysle ICC 458 musí iba predložiť vyhlásenie, že príkazca nesplnil zmluvné povinnosti z kontraktu. Pokiaľ v texte záručnej listiny je uvedené, že beneficiant musí predložiť v prípade záruky za dodávku dokumenty deklarujúce realizáciu a dodanie tovaru, je táto skutočnosť nadštandardnou ochranou príkazcu.

2.9 Faktoring

Definičné pojatie faktoringu v publikácii „*Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*“ od Pavelku,⁷³ predstavuje faktoring ako odkupovanie účtovných pohľadávok dodávateľa voči odberateľom, s ktorými má uzavreté minimálne 6 - 12 mesačné kontrakty. Faktoring sa vyvinul pôvodne z eskontu zmeniek a césie pohľadávok.⁷⁴ Dodávateľ podpíše kontrakt s odberateľmi na príslušné obdobie a s dohodnutou lehotou splatnosti čiastkových dodávok. Faktoringová spoločnosť, ktorú osloví dodávateľ (môže byť aj banka), preverí bonitu dodávateľa a odberateľov. Na základe vlastnej analýzy dohodne s dodávateľom podmienky odkúpenia pohľadávok, ako aj druh faktoringu **postihový (regresný)** alebo **bezpostihový (bezregresný)**. Po uzatvorení zmluvy s dodávateľom faktoringová spoločnosť môže vykonávať okrem odkúpenia pohľadávok aj kompletný servis spojený s vymáhaním, evidenciou a správou pohľadávok.

Problémom medzinárodného podnikania sa venuje Ferenčíková vo svojej knihe „*Aktuálne problémy medzinárodného podnikania*“. ⁷⁵ Kniha vysvetľuje, že pohľadávky, ktoré sú predmetom odkupu, musia obvykle spĺňať nasledujúce podmienky:

- „*Existencia možnosti postúpenia pohľadávky;*
- *splatnosť pohľadávky nesmie prekročiť 180 dní;*

---

⁷² Abstraktné – predstavujú bezpodmienečný záväzok, ktorý je nezávislý od kontraktu, na základe ktorého bol vystavený. Banka neskúma dôvody, ale je povinná na prvé požiadanie zaplatiť bez námietok.

⁷³ PAVELKA, L. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 172. ISBN 978-80-225-2654-8.

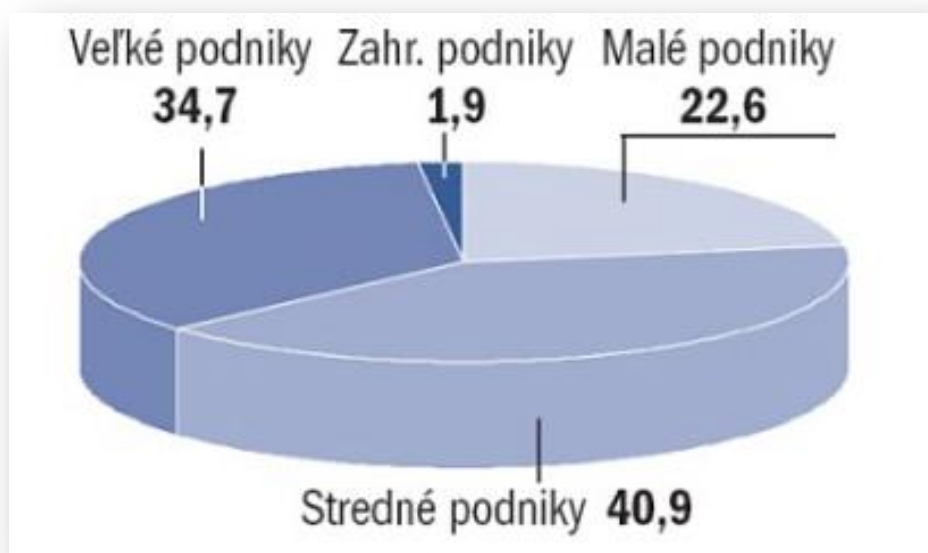
⁷⁴ Cesia – postúpenia práva, územia, pohľadávky. Pohľadávky, ktoré sú predmetom césie nesmú byť predmetom záložného práva v prospech iných veriteľov.

⁷⁵ FERENČIKOVÁ, S. a kol.: *Aktuálne problémy medzinárodného podnikania*. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, str. 84. ISBN 80-225-1863-8

- nesmie byť s pohľadávkou spojené právo tretích osôb;
- pohľadávka musí byť pre faktoringovú spoločnosť akceptovateľná⁷⁶.

Faktoring na Slovensku využívajú všetky druhy spoločností a nedá sa presne vymedziť oblasť, v ktorej by bol záujem o faktoringové služby dlhodobo vyšší. Podľa Asociácie faktoringových spoločností⁷⁷ je podiel využívania týchto služieb zo strany malých a stredných podnikateľov až 64 percent (Graf 1), hlavne v oblastiach ako je logistika, distribúcia, potravinárstvo a stavebníctvo.

Graf 2 Štruktúra portfólia faktoringových spoločnosti (v%)

Zdroj: Asociácia faktoringových spoločností. *Factoring zlepšuje tok peňazí 2011* [online]. Dostupné z WWW:<<http://hnonline.sk/ekonomika/c1-20634630-factoring-zlepsuje-tok-penazi.htm>>, (dáta k 15.12.2011).

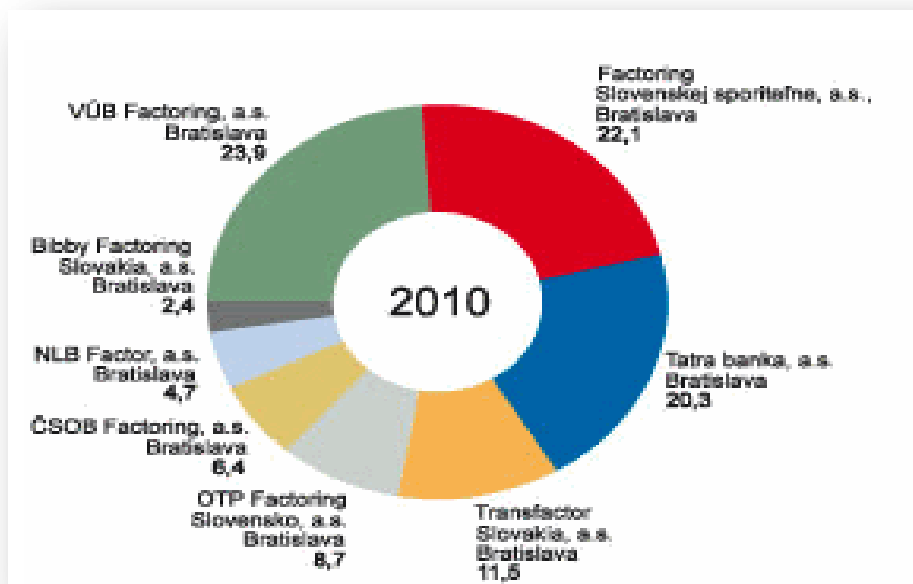
V Slovenskej republike v súčasnej dobe funguje hneď niekoľko faktoringových spoločností, ktoré sú združené v Asociácii faktoringových spoločnosti Slovenskej

⁷⁶ FERENČÍKOVÁ, S. a kol.: *Aktuálne problémy medzinárodného podnikania*. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2004, str. 84. ISBN 80-225-1863-8.

⁷⁷ *Factoring zlepšuje tok peňazí*. [online]. Hospodárske noviny. 2009 [cit. 2012-1-21]. Dostupné z WWW: <http://www.hnonline.sk/ekonomika/c1-20634630-factoring-zlepsuje-tok-penazi.htm>.

republiky. Prehľad najvýznamnejších faktoringových spoločností na základe trhových podielov ukazuje Graf 3.

Graf 3 Trhové podiely faktoringových spoločnosti v SR (v%)

Zdroj: Asociácia faktoringových spoločností. *Factoring po ďalšom zosune verí v čerstvý vánok.2011 [online].* Dostupné z WWW:< <http://www.etrend.sk/trend-archiv/rok-/cislo-/factoring-po-dalsom-zosune-veri-v-cerstvy-vanok.html>>, (data k 13.1.2012).

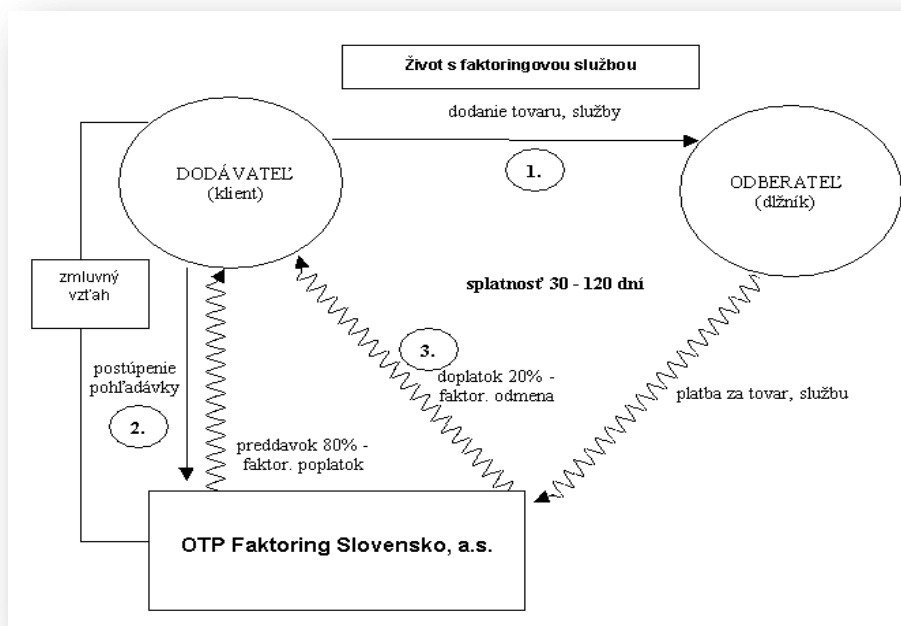
2.9.1 Charakter faktoringovateľných pohľadávok

Pohľadávky, ktoré vstupujú do faktoringu musia mať charakter opakovanej účtovnej pohľadávky, voči odberateľom, s ktorými uzavrel dodávateľ rámcovú zmluvu bez finančného obmedzenia najmenšieho obchodu. Faktoringová spoločnosť nakupuje pohľadávku za nominálnu hodnotu a diskontnú sadzbu si vyúčtuje faktoringová spoločnosť pri splatnosti pohľadávky a jej uhradení dlžníkom. Faktoringová spoločnosť akceptuje splatnosť u tuzemských pohľadávok 30 až 120 dní, u zahraničných 30 až 180 dní. Ak pohľadávka nie je zhodná s menou danej krajiny, dochádza k vyrovnaniu v domácej mene. Dlžník (importér) vždy vie o tom, že exportér pohľadávku postupuje na faktoringovú spoločnosť, ktorá vedie účtovníctvo spojené s inkasom pohľadávok.

2.9.2 Priebeh faktoringovej operácie

O priebehu faktoringovej operácie píše taktiež Kislingerová,⁷⁸ ktorá poukazuje na významnú úlohu pri vzniku faktoringového obchodu aj na bonitu exportéra aj importéra.

Obrázok 4 Priebeh faktoringu

Zdroj: TREND. *Je pre Vás vhodnejší kontokorent alebo faktoring? 2011 [online]*. Dostupné z WWW : <<http://ekonomika.etrend.sk/ekonomika-slovensko/neplatia-vam-partneri-ziskajte-peniaze-inak.html>>. Vlastné spracovanie.

Legenda:

1. kontrakt (rámcová zmluva) medzi dodávateľom a odberateľom a fakturácia dodaného tovaru, dodanie tovaru alebo služby;
2. postúpenie (césia) pohľadávky;
2a. výplata dodávateľa vo výške 80 % hodnoty konkrétnej pohľadávky;
3. inkaso pohľadávok v banke dĺžníka, prípadne súdne vymáhanie pohľadávok;

⁷⁸ KISLINGEROVÁ, E. a kol.: (2007). *Manažerské finance*. Praha: C.H. BECK, 2007. str. 551. ISBN 978-80-7179-903-0.

3a. výplata zvyšku pohľadávok (100 % - 80 %) = 20 % hodnoty pohľadávky po odpočítaní úrokov z financovania faktoringového poplatku (0,20 až 4 % z hodnoty každej faktúry).

Regresný faktoring - v tomto prípade ručí dodávateľ za inkaso pohľadávky od odberateľa. Pokiaľ odberateľ nezaplatí, má faktoringová spoločnosť právo vrátiť pohľadávku dodávateľovi formou spätného postúpenia. Dodávateľ následne musí bezodkladne vrátiť zálohové finančné prostriedky (80 – 85 %) z ceny faktúry, ktoré prijal od faktoringovej spoločnosti pri postúpení pohľadávky.

Bez regresný faktoring – niekedy označovaný taktiež ako tuzemský faktoring s poistením.⁷⁹ Faktor v tomto prípade preberá okrem štandardných služieb aj riziko, že odberateľ nezaplatí. Táto služba je drahšia.

2.9.3 Eliminácia platobného rizika z faktoringu

Faktoring utužuje platobnú disciplínu odberateľov, pretože väčšina firiem si nemôže dovoliť stratu svojho dobrého mena tým, že bude zaradená na čiernu listinu platobne neochotných, alebo platobne neschopných firiem. Informačné kancelárie alebo poisťovne pôsobia v zásade na medzinárodnej úrovni a negatívne informácie sú tak okamžite dostupné aj pre iné firmy, banky a najmä prípadných budúcich obchodných partnerov po celom svete. Tieto skutočnosti nútia obchodných partnerov, aby načas uhradili svoje záväzky nielen voči nadnárodným spoločnostiam, ale aj voči malým a stredným podnikateľom.

Ako argumentuje Pavelka,⁸⁰ faktoringové financovanie umožňuje exportérovi preklenúť problémy spojené s absenciou informácií o právnych a devízových predpisoch krajiny importu, eliminovať riziká jazykovej bariéry ako aj nedostatok informácií o bonite budúceho zákazníka. Pokiaľ sa exportérovi nepodarí zabezpečiť faktoringové financovanie vývozu, znamená to, že nový zákazník sa zdá finančnej

---

⁷⁹ Európsky úverový trh je najväčším úverovým poistným trhom na celom svete. Európsku špičku tvorí niekoľko najväčších poisťovní: COFACE (Francúzsko), EULER HERMES (Veľká Británia) a ATRADIUS (Holandsko), ktoré ovládajú 66% trhu úverového poisťovania. Na Slovensku pôsobia všetky poisťovacie spoločnosti zo svetovej top trojky.

⁸⁰ PAVELKA, E. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 207. ISBN 978-80-225-2654-8.

inštitúcii (banke, faktoringovej spoločnosti) príliš rizikový na to, aby na jeho realizáciu poskytla úverové zdroje. Exportér, ktorý nechce riskovať vznik problémových pohľadávok v budúcnosti, musí prehodnotiť svoje rozhodnutie pre voľbu platobnej podmienky. Pokiaľ nový zákazník odmietne poskytnúť klasický bankový nástroj (bankovú záruku, dokumentárny akreditív a pod.) môže nastať prípad, že k podpisu kontraktu so zákazníkom vôbec nedôjde a exportér obchod radšej neuskutoční.

2.10 Forfaiting

Forfaiting sa vyvinul v krajinách západnej Európy v priebehu 50. rokov 20. storočia. ako reakcia na potreby exportérov financovať transakcie medzi východným a západným blokom štátov. Východné krajiny nedisponovali dostatočnými disponibilnými zdrojmi vo voľne vymeniteľných menách a obvykle požadovali od západných dodávateľov niekoľkomesačný odklad splatnosti. Západní exportéri v snahe zrealizovať obchod našli riešenie prostredníctvom bánk. Jednoznačná definícia:

„ Forfaiting je odkúp (diskontovanie) pohľadávok splatných v budúcom termíne bankou alebo inou finančnou inštitúciou (t.j. tzv. forfaiterom či forfaitingovou spoločnosťou). Spravidla ide len o odkup špeciálnych, t.j. len stredno- alebo dlhodobých pohľadávok, a spravidla (t.j. pri tzv. pravom forfaitingu) je odkup bez možnosti regresu. Ten, od koho sa pohľadávka odkupuje, sa volá forfaitista. Forfaiting sa vyskytuje najmä pri pohľadávkach súvisiacich s exportom alebo s lízingom. Forfaiter v rámci odkupu pohľadávky vyplatí vývozcovi čiastku pohľadávky (zmenka, faktúra a pod.) po zrážke diskontu a poplatkov, pričom riziko inkasa plne preberá na seba.“⁸¹

Z podstaty definície je zrejmé, že forfaiting sa uskutočňuje na základe zmluvy medzi vývozcom a forfaiterom. Zmluva sa uzatvára pre jednotlivé obchodné prípady⁸² samostatne. Po realizácii dodávky vývozca odpredá pohľadávku a okamžite získa finančné prostriedky, znížené o diskont a ďalšie náklady spojené s forfaitingom.

---

⁸¹ PAVELKA, E. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 193. ISBN 978-80-225-2654-8.

⁸² Minimálna čiastka pre forfaiting býva uvádzaná suma od 100 000 do 500 000 €.

2.10.1 Charakter forfaitovateľných pohľadávok

Charakteru forfaitovateľných pohľadávok v podmienkach slovenskej legislatívy sa venuje Pavelka⁸³ vo svojej publikácii „*Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*“ Machková so svojím kolektívom⁸⁴ v knihe: „*Medzinárodní obchodní operace*“. Títo autori vysvetľujú, že pohľadávky, ktoré vstupujú do forfaitingu musia byť zabezpečené zmenkou s bankovým avalom, dokumentárnym akreditívom s odloženou splatnosťou alebo pohľadávky kryté abstraktnou bankovou zárukou.

Na rozdiel od faktoringu ide o samostatné, jednorazové obchody väčšieho rozsahu v rozmedzí najmenej od 100 000 €, až v niektorých prípadoch do 500 000 €. Forfaitér nakupuje pohľadávku za cenu zníženú o úroky do splatnosti. Diskontnú zrážku forfaitér okamžite odpočíta z nominálnej hodnoty pohľadávky. Exportér nezodpovedá za úhradu pohľadávky, preto blokácia (ako pri faktoringu) nemá opodstatnenie. Splatnosť pohľadávky sa pohybuje od 3 mesiacov do 7 rokov.

V prípade investičných celkov je možnosť splácať podľa splátkového kalendára – obvykle ide o rovnomerné polročné splátky. Odkúpenie pohľadávky sa realizuje v konkrétnej konvertibilnej mene. Importér nemá informáciu, že došlo k postúpeniu pohľadávky. Forfaitigové spoločnosti neposkytujú servis (tj. vedenie účtovníctva) v súvislosti s pohľadávkami a nezaujímajú sa o bonitu klienta.

2.10.2 Priebeh forfaitingovej operácie

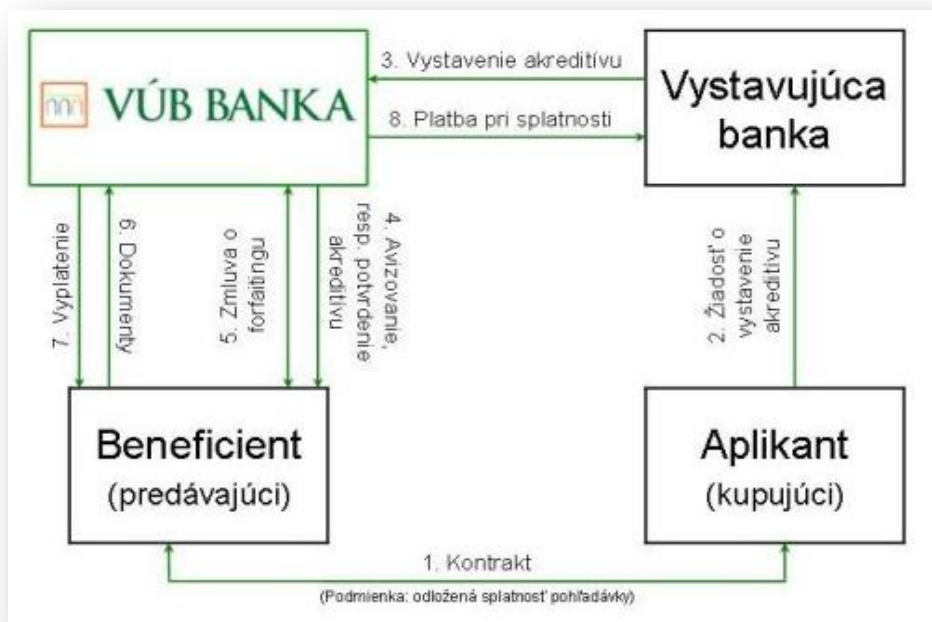
Fungovanie a priebeh forfaitingu môžeme porozumieť z nasledujúceho Obrázku 5, kde vysvetľujeme príklad odkupu pohľadávky zabezpečenú dokumentárnym akreditívom s odloženou splatnosťou.

---

⁸³ PAVELKA, E. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 202. ISBN 978-80-225-2654-8.

⁸⁴ MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A.: (2010). *Medzinárodní obchodní operace*. Praha: GRADA PUBLISHING, str. 115-116. ISBN 978-80-247-3237-4.

Obrázok 5 Priebeh forfaitingu – odkúpenie pohľadávky zabezpečené dokumentárnym akreditívom s odloženou splatnosťou

Zdroj: VÚB. *Forfaiting*. 2012 [online]. Dostupné z WWW : < <http://www.vub.sk/pre-firmy/uvery-financovanie/financovanie-obchodu/forfaiting/>>, (dáta k 17.1.2012).

Vyššie zobrazená schéma zahrňuje priebeh forfaitingu, ktorú autor diplomovej práce opisuje: krok č. 1 začína uzatvorením zmluvy medzi predávajúcim a kupujúcim s písomným prísľubom exportéra poskytnúť odklad splatnosti. Keďže exportér uvažuje danú pohľadávku predať forfaitérovi, musí byť daná pohľadávka zabezpečená. Kupujúci žiada o vystavenie akreditívu svoju banku (krok 2), tá vystaví resp. otvorí akreditív a informuje o tom forfaitéra (v našom prípade VÚB banka – krok 3). Forfaitér postupuje túto informáciu predávajúcemu (krok 4) a uzatvorí Zmluvu o forfaitingu (krok 5) s uvedením výšky úrokovej sadzby, poplatkov a doby splatnosti. Na základe kúpnej zmluvy exportér realizuje vývoz a odovzdáva všetky dokumenty forfaitérovi (krok 6) a ten mu vyplatí dohodnutú sumu, t.j. hodnotu nominálnej pohľadávky zníženú o úroky do doby splatnosti (krok 7). Vystavujúca banka v deň splatnosti pohľadávky prevedie finančné prostriedky forfaitérovi (krok 8).

2.10.3 Eliminácia platobného rizika z forfaitingu

O eliminácii platobného rizika z forfaitingu popri Pavelkovi alebo Kislingerovej, hovorí i Machková s kol.⁸⁵ v knihe „*Medzinárodní obchodní operace*“, ktorá taktiež definuje výhody a nevýhody forfaitingových obchodov. Vo svojej publikácii uvádza **základné výhody pre exportéra** ako poskytnutie dodávateľského úveru importérovi, čím si posilňuje konkurencieschopnosť presadiť sa na zahraničných trhoch, eliminácia kurzových rizík, jednoduchá dokumentácia vrátane nenáročných zmluvných dokumentov, eliminácia rizika z platobnej neschopnosti svojho odberateľa, financovanie bez regresu (bez postihu – t.j. forfaitér berie na seba riziko bonity pohľadávky), zlepšenie finančnej likvidity exportéra a daná operácia nevstupuje do úverovej angažovanosti banky. Za **základné výhody pre importéra** Machková uvádza, operatívnosť a pružnosť financovania importu, financovať import bez nutnosti akontácie,⁸⁶ získava financovanie s pevnou a výhodnejšou úrokovou sadzbou oproti úveru.

2.11 Šeky

Machková a kol.⁸⁷ definovali šek ako:

„Šek je cenný papier, ktorý plní funkciu platobného nástroja. Môžeme ho charakterizovať ako bezpodmienečný platobný príkaz, ktorý vystavca dáva svojej banke (šekovníkovi), aby z jeho účtu uhradila majiteľovi šeku určitú peňažnú hodnotu. V Slovenskej republike upravuje šeky po právnej stránke Zákon zmenkový a šekový č. 191/1950 Zb. (nadobudol účinnosť 1.1.1950), ktorý vychádza z tzv. Ženevských konvencií o zmenke a šeku z roku 1930 a 1931.“

---

⁸⁵ MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A.: (2010). *Medzinárodní obchodní operace*. Praha: GRADA PUBLISHING, str. 115-11. ISBN 978-80-247-3237-4.

⁸⁶ Akontácia – prvá splátka kúpnej ceny pri podpise zmluvy, resp. akákoľvek čiastočná plaba vopred.

⁸⁷ MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A.: (2010). *Medzinárodní obchodní operace*. Praha: GRADA PUBLISHING, str. 80. ISBN 978-80-247-3237-4.

2.11.1 Charakteristika šeku

Základ každého šeku vidí ďalší autor Pavelka⁸⁸, skrz obsahovej náležitosti šeku, ktoré bude autor diplomovej práce definovať neskôr, pri ktorej absencia jednej z podstatných náležitostí spôsobuje neplatnosť šeku. Šek je vždy vystavený na banku, v ktorej vystavovateľ šeku disponuje finančnými prostriedkami. Alternatívnym riešením zaplata šeku je jeho výplata na ťarchu dohodnutého úverového rámca na účte vystavovateľa. Podstatné obsahové náležitosti šeku:

- *označenie, že ide o šek vyjadrený v jazyku, v ktorom je šek napísaný;*
- *bezpodmienečný príkaz zaplatiť určenú sumu peňazí;*
- *meno šekovníka, ktorým je peňažný ústav;*
- *údaj o platobnom mieste;*
- *dátum a miesto vystavenia šeku;*
- *podpis vystavovateľa.*⁸⁹

Nižšie sú uvedené nepodstatné náležitosti šeku podľa Pavelku:

- *číslo šeku;*
- *osoba, ktorej má byť šek vyplatený;*
- *duálny údaj šekovej sumy (napr. slovom a druhýkrát číslicami);*
- *číslo účtu vystavovateľa šeku.*⁹⁰

2.11.2 Druhy šekov

Šek musí byť vystavený na rad, na meno alebo na majiteľa. Pre potreby diplomovej práce postačí nasledujúce základné členenie šekov, pri ktorom vychádzame z publikácie od autora Pavelka, „*Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*“.⁹¹

---

⁸⁸ PAVELKA, L. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 110. ISBN 978-80-225-2654-8.

⁸⁹ PAVELKA, L. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 110-111. ISBN 978-80-225-2654-8.

⁹⁰ PAVELKA, L. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 111. ISBN 978-80-225-2654-8

Šek súkromný – vystavovateľ je importér a prvým majiteľom exportér, pričom zaplatenie šeku bankou importéra nie je zaručené. Ide o šek zo šekovej knižky, ktorý majiteľ dostal k svojmu účtu. Vyššou formou šeku je euro šek. Pre majiteľa predstavuje zaručenú výplatu šekovej sumy v medzinárodne dohodnutej výške (v Slovenskej republike je to 200 €).⁹²

Šek bankový - ide o bezpečnejší šek, ktorý nahrádza hotovosť. Predávajúci má bankou kupujúceho zaručené vyplatenie šeku. Po vytavení šeku banka vinkuluje⁹³ šekovú sumu na bankovom účte a šek zasiela banke predávajúceho, alebo ho odovzdá kupujúcemu, ktorý po prevzatí tovaru, šek odovzdá predávajúcemu.

Šek cestovný – tieto šeky nemajú veľký význam. Slúžia iba na úhradu režijných nákladov spojených so služobnými cestami do zahraničia (ubytovanie, letenky a pod.). Výplatu šekov garantujú banky, ktoré ich vystavili.

2.11.3 Priebeh použitia šeku

O technikách použitia šeku pojednáva Musa⁹⁴ vo svojej publikácii „Šek“, kde venuje pozornosť technike platenia bankového šeku v medzinárodnom obchode, kde nosnú konštrukciu platenia bankovým šekom prezentuje v obrázku 6. Musa, celú techniku platenia šekom zhrnul do 8 krokov, kde ako prvý krok je venovaný medzinárodnému kontraktu na dovoz tovaru a fyzické dodanie tovaru. Krok 2 popisuje vystavenie šeku importérom alebo bankou importéra, a odovzdanie exportérovi. Exportér predloží šek svojej banke (krok 3), tá ho doručí banke importéra (krok 4), ktorá zaťaží účet importéra (krok 5). Banka importéra kredituje účet banky exportéra (krok 6), ktorá pripíše šekovú čiastku svojmu klientovi (krok 7). V krok 8 sa používa v prípade tretej meny, kde do techniky platby vstupuje korešpondenčná banka.

---

⁹¹ PAVELKA, L. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 118. ISBN 978-80-225-2654-8.

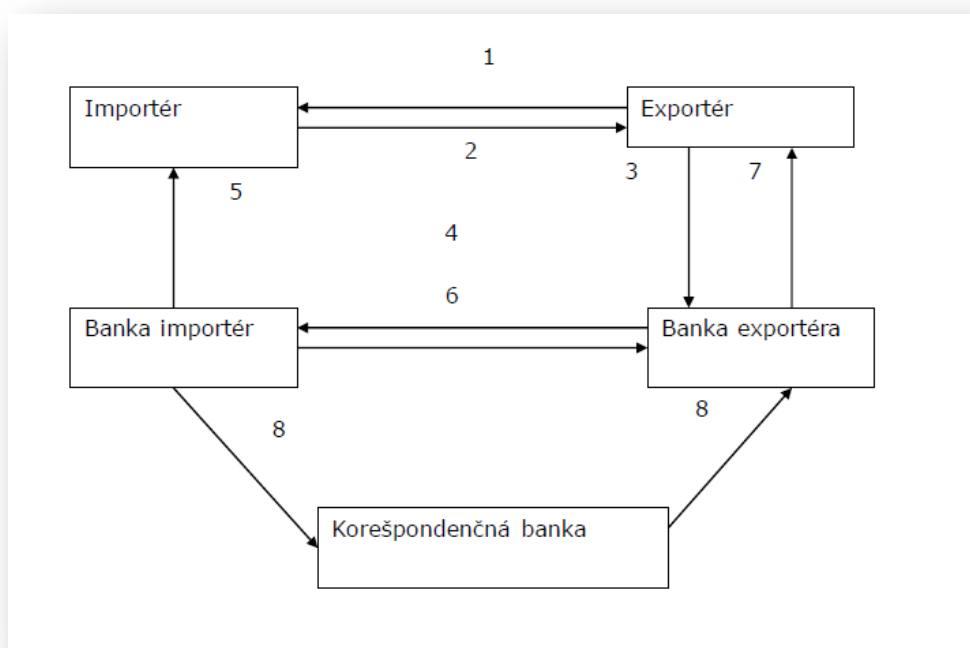
⁹² Eurošek – ide modifikáciu cestovného šeku. Je to platobný nástroj založený na kombinácii šeku a garančnej karty. Používajú sa v rámci medzinárodného šekového systému, ktorého členmi sú 50 krajín Európy a Stredomoria.

⁹³ Vinkulácia – obmedzenie dispozičného práva k vkladu na účte. Dané obmedzenie sa vzťahuje nato, že dané peňažné prostriedky môžu byť použité len na konkrétny platobný účel.

⁹⁴ MUSA, H.: (2010). *ŠEK*. Martin: EKONÓM, str. 4, (citované 2012-02-26). Dostupné: <<http://www.ef.umb.sk/upload/predmet/1144/PS-P9.pdf>>.

Tento odsek je nevyhnutné doplniť o lehoty na predloženie a preplatenie šeku, kde čerpáme z publikácie Pavelku,⁹⁵ a orientujeme sa na ženevskú oblasť,⁹⁶ kde lehota na preplatenie šeku je do 8 dní od vystavenia šeku, ktorý je splatný v tom istom štáte. Ak miesto vystavenia a súčasne miesto plnenia sú na tom istom svetadieli, lehota splatnosti sa predlžuje na 20 dní. Ak sa jedná o vystavenie a splatnosť šeku v dvoch rôznych svetadieloch, lehota na preplatenie šeku je stanovená na 70 deň.

Obrázok 6 Priebeh platenia bankovým šekom v medzinárodnom obchode

Zdroj: MUSA, H: *ŠEK. 2011 [on-line]*. Dostupné z WWW : <<http://www.ef.umb.sk/upload/predmet/1144/PS-P9.pdf>>, (dáta k 2012-01-20). Vlastné spracovanie.

2.11.4 Eliminácia platobných rizík pri použití šeku

Ak chceme eliminovať platobné riziko pri použití šeku, musíme veľký dôraz venovať nižšie uvedeným bodom, ktoré Pavelka považujú za veľmi dôležité. „*Pri bianko šeku*

⁹⁵ PAVELKA, E. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 115. ISBN 978-80-225-2654-8.

⁹⁶ Ženevská oblasť – do tejto oblasti patria krajiny, ktoré podpísali ženevskú konvenciu, a tým sa zaviazali prijímať šekové zákony v súlade s touto konvenciou. Ide takmer o všetky štáty Európy, vrátane krajín bývalého ZSSR, strednej a južnej Ameriky a Ázie. Zo strany SR, bola táto konvencia podpísaná ešte za obdobia ČSR a vzťahuje sa aj na následníkov tj. Slovenskú a Českú republiku.

vystavovateľ riskuje doplnenie údajov (najmä šekovej sumy) v oveľa vyššej hodnote, ako v skutočnosti obsahovala dohoda účastníkov. Pri prípadnom súdnom spore musí vystavovateľ šeku počítať s tým, že bude v dôkazovej núdzi. Ako vystaviteľ musí súdu preukázať, že majiteľ šeku vedome konal na škodu vystavovateľa tým, že doplnil údaje v rozpore s dohodou. Vystavovateľ šeku by si mal toto riziko uvedomiť ešte pred odovzdaním biano šeku jeho majiteľovi.“⁹⁷ Ďalej uvádza, že súkromný šek je nevhodný platobný nástroj: „Keď zahraničný odberateľ odovzdá svoj súkromný šek exportérovi pri prevzatí tovaru v závode alebo v sklade exportéra, pričom ten nepozná bonitu zahraničného obchodného partnera, ktorý šek vystavil“⁹⁸

2.12 EURO a SEPA v podmienkach EÚ

Globalizované ekonomiky potrebujú na svoj intenzívny rozvoj nadnárodné meny, ktoré napomáhajú rýchlejšiemu, lačnejšiemu a jednoduchšiemu transferu kapitálu medzi jednotlivými štátmi. Ekonomická integrácia v rámci Hospodárskej a menovej únie (HMÚ) je založená na používaní eura⁹⁹ v jednotlivých ekonomikách eurozóny.¹⁰⁰ Ako uvádza Pavelka¹⁰¹ „Single Euro Payment Area (SEPA) predstavuje európsky integrovaný trh služieb platobného styku, kde neexistuje žiadny rozdiel medzi cezhraničnými a vnútroštátnymi platbami. SEPA je oblasť, v ktorej budú môcť spotrebitelia, podniky a ďalšie hospodárske subjekty realizovať a prijímať platby v eurách, či už v rámci jednej krajiny, alebo medzi jednotlivými krajinami, za rovnakých podmienok, práv a povinností a bez ohľadu, kde sa nachádzajú.“

---

⁹⁷ PAVELKA, L. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 114. ISBN 978-80-225-2654-8.

⁹⁸ PAVELKA, L. (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 118. ISBN 978-80-225-2654-8.

⁹⁹ EURO – (ISO4217, kód EUR, numerický kód 978, značka €) – je mena a menová jednotka eurozóny, ako aj zúčastnených tretích štátov (Monaka, San Marína, Vatikánu). Je to po americkom dolári druhá najdôležitejšia mena v medzinárodnom menovom systéme. Od 1.1.2009 je menou aj na Slovensku. Riadi ho Európska centrálna banka vo Frankfurt nad Mohanom. Je oficiálnou menou v 17 z 27 krajín Európskej Únie.

¹⁰⁰ Eurozóna – Belgicko, Cyprus, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Taliansko.

¹⁰¹ PAVELKA, L.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 50. ISBN 978-80-225-2654-8.

2.12.1 SEPA – Jednotný európsky platobný priestor

Smejkal v knihe „*Riziká v komerčnej praxi*“¹⁰² v kapitole 7.9 - Platobné riziká a právo EÚ definuje hlavný cieľ projektu SEPA unifikovať platby v jednotnej mene v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP)¹⁰³ tak, aby odosielatelia a adresáti platieb nemuseli rozlišovať, či sa jedná o platbu vnútroštátnu alebo cezhraničnú. Postupná implementácia inštrumentov SEPA Credit Transfer, SEPA Direct Debit, SEPA Cash Pooling a SEPA Cards Framework v praxi prebieha už od roku 2008 s očakávanou plnou funkčnosťou od 1. .12. 2012. Prvým základom je smernica 2007/64/ES z 13.11.2007. Štandardizácia platového styku upravuje užívanie formátu IBAN¹⁰⁴ pre čísla účtu a uvádzanie kódu banky v tvare BIC.¹⁰⁵ SEPA znamená úsporu nákladov,¹⁰⁶ odpadá neistota, či platba dôjde včas adresátovi a či vinou bankových poplatkov za prevod nebude znížená pod čiastku, ktorá má byť prevedená.

2.12.2 SEPA Direct Debit – SEPA Inkaso

Novým spôsobom ako si plánovať likviditu pracovného kapitálu v podniku je SEPA Direct Debit (SDD). Je to cezhraničné inkasovanie finančných prostriedkov v mene EUR medzi dvomi subjektmi, ktoré majú otvorené účty v bankách sídliacich na území SEPA krajín (27 krajín Európskej únie, Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko). Aby sa inkasná platba mohla uskutočniť, príjemca a platiteľ SEPA inkasa sa musia na využití tohto spôsobu platenia dohodnúť, (viď. bližšie Kapitola 3.4). Ak klient využije túto službu, inkasovaná suma bude bankou odpísaná z účtu platiteľa na základe inkasného príkazu príjemcu sumy, ktorý zašle jeho banka. Poplatok za vykonanie tohto typu platby je 0,15 €.

---

¹⁰²JANATKA, F.: (2011). *Riziká v komerčnej praxi*. Praha: WOLTTERS KLUWER, str. 242. ISBN 978-80-7357-632-5.

¹⁰³Európsky hospodársky priestor – tvorí okrem 27 členských štátov EÚ aj Nórsko, Island a Lichtenštajnsko.

¹⁰⁴IBAN – International Bank Account Number – medzinárodné bankové číslo účtu. IBAN kód obsahuje 24 znakov. Prvá časť obsahuje dva znaky, ktoré určujú kód krajiny. Ďalšie dve číslice predstavujú kontrolné číslo podľa ISO 7064. Tretia časť je tvorená tuzemským bankovým spojením obsahujúcim 20 čísel v poradí kód banky, predčíslenie a základné číslo účtu.

¹⁰⁵BIC – Bank Identification Code – kód stanovený medzinárodnou spoločnosťou SWIFT. BIC = SWIFTový kód banky. BIC pozostáva z kombinácie 8 až 11 znakov. Napr. ČSOB, a.s., má SWIFT code: CEKOSKBX.

¹⁰⁶Poplatky účtované poskytovateľom platových služieb za cezhraničnú platbu až do výšky €50 000, sú účtované ako poplatky zodpovedajúce vnútroštátnym platbám.

2.13 Metodika práce a metódy skúmania

V čase spracovania diplomovej práce budeme realizovať procesy, ktoré súvisia s analýzou sekundárnych dát praktického využitia nástrojov ku zníženiu platobných rizík a to prostredníctvom štúdia najaktuálnejšej literatúry, odborných článkov (Hospodárske noviny, časopis TREND) a blogov, ktoré sa zaoberajú elimináciou platobných rizík pri dovoznej a vývozej transakcii. Využívať budeme aj primárne informácie, ktoré budú v čase spracovania práce aktuálne z pohľadu realizácie a publikovania nadnárodnej spoločnosti Ideal Standard International (výskumné správy, normy, štatistiky, záznamy, podnikové publikácie) a nadnárodných inštitúcií (Európska únia, Svetová banka, WTO).

Aktuálne informačné zdroje nám budú prispievať k celkovému vnímaniu problematiky, ktoré v práci budeme citovať podľa normy SSN ISO 690 (Bibliografická citácia, obsah, forma a štruktúra) a SSN ISO 690-2 (Bibliografická citácia, elektronické dokumenty alebo ich časti). Po zhromaždení všetkých potrebných informácií budú tieto informácie spracované, tak aby ich bolo možné analyzovať. Dáta budú spracované na počítači v programe MS WORD 2007 (spracovanie textovej časti práce) a MS EXCEL 2007 (kde budú vytvorené tabuľky a grafy). Analýza status quo sa bude týkať reálnej situácie a rozboru procesov, ktorými budeme sledovať jediný, vopred stanovený cieľ.

Pri analyzovaní údajov a poznatkov, pri ich zoradovaní a zjednocovaní budeme používať metódu syntetickej a analytickej klasifikácie a metódu komparácie (porovnávanie poznatkov a faktov). Výsledky spracovania údajov budeme v diplomovej práci prezentovať prostredníctvom tabuliek a grafov, teda prostredníctvom metódy tabuľkového a grafického znázornenia.

3 Analytická/praktická časť práce

Aplikácia teórie na podmienky vybranej firmy IDEAL STANDARD INTERNATIONAL (IS), ktorá je riadená správnu radou. Hlavným akcionárom spoločnosti je medzinárodná súkromná spoločnosť patriaca do skupiny BAIN CAPITAL.¹⁰⁷ Hlavné sídlo IS je v Bruseli - Belgicko. Firma operuje nezávisle v Európe, na Strednom východe, Afrike.

Predstavenie spoločnosti:

Centrála spoločnosti IS: Brusel

Počet závodov: 38 výrobných závodov vo viac ako 30 krajín sveta

Počet zamestnancov: 18 tisíc zamestnancov

Základné údaje:

- výroba a predaj sanitárnej keramiky, kúpeľňových a kuchynských armatúr, akrylátových vaní, vírivých systémov, sprchovacích zásten a kútov;
- výrobná kapacita 990 tisíc kusov sanitárnej keramiky.

Široké portfólio globálnych značiek – napr. American Standard®, Ideal Standard®, Ceramica Dolomite®, Porcher®, Borma®, Sottini®, Jado®, Absolute®. S vyčerpávajúcou ponukou produktov všetkých cenových skupín od Super Luxusných ku ekonomickým sériám – určuje Ideal Standard International nový štandard.

Každý výrobok je už pri zrode navrhovaný svetovými dizajnérmami tak, aby dizajn keramiky, armatúr, vaní, sprchovacích kútov, nábytkov a doplnkov pôsobil elegantne a štýlovo ako jeden celok. Zárukou toho sú mená známych designerov: Gio Ponti, Paolo Tilche, Achile Castiglioni, Mario Bellini, Enzo Mari, Renzo & Matteo Piano (Taliansko), David Chipperfield, John Beauchamp (Anglicko), Masajuki Kurokava (Japonsko), Axel Enthoven (Belgicko), ID - Design Studio, Indigo Design, Fabian & Studio Müller Design of Germany, Artefakt (Nemecko), Marc Sadler, Marc Newson (Austrália).

---

¹⁰⁷BAIN CAPITAL – sídlo BOSTON. Špecializuje sa na private equity, rizikový kapitál, pôžičky a na oblasť verejných investícií. Od začiatku roka 2012 firma spravuje \$66 billion cez rôzne investičné platformy.

Základné informácie

S objemom predaja dosiahol Ideal Standard Interantional nasledujúce pozície v oblasti Kúpeľne a kuchyne (Bath&Kitchen)

- svetový výrobca č. 1 v zariadeniach predmetoch Bath&Kitchen;
- vedúce postavenie na Európskom trhu;
- vedúce postavenie na trhu USA v oblasti Commercial;
- popredné postavenie (č.2) na trhu USA v sanitárnej keramike.

Jediný svetový výrobca schopný konkurencie v rôznych segmentoch (sanitárna keramika, armatúry, akrylátové vane, sprchové programy) – NAJŠIRŠÍ VÝROBNÝ PROGRAM.

Nadštandardná garancia kvality -

- doživotná záruka na výrobky z keramiky;
- 25 rokov záruka na akrylátové vany a sprchovacie vaničky;
- 10 rokov na podomietkové splachovače;
- 5 rokov záruka na armatúry.

Obrázok 7 Prehľad výrobných závodov vo svete

Zdroj: Ideal Standard.

3.1 Management pohľadávok v Ideal Standard, Teplice, Česká republika

Aktuálne krízové udalosti postavili podnikových finančníkov spoločnosti Ideal Standard do stredobodu pozornosti a požiadavka efektívneho manažmentu likvidity sa stala životne dôležitou. Vývoj na finančnom trhu a v globálnej ekonomike presunul ťažisko podnikových operácií do oblasti CASH manažmentu. To, že likvidita je integrálnym prvkom funkcie financovania podniku, nie je ničím novým ani prekvapujúcim. Manažment likvidity už nie je iba o „precizovaní“ plánov a predikcií CASH FLOW,¹⁰⁸ ale aj o zaistení zdrojov od zákazníkov a zabezpečení, že kľúčoví dodávatelia budú naďalej bez problémov realizovať dodávky.¹⁰⁹

Podnikoví finančníci Ideal Standard stále intenzívnejšie odhaľujú potrebu zefektívňovania procesov a kapitálu, na tvorbu a riadenie pracovného kapitálu a redukciu rizika likvidity. Hlavné súčasné problémy a nedostatky v oblasti likvidity ako aj námety na ich riešenie zhrnuli do dvoch oblastí: centralizácia hotovosti a kontrola finančného dodávateľského reťazca.

Centralizácia hotovosti - ako hlavnú techniku centralizácie hotovosti a zároveň riadenia likvidity považujú finančníci v Ideal Standard reálnu koncentráciu hotovosti (*Cash concentration*) a fiktívny, resp. nociónálny pooling (*SEPA*¹¹⁰ - *CASH pooling*). Reálna koncentrácia hotovosti znamená fyzický presun peňažných prostriedkov na jeden hlavný účet z dôvodu vytvorenia jednotnej likviditnej pozície v rámci viacerých (bankových) účtov. Pri fiktívnom poolingu sa kreditné a debetné zostatky na účtoch započítavajú iba „virtuálne“ a nedochádza k presunu reálnych peňazí. V danom období sa vyrovnávajú iba úrokové platby.¹¹¹

---

¹⁰⁸ Kristofík, P.: *Trendy v riadení likvidity*. [online]. Finančný manažment podnikov. 2011 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://financnymanažment.sk/2012-1/1-2012/1/trendy-v-riadeni-likvidity-II>>.

¹⁰⁹ CASH FLOW – peňažné toky. Je to rozdiel medzi bežnými príjmami a bežnými výdavkami podniku za určité časové obdobie. Podnik si musí pozorne Cash Flow plánovať a sledovať, inak sa môže dostať do vážnych finančných problémov.

¹¹⁰ SEPA (Single Euro Payment Area – Jednotný európsky platobný priestor) je oblasť, v ktorej môžu spotrebiteľia, podniky a ďalšie hospodárske subjekty realizovať a prijímať platby v eurách, či už v rámci jednej krajiny alebo medzi jednotlivými krajinami (27 štátov Európskej únie, Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko), za rovnakých podmienok, práv a povinností a bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú.

¹¹¹ Tatrabanka, a.s. Slovensko: *SEPA*. [online]. Ktoré platobné nástroje SEPA harmonizuje? [cit. 2012-03-14]. Dostupné z WWW: <http://www.tatrabanka.sk/cms/page/sk/fyzicke_osoby/SEPA.html>.

V Európe Ideal Standard využíva reálnu koncentráciu hotovosti. Hlavný účet je vedený v ABN AMRO BANK NV, Brusel, Belgicko.

Jednotlivé súčasti vo finančnom dodávateľskom reťazci sú v spoločnosti chápané ako aktíva, ktoré môžu slúžiť ako prostriedok na získavanie zdrojov financovania prevádzkového cyklu a tým zvyšovaniu likvidity. Tomuto procesu hovoria „**financovanie zabezpečené aktívami**“ (*asset based financing*)¹¹² a charakterizujú ho ako proces používajúci aktíva vytvorené vo finančnom dodávateľskom reťazci (napr. zásoby, pohľadávky) na uvoľnenie pracovného kapitálu. Využívajú viacero foriem tohto financovania – odpredaj pohľadávok, faktoring, eskont zmeniek, využívanie zásob ako zabezpečovacieho nástroja (kontokorentný úver).

3.2 Medzinárodné zvyklosti používané k eliminácii platobných rizík

Vzhľadom k širokému rozsahu komerčných rizík neexistuje univerzálne odporúčenie k ochrane pred týmito rizikami. Predchádzať riziku môžeme hlavne riadnym a starostlivým vypracovaním kúpnej zmluvy. Ako základné a najdôležitejšie pravidlá v medzinárodnom platobnom styku Janatka¹¹³ uvádza:

- Pravidlá pre Dokumentárne Akreditívy - ICC Jednotné zvyklosti a pravidlá pre dokumentárne akreditívy (UCP 500);
- Pravidlá pre Dokumentárne Inkasá – ICC 522 – posledná revízia v roku 1995;
- Pravidlá pre zmenky a šeky – v Slovenskej republike zákon Zmenkový a šekový č.191/1950 Zb.;
- Pravidlá pre záruky – publikácia ICC 325, revidovaná v roku 2010, obsahuje aj vzory záruk;
- Zásady medzinárodných obchodných zmlúv UNIDROIT so sídlom v Ríme – zjednotenie súkromného práva – obsahuje súbor zásad medzinárodných zmlúv;

---

¹¹² Kristofík, P.: *Trendy v riadení likvidity*. [online]. Finančný manažment podnikov. 2011 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://financnymanazment.sk/2010-1/1-2010/1/trendy-v-riadeni-likvidity-II>>.

¹¹³ JANATKA, F.: (2011). *Riziká v komerčnej praxi*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 293. ISBN 978-80-7357-632-5.

- Predpisy a zvyklosti v colnej oblasti – Všeobecná dohoda o cle a obchode GATT z roku 1947, ktorú nahradila Svetová obchodná organizácia WTO v roku 1994.

3.3 Rozbor obchodných prípadov

Po vzájomnej komunikácii s obchodným riaditeľom pre Českú a Slovenskú republiku Ing. Jiří Tourkom sme urobili rozbor troch najbežnejších obchodných prípadov používaných pri predaji tovaru v rámci spoločnosti Ideal Standard. Pre zníženie rizík, spojených s uzatvorením a realizáciou vývozných a dovozných operácií v zahraničnom obchode, mal by výrobca alebo exportér venovať veľkú pozornosť získavaniu objektívnych informácií o svojich obchodných partneroch.

3.3.1 Baldocer, srl, Španielsko – Hladká platba po dodávke s odloženou splatnosťou 45 dní, s poistením pohľadávky, pri dodacej podmienke EXW, Teplice, ČR

Preverenie bonity (dôveryhodnosti) budúceho zákazníka a obchodného partnera je nevyhnutý prvok prípravy každej kúpnej zmluvy v IS. Bonita odberateľa výrazne ovplyvňuje stupeň rizika obchodnej spolupráce. Preverovanie bonity obchodných partnerov patrí k neodmysliteľnej súčasť práce v IS, ktorej záleží na dlhodobom rozvoji a chce obstáť na konkurenčnom trhu. Základné informácie o firme, resp. nového obchodného partnera:

Obchodné meno firmy:	BALDOCER, srl, Španielsko
Právna forma:	<i>Sociedad de Responsabilidad Limitada</i>
Sídlo firmy:	Ctra. Pobla Tornesa – Vall d’Alba KM4, 12192 VILLAFAMES – CASTELLON- SPAIN
IČO:	insc.Reg.Merc.de Castellón,T.718, Gral. De Sdades.L285, Sec.G,F 72, Hoja CS-7816, inscrip.1 de 25-04-94
VAT CEE:	ES A12370821
Banka:	LA CAIXA
IBAN:	ES95 2100 1794 7502 0002 9296
SWIFT:	CAIX ES BB XXX

Veľmi dôležitým bodom je preverenie daňového čísla Value Addend Tax (VAT) obchodného partnera (Obrázok 8) z hľadiska vývozu. V prípade, ak by náš budúci obchodný partner uviedol nepravdivé daňové číslo VAT a urobili by sme vývoz bez DPH, museli by sme tento vývoz dodatočne zdaňovať, čo by boli ďalšie náklady. VAT číslo si môžeme overiť prostredníctvom internetového portálu Európskej komisie – Sekcia daňová a colná.

Obrázok 8 Kontrola platnosti IČ DPH, BALDOCER, ŠPANIELSKO

VIES - kontrola platnosti IČ DPH		
Ano, IČ DPH je platné		
Členský štát	ES	
IČ DPH	ES A12370821	
Dátum prijatia žiadosti	2012/03/20 21:22:36	
Názov	Baldocer	Valid
Typ spoločnosti	ES-2	Valid
Ulica		Not processed
PSČ:	12192	Valid
Mesto	VILLAFAMES	Valid
Identifikátor žiadosti	WAPIAAAATYxxoWJU	

Zdroj: Európska komisia. Sekcia daňová a colná. Dostupné z WWW: < http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatResponse.html >. (data k 20.3. 2012).

Španielsko je členom WTO, čiže je vymožitelnosť práva, pretože **WTO - Svetová obchodná organizácia** alebo **WTO** (z angl. *World Trade Organization*), je medzinárodná organizácia zaoberajúca sa pravidlami obchodu medzi členskými krajinami za účelom odstraňovania tarifných a netarifných prekážok v obchode. Vytvára pravidlá pre medzinárodný obchod a rieši spory medzi jednotlivými členskými štátmi, z ktorých všetky podpísali približne 30 dohôd.

Výsledkom dobrej prípravy na vývoznú operáciu je uzatvorenie kúpnej zmluvy na dohodnutý predmet obchodu, ktorá vyjadruje vôľu jednej zmluvnej strany predat' a druhej zmluvnej strany kúpiť určitú vec a zodpovedá zhodnému záujmu zmluvných strán, preto je dôležitá dohoda o celom jej obsahu. Kúpnu zmluvu resp. jej návrh vypracováva a predkladá vývozca. IS pre zjednodušenie procesu uzatvárania obchodných transakcií má vytvorené formulárové zmluvy, ktoré obsahujú štandardné zmluvné ustanovenia tzv. „Všeobecné obchodné a dodacie podmienky“ a formulár, na ktorom sa dopĺňajú potrebné údaje, ktoré sa líšia od prípadu k prípadu.

Aj Janatka¹¹⁴ vo svojej publikácii, uvádza, že okrem výberu platobnej podmienky a nástroja na elimináciu platobného rizika je veľmi dôležité starostlivo vypracovať Kúpnu zmluvu. Keďže Česká Republika a Španielsko sú členmi EÚ, bude sa zmluva odvolávať na Viedenský dohovor, ktorý bol založený na pôde UNCITRAL, so sídlom vo Viedni. Ideal Standard pri vypracovaní obchodných zmlúv využíva pomocné pramene práva¹¹⁵ ako sú:

a) **INCOTERMS** – medzinárodné vykladacie pravidlá, ktoré vypracovala Medzinárodná obchodná komora – ICC, prvý krát už v roku 1936 a posledné vydanie je z roku 2010, ktoré vstúpilo do platnosti 1.1.2011. Incoterms 2010, resp. dodacie parity riešia povinnosti zmluvných strán v súvislosti s dodávkou a prevzatím tovaru:

- spôsob a miesto dodania tovaru;
- miesto a okamih prechodu úhrady nákladov spojených s dodaním tovaru;
- miesto a okamih prechodu rizík;
- povinnosti zmluvných strán pri zabezpečení dopravy, obstaranie sprievodných dokladov, zabezpečenie poistenia, kontroly a colného odbavenia.

Kašáková¹¹⁶ uvádza konkrétne body, ktorými sa Incoterms 2010 nezaoberajú:

- prevodom vlastníckych práv na tovar;

---

¹¹⁴JANATKA, F.: (2011). *Riziká v komerčnej praxi*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 296. ISBN 978-80-7357-632-5.

¹¹⁵Pomocné pramene práva – vytvárajú si ich sami obchodníci, resp. organizácie (netvorí ich štátna moc).

¹¹⁶KAŠÁKOVÁ, E., PULLMANOVÁ T., SVOBODOVÁ, V.: (2008). *Operácie v zahraničnom obchode*. Bratislava: EKONÓM, str. 254. ISBN 978-80-225-2537-4.

- zrušením povinností a závazkov v prípadoch neočakávaných alebo nepredvídaných udalostí;¹¹⁷
- následkami rôznych porušení zmlúv, okrem tých, ktoré sa týkajú prechodu nebezpečenstiev a nákladov, keď kupujúci nesplnil svoju povinnosť prijať tovar alebo menovať dopravcu podľa niektorej doložky.

b) **Zásady medzinárodných obchodných zmlúv - UNIDROIT** – medzinárodný ústav pre zjednotenie skromného práva so sídlom v Ríme, ktorý mal za cieľ vytvoriť jednotné pravidlá platné pre medzinárodné obchodné zmluvy bez ohľadu na spoločenské zriadenie a právny systém, ktorý v tom danom štáte platí. Vytvárala ho 3-členná komisia¹¹⁸ a v roku 1994 bolo schválené definitívne znenie. Zmluvy sú záväzné pokiaľ sa obe strany na ne priamo odvolajú. Boli vydané aj v slovenskom jazyku v roku 1996 v IURA Edition.

V tomto vývoznom prípade pri vzájomnej obchodnej komunikácii je zo strany BALDOCER neochota platiť predom. V súčasnej dobe recesie či kríze nie je totiž jednoduché nájsť pre daný tovar odbyt, preto IS s cieľom rozšíriť svoje obchodné aktivity pristupuje k iným alternatívam platby. Pokiaľ ide o dodávky v rámci EÚ, môže dodávateľ pristúpiť aj na platbu prostredníctvom dokumentárneho inkasa (D/P). Túto možnosť prezentoval svojmu budúcemu odberateľovi, pretože pri tejto podmienke nemá odberateľ viazané finančné prostriedky v banke a na zaplatenie tovaru potrebuje peniaze až v momente preberania dokladov k tovaru vo svojej banke.

IS však riskuje, že Baldocer neprevezme tovar, čím IS vzniknú nepredvídateľné mimoriadne náklady. Odporúčením je kombinácia D/P s určitou pred platbou (napr. 15% z hodnoty kontraktu). Nevýhodou D/P zo strany dodávateľa je, že nerieši neochotu odberateľa prevziať tovar, no výhodou je nemožnosť prevziať tovar bez zaplatenia odberateľom. Zo strany dodávateľa je najbezpečnejší nástroj na elimináciu platobných rizík Dokumentárny akreditív, Bankový šek alebo Banková záruka, inak vstupuje do určitého rizika. To je závislé od charakteru obchodu, rizika krajiny a bonity

---

¹¹⁷VIS MAJOR – vyššia moc. Okolnosť, ktorá je mimo kontroly jednej zo zmluvných strán, ktorá uzavrela zmluvu a ktorá môže, podľa zmluvných podmienok, sprostíť uvedenú stranu zodpovednosti za zlyhanie pri realizácii zmluvy. Napr. Povodeň, Vojna, Zemetrasenie.

¹¹⁸1. člen za kontinentálne právo, 2. člen za angloamerické právo, 3. člen za socialistické právo - Rumun.

odberateľa. Janatka¹¹⁹ uvádza, že každý podnikateľ alebo manažér sa musí naučiť riziko spoznať, riadiť a eliminovať ho na najnižšiu možnú úroveň. BALDOCER pri ďalšom rokovaní odmietol poskytnúť vyššie uvedené platobné nástroje, čo je odrazom neochoty odberateľa viazať svoje finančné prostriedky formou blokácie na účte.

Ako teda postupovať v prípade odmietnutia dokumentárnych platieb zo strany odberateľa?

IS v tomto prípade súhlasil s požiadavkou na odklad splatnosti 45 dní s platobnou podmienkou Hladká platba (Kapitola 2.4 Hladká platba) po dodávke, kde podstupuje veľmi vysoké riziko nezaplatenia tovaru a vznik problémovej pohľadávky. V takomto prípade, IS eliminuje platobné riziko po preverení bonity zákazníka, poistením pohľadávky. Veľké nadnárodné spoločnosti tento typ eliminácie platobného rizika využívajú vo veľkej miere na rozdiel od slovenských firiem. No, podľa Obradoviča, predikcia v tejto sfére do budúcnosti znie:

*„Na Slovensku bolo poistenie pohľadávok ojedinelé. Po vypuknutí hlavnej úverovej krízy sa však situácia začína meniť a aj klienti sa k svojmu majetku začínajú stavať zodpovednejšie.“*¹²⁰

Keďže ide o nadnárodnú spoločnosť so sídlom v Bruseli, všetky pohľadávky globálne v rámci celej Európy im poisťuje spoločnosť EULER HERMES SERVIS (EHS),¹²¹ (viď. Príloha 3), ktorá na základe podrobnej analýzy každého odberateľa poskytuje poistenie a informácie o finančnej a úverovej schopnosti odberateľov, čím pomáha zvoliť vývozcom správnu obchodnú stratégiu najmä voči novým zákazníkom. V našom prípade predmetom poistenia bude exportná pohľadávka súvisiaca s dodaním tovaru. V prípade neuhradenia faktúry odberateľom zahrnutým do poistenia z dôvodu platobnej neschopnosti alebo platobnej nevôle prevezme škodu na seba poisťovňa EHS vyplatením poistného plnenia.

---

¹¹⁹JANATKA, F.: (2011). *Riziká v komerčnej praxi*. Praha: WOLTTERS KLUWER, str. 92. ISBN 978-80-7357-632-5.

¹²⁰OBRADOVIČ, F.: (2011). *Pred neplatičmi sa dá brániť poistením*. In: Hospodárske noviny. [online]. 2012 [cit. 2012-2-02]. Dostupné z WWW:<<http://www.hnonlin.sk/ekonomika/e1-31565680-pred-neplaticmi-sa-da-branit-poistenim>>.

WOLTTERS KLUWER, str. 92. ISBN 978-80-7357-632-5.

¹²¹EULER HERMES SERVIS - je vedúcim svetovým úverovým poisťovateľom s 36-percentným podielom na trhu. Má zastúpenie v 51 krajinách, pričom poistením pokrýva viac ako 700 miliárd EUR obchodných transakcií. Ako dcérska spoločnosť AGF patrí Euler Hermes do skupiny Allianz.

Spoločnosť IS vyplnila dotazník a zaslala ho do EHS s cieľom preveriť bonitu odberateľa a vypracovať návrh poisťnej zmluvy (viď. Príloha 4). Následne spoločnosť EHS osloví firmu BALDOCER, Španielsko o poskytnutie finančných výkazov v súvislosti plnohodnotne podporiť obchodnú väzbu medzi obchodnými partnermi. (viď. Príloha 5 – preklad v slovenskom jazyku). Komunikácia je možná faxom alebo prostredníctvom elektronickej pošty. Po preverení bonity EHS stanovila poisťný limit,¹²² (viď. Príloha 6) na dobu 12 mesiacov, vo výške €55 000, ktorý musí dodávateľ IS sledovať a nesmie, resp. nemal by ho prekročiť. Sadzba poisťného sa pohybuje v zlomkoch percenta (promile) z poisťného obratu a je stanovovaná individuálne. Nedá sa konkrétne určiť sadzba poisťného na nášho odberateľa BALDOCER, pretože poisťné je vždy celé portfólio odberateľov, t.j. nie je možné poistiť iba samostatného odberateľa.

Poisťné sa obvykle platí v štvrtročných splátkach. Po skončení poisťného obdobia sa splátky vyúčtujú a poisťné sa dorovná podľa skutočne poisťného obratu. Ak pohľadávka nebude v stanovenom termíne uhradená, musí IS na špeciálnom tlačive ohlásiť pohľadávku v omeškaní. Nasleduje priestor na vymáhanie pohľadávky, najdlhšie však 6 mesiacov - karenčná lehota,¹²³ a po ňom poisťné plnenie. Všetky, počas karenčnej lehoty vymožené čiastky, sú okamžité a v plnej výške prevádzané klientovi. V prípade nezaplatenia pohľadávky odberateľom, po uplynutí karenčnej doby, v priemere 4 mesiace, dochádza k poisťnému plneniu. EHS vyplatí 93% z hodnoty pohľadávky dodávateľovi, v našom prípade IS. Poistenie pohľadávok predstavuje vo svojej podstate jedno z posledných alternatívnych riešení vývozu obchodného prípadu.

Prečo Ideal Standard nezvolil pri vývoznej obchodnej operácii so španielskou firmou BALDOCER bankovú záruku? V medzinárodnom obchode sú platobné bankové záruky postupne nahrádzané poisťovaním pohľadávok. K takémuto nahrádzaniu

---

¹²²Poisťný limit – maximálna výška pohľadávok s jedným odberateľom.

¹²³Karenčná doba - počas karenčnej lehoty má poisťník možnosť predĺžiť pôvodnú splatnosť o 2 mesiace svojmu zákazníkovi a počas týchto dvoch mesiacov mu prípadne naďalej môže dodávať tovar a ten bude poisťný. Ak už ale najstaršia pohľadávka prekročí túto 2 mesačnú lehotu je povinný poisťník do 30 dní oznámiť omeškanie poisťovní. Ak ani počas týchto 30 dní nezaplatí zákazník svoje záväzky, je povinný poisťník odovzdať pohľadávky na mimosúdne inkaso. Inkasná spoločnosť vymáha pohľadávku ďalšie 3 mesiace, pričom 100% prípadnej vymoženej čiastky dostáva klient – v opačnom prípade vzniká poisťná udalosť a poisťovníca vypláca poisťnú udalosť.

dochádza najmä preto, lebo odberateľ v prípade bankovej záruky musí poskytnúť banke ručenie majetkom, t.j. obchodnými aktívami a pod., čo je hlavnou príčinou jeho neochoty. Aj v prípade firmy BALDOCER bola takáto neochota, preto IS pristúpil na poistenie pohľadávok. V Tabuľke 6 uvádzame stručné rozdiely medzi bankovou zárukou a poistením pohľadávok.

Tabuľka 6 Porovnanie platobnej bankovej záruky a komerčného poistenia pohľadávok

	Platobná banková záruka	Poistenie pohľadávok
Žiadateľ	Odberateľ - Importér	Dodávateľ - Exportér
Rýchlosť schválenia	Cca 14 - 30 dní	Cca 3 - 7 dní
Predmet zabezpečenia	Konkrétna pohľadávka	Celé portfólio pohľadávok
Krytie obchodov	Jednorazové obchody	Len opakované obchody
Subjekt plnenia	Ručiteľská banka	Poist'ovňa
Náklady	Hradí odberateľ	Hradí dodávateľ
Výška Nákladov	Poplatok za vystavenie bankovej záruky; Spracovateľský poplatok	Výška poistného sa určuje ako promile z obratu odberateľov
Spôsob ručenia	Odberateľ ručí majetkom	Ručenie neexistuje
Min. Výška zabezpečovacej sumy	Nie je stanovená	Minimálny poistiteľný obrat € 650 000,--
Rýchlosť plnenia	Banka plní do 3 dní	Poist'ovňa plní od 4-6 mesiacov
Výška plnenia	Vyplatená je celá záručná suma	Plnenie sa znižuje o spoluúčasť, zvyčajne 15 %
Iné služby	Nezahŕňa iné služby	Vymáhanie pohľadávok; Poradenstvo; Zisťovanie bonity klientov; Monitoring bonity partnerov.

Zdroj: PAVELKA, Ľ.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str.13. Vlastné spracovanie.

V konkrétnom prípade, keďže bola zvolená platobná podmienka hladká platba po dodaní tovaru¹²⁴ s poistením pohľadávky, je veľmi dôležité jasne stanoviť prechod resp. výhradu vlastníckych práv k tovaru. Musíme mať na vedomí, že Viedenský dohovor rieši vecné a záväzkové právo, no **nerieši** oblasť prechodu vlastníckych práv. Výhrada vlastníckych práv znamená, že sa kupujúci nestáva vlastníkom tovaru už jeho prevzatím, ale až po tom, čo zaplatí celú kúpnu cenu. Tzn. že odberateľ bude mať tovar, ale vlastníctvo k nemu nadobudne až úplným zaplatením kúpnej ceny.¹²⁵ Je veľmi dôležité túto výhradu vlastníckych práv zakotviť jednak v Kúpnej zmluve, ale aj priamo na faktúre (v daňovom doklade).

Z dohodnutých dodacích podmienok vyplýva zabezpečenie podmienok realizácie dodania tovaru. V konkrétnom prípade bola dohodnutá dodacia parita Ex Works (EXW) – Zo závodu (...dohodnuté miesto), z ktorej vyplýva povinnosť vývozcu „dodať tovar“ kupujúcemu k dispozícii vo svojej prevádzkarni (resp. sklade). Táto doložka je veľmi výhodná pre vývozcu – Ideal Standard. Všetky náklady a nebezpečenstvá súvisiace s prevzatím tovaru zo skladu IS znáša kupujúci t.j. BALDOCER. Keďže sa nejedná o dodávku do krajiny mimo EÚ, vývozca pred odoslaním tovaru a dovozca pri príchode tovaru nemusí zabezpečovať colné formalities s tým súvisiace.

Dodaním tovaru vzniká exportérovi pohľadávka voči kupujúcemu a dovozcu záväzok zaplatiť za dodaný tovar kúpnu cenu podľa obchodnej faktúry. Dodržanie platobných záväzkov je veľmi citlivým momentom, ktorý má vplyv na budúci vývoj vzájomných vzťahov medzi partnermi.

Ako postupuje Ideal Standard pri odstránení kurzového rizika?

Janatka¹²⁶ opisuje kurzové riziko v zahraničnom obchode ako možnosť z vývoznej operácie získať kurzovú stratu alebo kurzový zisk v dôsledku pohybu kurzu v medziobdobí, t.j. v dobe, ktorá nastane medzi podpísaním Kúpnej zmluvy a platobnou realizáciou zo strany odberateľa. Keďže Česká Republika je už niekoľko rokov súčasťou EÚ, preto je potrebné všetky obchodné prípady uskutočňované na jej území,

---

¹²⁴Dodanie tovaru – rozoznávame 3 rôzne okamihy – a) okamih dodania, b) okamih prevodu vlastníckych práv, c) okamih prechodu nebezpečenstva škody z predávajúceho na kupujúceho.

¹²⁵Podmienené vlastníctvo – s tovarom disponujem, ale som ešte nezaplatil.

¹²⁶JANATKA, F.: (2011). *Riziká v komerčnej praxi*. Praha: WOLTERS KLUWER, str. 231. ISBN 978-80-7357-632-5.

ktoré nie sú denominované v CZK, považovať za prípady zahranično-obchodné, ktoré sú spojené s kurzovým rizikom. Z tohto pohľadu môžeme považovať kurzové riziko z hľadiska českých vývozcov za jednu z nevýhod neúčasti ČR v Európskej menovej únii.

Keďže ide o nadnárodnú spoločnosť so sídlom v Bruseli, ktorej väčšina výrobných závodov v Európe sídli v štátoch, ktoré sú súčasťou eurozóny, má IDEAL STANDARD zriadený hlavný účet, ktorý je vedený v ABN AMRO BANK NV, Brusel, Belgicko, využívaný na reálnu koncentráciu hotovosti všetkých obchodných operácií dcérskych spoločností. Tzn. že Ideal Standard so sídlom v Tepliciach ČR využíva pri zahraničných obchodných operáciách menu EUR a v Kúpnej zmluve uvádza IBAN¹²⁷ a SWIFT¹²⁸ hlavného účtu vedeného v ABN AMRO BANK NV, Brusel, Belgicko, na ktorý spoločnosť BALDOCER, Španielsko bude realizovať Hladkú platbu po dodaní tovaru s odloženou splatnosťou 45 dní.

3.3.2 LEA, srl, Alžírsko – Úverová platobná podmienka krytá, L/C s odloženou splatnosťou 60 dní od dátumu nalodenia tovaru v dohodnutom európskom prístave pri dodacej podmienke CFR prístav ALŽÍR (podľa INCOTERMS 2010)

Ideal Standard pri komunikácii s Alžírskym partnerom zvolil metódu priameho vývozu. Javí sa menej zložitá ako nepriama metóda.¹²⁹ Pre použitie priamej stratégie sa IS rozhodol z dôvodu, že plánuje do budúcnosti komunikovať len s malým počtom veľkých zákazníkov a túto úlohu zvládnu bez problémov pracovníci IS. Nevýhodou tejto stratégie je najmä finančná a personálna náročnosť vlastných odbytových ciest, zvlášť v začiatkoch, vysoké riziko na Alžírskom trhu a mnohokrát poskytovanie servisu a po predajných služieb priamo odberateľovi v Alžírsku.

---

¹²⁷IBAN – International Bank Account Number – medzinárodné bankové číslo účtu. IBAN kód obsahuje 24 znakov. Prvá časť obsahuje dva znaky, ktoré určujú kód krajiny. Ďalšie dve číslice predstavujú kontrolné číslo podľa ISO 7064. Tretia časť je tvorená tuzemským bankovým spojením obsahujúcim 20 čísel v poradí kód banky, predčíslenie a základné číslo účtu.

¹²⁸ SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) – Spoločnosť pre celosvetovú medzibankovú finančnú komunikáciu. Pomocou tejto siete dochádza k elektronickej výmene správ o finančných transakciách medzi bankami a ďalšími finančnými inštitúciami. BIC = SWIFTový kód banky. BIC pozostáva z kombinácie 8 až 11 znakov. Napr. ČSOB, a.s., má SWIFT code: CEKOSKBX.

¹²⁹Nepriama metóda – až 80% svetového obchodu sa uskutočňuje cez prostredníkov a sprostredkovateľov odbytu.

Preverovanie bonity obchodných partnerov patrí k neodmysliteľnej súčasť práce v IS, ktorej záleží na dlhodobom rozvoji a chce obstať na konkurenčnom trhu. Základné informácie o firme, resp. prieskum nového obchodného partnera:

Obchodné meno firmy: LEA, srl, Alžírsko
Právna forma: *Sociedad de Responsabilidad Limitada*
Sídlo firmy: 32, Rue Yahia El Mazouni Poirson - Hauter Val d'Hydra
El Biar, Alger
IČO: R.E.A. 248427
Banka: Bank of Algeria
IBAN: AG68A0518866760000000006305
SWIFT: BALGDZALSBE

Pri analýze marketingového makroprostredia, ktoré zahŕňa okolnosti, vplyvy a situácie, ktoré firma svojimi aktivitami nemôže alebo len veľmi obtiažne môže ovplyvniť, pracovníci IS využili metódu PEST¹³⁰ analýzy, pri ktorej skúmali faktory politicko-právne, ekonomické, sociokultúrne a technologické, ktoré ovplyvňujú alebo môžu ovplyvniť činnosť podniku. Informácie IS čerpal z alžírkej obchodnej komory a z Ministerstva zahraničných vecí SR.¹³¹

Faktor politicko-právny - až do roku 1988 malo Alžírsko vládu jednej strany socialistického typu. Od roku 1988, ale hlavne od roku 1992 zavládlo v krajine mohutné násilie, desaťtisíce ľudí zabili teroristi a bezohľadný štátny antiterorizmus.¹³² V posledných rokoch sa situácia vďaka vnútornej a medzinárodnej politike A. Boutefflika stabilizuje. V roku 2005 predniesol návrh na tzv. *Zmierenie (Réconciliation)*, ktoré malo viesť ku konečnému vnútornému zmiereniu národa, dlhé roky roztrieštenému na rozličné skupiny. Výsledkom bolo prepustení tisícok zadržaných islamistov a iných (politických) väzňov.

---

¹³⁰PEST podľa začiatkových písmen slovenských názvov faktorov.

¹³¹Ministerstvo zahraničných vecí SR.: (2011). *Alžírská demokratická ľudová republika*. 2011 [cit. 2012-02-03]. Dostupné z WWW: < [http://www.foreign.gov.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_795_752_F5BD_727_47BC_125_7837004B_A1B2_SK/\\$File/120112_EIT_Alzirsko.pdf](http://www.foreign.gov.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_795_752_F5BD_727_47BC_125_7837004B_A1B2_SK/$File/120112_EIT_Alzirsko.pdf)>. (data k 20.3. 2012).

¹³²Antiterorizmus - sa označujú akcie, ktoré majú teroristom znemožniť realizáciu teroristických aktov. Typickým príkladom antiterorizmu je kontrola cestujúcich na letiskách. Protiterorizmus predstavuje naproti tomu už konkrétnu akciu, s cieľom zmarit' už začatú a prebiehajúcu teroristickú akciu (konkrétne útok na budovu alebo dopravný prostriedok, v ktorom sú držaní rukojemníci).

Faktor ekonomický – Alžírská centrálna banka sa v minulosti snažila zachovať reštriktívnu cenovú politiku vyššími úrokovými sadzbami, znižovaním tempa rastu miezd a stlačením inflácie. Začiatkom roku 2010 a dôsledkom svetovej finančnej krízy sa úroková sadzba zvýšila. V Tabuľke 7 uvádzame základné makroekonomické ukazovatele v časovom slede od roku 2006 do 2010.

Tabuľka 7 Základné makroekonomické ukazovatele

	2006	2007	2008	2009	2010
HDP v mld. USD	117,3	134,3	170,2	139,8	160,3
HDP na obyv.	3 470	3904	4940	3 926	4435
Prírastok HDP %	2,0	3,0	2,4	2,4	3,3
Inflácia %	2,3	3,6	4,9	4,6	4,3
Zadĺženosť v mld. USD	4,7	4,9	4,9	0,5	
Export v mld. USD	54,61	60,16	79,30	45,19	9,4*
Import v mld. USD	21,46	27,63	39,48	39,29	13,8*
Miera nezamestnanosti v %	12,3	13,8	11,3	10,2	10
Minimálna mzda v DZD	10 000	12 000	12 000	15 000	15 000

Zdroj: Ministerstvo zahraničných vecí SR.: (2011). *Alžírka demokratická ľudová republika*. Dostupné z WWW: < [http://www.foreign.gov.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_795_752_F5BD_727_47BC_125_7837004B_A1B2_SK/\\$File/120112_EIT_Alzirsko.pdf](http://www.foreign.gov.sk/App/wcm/media.nsf/vw_ByID/ID_795_752_F5BD_727_47BC_125_7837004B_A1B2_SK/$File/120112_EIT_Alzirsko.pdf)>. (dáta k 20.3. 2012).

Faktor sociokultúrny - približne 90 % Alžírčanov¹³³ žije v severnej, pobrežnej oblasti, zvyšok (1,5 milióna ľudí), žije v južných púšťach (prevažne oázach). Približne dve pätiny všetkých obyvateľov je negramotných, pretože tu deti pracujú už od útleho veku a do školy chodia len krátko alebo vôbec. Na trhu práce sú aj vzdelaní Alžírčania, ktorí hovoria plynule francúzsky a anglicky. Najpočetnejšiu skupinu obyvateľov tvoria Arabi a berberské kmene. Na alžírskom území tvoria kmeňové združenia Kabylov, Mozabitov a Tuaregov. Nová ústava zakotvila islam ako štátne náboženstvo, arabskú a berberskú národnosť ako základ štátu. Výrazom vidieckych tradícií sú každoročné tzv. datľové slávnosti s tancom a závodmi tiav. Literatúra je vydávaná ako vo francúzštine tak aj v arabčine, a v rôznych berberských dialektoch.

¹³³Počet obyvateľov Alžírka - 35,4 miliona.

Faktor technologický – vedecký systém Alžírsku je jedným z najmladších v Afrike, pretože veda a výskum sa stala súčasťou politickej a verejnej diskusie až na začiatku 90. rokov. V Alžírsku pôsobí 14 vedeckých centier a 13 vedeckých podnikových pracovísk.

Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch -

Alžírsko je členom väčšiny najdôležitejších medzinárodných organizácií, je aktívne v Organizácii spojených národov (OSN), Africkej únii, Zväz arabského Maghrebu (okrem Alžírsku aj Tunis, Maroko, Lýbia a Mauretánia s cieľom vytvoriť oblasť voľného obchodu, colnú úniu a spoločný trh). Za významného partnera považuje Alžírsko EÚ, s ktorou v roku 1977 uzavreli dohodu o spolupráci. Alžírsko je signatárom Barcelonskej deklarácie, ktorej cieľom je stredomorské partnerstvo.

Výsledkom dlhých rokovaní bolo uzatvorenie kúpnej zmluvy na dohodnutý predmet obchodu, ktorá vyjadruje vôľu jednej zmluvnej strany predat' a druhej zmluvnej strany kúpiť určitú vec a zodpovedá zhodnému záujmu zmluvných strán, preto je dôležitá dohoda o celom jej obsahu. Kúpnu zmluvu resp. jej návrh vypracováva a predkladá vývozca. Podpísaním kúpnej zmluvy začína každá zmluvná strana plniť svoje povinnosti, na ktorých sa dohodli. IS pre zjednodušenie procesu uzatvárania obchodných transakcií má vytvorené formulárové zmluvy, ktoré obsahujú štandardné zmluvné ustanovenia tzv. „Všeobecné obchodné a dodacie podmienky“ a formulár, na ktorom sa dopĺňajú potrebné údaje, ktoré sa líšia od prípadu k prípadu. Ideal Standard pri vypracovaní obchodných zmlúv využíva pomocné pramene práva.¹³⁴ (bližšie vid' Kapitola 3.3.1).

Aj tomto vývoznom prípade pri vzájomnej obchodnej komunikácii je zo strany LEA neochota platiť predom. IS v rámci jednanja navrhol alžírskemu partnerovi platobnú podmienku neodvolateľný Dokumentárny akreditív (L/C – vid' Kapitola 2.5.4 – vid' Príloha 1). Alžírsky potencionalny partner túto podmienku striktne odmietol a požadoval krátkodobý dodávateľský úver minimálne na 60 dní (bez uvedenia časového momentu jeho začatia) s poukazom na zahraničnú konkurenciu pôsobiacu

---

¹³⁴Pomocné pramene práva – vytvárajú si ich sami obchodníci, resp. organizácie (netvorí ich štátna moc).

na alžírskom trhu. IS zvažil platobné riziko na základe dostupných údajov o potencionálnom odberateľovi (komunikácia s Alžírkou a Českou obchodnou komorou) a súčasne hľadal kompromisné riešenie. Manažment IS veľmi priťahoval Alžírsky trh. Analytici IS očakávali, že dopyt po ich výrobkoch sa postupne zvýši a neskôr budú môcť expandovať aj v susedných krajinách. Potrebovali základ, t.j. pevný bod. Chceli začať v Alžírsku, kde mali záujem uviesť značku IS na trh a videli aj príležitosť resp. možnosť tam aj vyrábať a vybudovať výrobné kapacity v regióne. Vychádzali aj z faktu, že pracovné náklady sú tam veľmi nízke. V záujme uvedenia sa na alžírskom trhu svojimi výrobkami, IS akceptoval úverovú platobnú podmienku s tým, že bude krytá L/C s odloženým platením 60 dní od dátumu nalodenia tovaru v dohodnutom európskom prístave Frankfurt pri dodacej podmienke CFR prístav Alžír (INCOTERMS 2010).

LEA, Alžírsko požadovala, aby v rámci kompletnej sady čistých originálov Bill of Loading (B/L – full set of original clean on board 3/3 - vid'. Inkasné dokumenty – vid'. Príloha 11) bol jeden z troch originálov zaslaný spolu s tovarom kapitánskou poštou. Cieľom tohto opatrenia zo strany LEA, Alžírsko bol záujem predísť situácii, keď tovar bude v prístave určenia a nebude k dispozícii B/L – dokument, ktorý ho oprávňuje disponovať s tovarom a nadobudnúť jeho vlastníctvo. No IS, v snahe eliminovať riziko s touto podmienkou nesúhlasil. Pozor!, k originálu konosamentu sa musí dostať vždy exportér, ktorý ho doručí do svojej banky

Parita CFR prístav Alžír (INCOTERMS 2010 – Náklady a prepravné...dohodnutý prístav určenia) – IS splní svoju povinnosť dodaním tovaru ponad zábradlie lode v prístave nalodenia (Frankfurt). Vývozca IS musí zaplatiť náklady a prepravné za prepravu tovaru do dohodnutého prístavu určenia (Alžír – hlavné mesto Alžírsko). Riziko straty poškodenia tovaru, ako aj všetky dodatočné náklady prechádzajú z predávajúceho na kupujúceho prechodom tovaru ponad zábradlie lode v prístave nalodenia (Frankfurt). Keďže sa jedná o dodávku tovaru do krajiny mimo EÚ, vývozca na základe tejto parity má povinnosť colne prerokovať tovar na vývoz mimo EÚ (vid'. JCD – Požadované inkasné dokumenty- vid'. Príloha 8).

Nakoľko ide o prvú referenčnú objednávku z alžírkeho trhu a súčasne mal IS záujem ďalej eliminovať platobné riziko, dohodol aby bol L/C potvrdený európskou bankou. V tomto prípade išlo o banku, vo Francúzsku – BANQUE de FRANCE (SWIFT¹³⁵ – BDFEFR2T).

Vývozný kontrakt bol podpísaný s vyššie uvedenou platobnou podmienkou. IS iniciatívne navrhol štruktúru inkasných dokumentov v rámci zjednodušenia negociácie. V praxi pri tomto bode musíme dávať pozor. **Štruktúru inkasných dokumentov by mal vždy navrhnúť exportér.** V prípade ak zotavenie štruktúry ponecháme na importéra, môže sa stať, že „prepašuje,, podmienku napr. Certifikát, ktorý vydáva Alžírka vláda, čo si exportér nevšimne a nedodrží podmienku predloženia všetkých dokumentov a importér nedá súhlas svojej banke aby platila.

Na základe platného kontraktu a žiadosti alžírkeho odberateľa otvorila jeho banka v Alžírsku (BANK of ALGERIA – SWIFT – BALGDZALSBE) predmetný Neodvolateľný L/C (viď. Príloha 1), ktorý zaslala potvrdzujúcej banke vo Francúzsku – BANQUE de FRANCE (SWIFT – BDFEFR2T). Táto postúpila podmienky L/C Belgickej banke ABN AMRO BANK N.V. BRUSEL, v ktorej má IS vedený hlavný účet, od ktorej obdržal IS avizujúcim listom podmienky L/C.

IS prostredníctvom avizujúceho listu zistil, že základné podmienky L/C a požiadavky zahraničného odberateľa na inkasné doklady sú v súlade s dohodnutými podmienkami kontraktu. (viď. Príloha 1). Je veľmi dôležité potrebné dokumenty skutočne „prečítať a porozumieť im. Požadované inkasné dokumenty:

- **Obchodná faktúra** – (Commercial invoice) – podľa Zákona o účtovníctve 431/2002 Zb.¹³⁶ je faktúra dokument vyžadujúci platbu za tovar, ktorý bol dodaný za podmienok dohodnutých medzi predávajúcim a kupujúcim. Poskytuje informácie o zásielke vrátane popisu tovaru, hodnoty tovaru. Colné úradu ju používajú na vyrubenie cla a dane;

---

¹³⁵ SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) – Spoločnosť pre celosvetovú medzibankovú finančnú komunikáciu. Pomocou tejto siete dochádza k elektronickej výmene správ o finančných transakciách medzi bankami a ďalšími finančnými inštitúciami. BIC = SWIFTový kód banky. BIC pozostáva z kombinácie 8 až 11 znakov. Napr. ČSOB, a.s., má SWIFT code: CEKOSKBX.

¹³⁶Zákon o účtovníctve 431/2002 Zb.: (2011). *Novelizovaný zákon o účtovníctve v plnom znení.*. Bratislava: EPOS, str. 26. ISBN 978-80-8057-943-2.

- **Zmenka** – (Bill) – podľa Pavelku,¹³⁷ sa pri L/C najčastejšie používajú cudzie zmenky vystavené exportérom (cudzia zmenka, ktorá ešte neobsahuje akcept dlžníka, sa nazýva draft alebo trata). Vlastné zmenky sa v rámci akreditívov používajú zriedkavo.
- **Námorný konosament** – (Bills of lading – vid'. Príloha 11) – podľa Hansenovej¹³⁸ ide o cenný papier vystavený na doručiteľa¹³⁹ alebo na rád,¹⁴⁰ ktorý zaväzuje dopravcu¹⁴¹ vydať náklad prevzatý na námornú dopravu, ak mu bude predložený konosament a na ňom potvrdené prijatie nákladu. Vývozca je povinný písomne oznámiť údaje potrebné na vydanie konosamentu. Námorný konosament plní 3 funkcie: v prvom rade je to potvrdenie dopravcu o prevzatí v ňom uvedeného nákladu do určitého prístavu so záväzkom odovzdať tovar oprávnenému príjemcovi. V druhom rade predstavuje materializovaný dôkaz o uzavretí prepravnej zmluve a poslednou a najdôležitejšou funkciou konosamentu je jeho prevoditeľnosť. Ide o prevod vlastníckeho práva k tovaru. B/L nemôže byť starší ako 21 dní od dátumu nalodenia tovaru;
- **Osvedčenie o pôvode** – (Certificate of origin) – medzinárodný obchodný doklad osvedčujúci „pôvod tovaru“, t.j. že tovar bol vyťažený (suroviny), vypestovaný (rastlinný pôvod), vychovaný (živočíšny pôvod) alebo vyrobený v danej krajine. Vydáva ho Slovenská obchodná a priemyselná komora podľa Zákona SNR 9/92 na základe pravidiel GATT¹⁴² o nepreferenčnom pôvode tovaru, ktorý slúži na priznanie zmluvnej sadzby cla. Slúži ako doklad pre colné konanie pri dovoze tovaru;
- **Fotokópia EUR. 1** – (Photocopy EUR 1) - osvedčenie o pôvode tovaru slúži k úľavám na colných poplatkoch pri dovoze zo zmluvných krajín,

¹³⁷ PAVELKA, L.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 156. ISBN 978-80-225-2654-8.

¹³⁸HANSENOVÁ, H.: (2009). *Prepravné služby v podmienkach medzinárodného obchodu*. 2. Vyd. Bratislava: EKONÓM, str. 86. ISBN 978-80-225-2323-3.

¹³⁹Cenný papier vystavený na doručiteľa – sa realizuje odovzdaním tovaru tomu, kto ho predloží. V praxi sa tento postup prakticky nevyskytuje.

¹⁴⁰Cenný papier vystavený na rád – označením mena osoby alebo názvu firmy s doložkou na rád. Napr. na rád LEA, srl., Alžírsko. Prevodné právo sa realizuje písomným prehlásením, spravidla na rube CP, tzv. rubopisom.

¹⁴¹Dopravca – vykonáva transport dopravovaného tovaru cez suchozemskú, vodnú alebo leteckú cestu. Dopravca nie je vlastníkom tovaru.

¹⁴²GATT – General Agreement on Tariffs and Trade – Všeobecná dohoda o clách a obchode – mnohostraná dohoda obsahujúca pravidlá pre riadenie obchodu. Hlavný nástroj Doložka najvyšších výhod.

(viď. Príloha 7). Podľa internetového portálu,¹⁴³ osvedčenie vystavuje exportér v súlade s Asociačnou dohodou Európskeho spoločenstva a SR na základe požiadania importéra, ktoré potvrdzujú colné orgány krajiny pôvodu tovaru. Formulár sa vystavuje na hodnotu 6000 Eur. V prípade, že ide o malú zásielku prikladá sa prehlásenie výrobcu v presne stanovenom formulárovom znení;

- **Jednotná colná deklarácia** – (JCD) – unifikovaný rukopis, ktorý sa vystavuje v štyroch vyhotoveniach (viď. Príloha 8). Slúži ako písomný návrh pre colné riadenie a k colnému odbaveniu, ale aj ako podklad pre daňové úrady k Daňovému priznaniu k Dani z prídaj hodnoty (DPH). Ten kto predkladá tovar k colnému odbaveniu je deklarant.
- **Poistná zmluva** – (Insurance certificate) – poistiť zásielku proti nebezpečenstvám počas prepravy je veľmi dôležité. Poistnú zmluvu uzavrie zasielateľ buď vo vlastnom mene a na účet príkazcu alebo v mene príkazcu;
- **Baliaci list** – (Packing List) – špecifikácia, podrobný zoznam tovaru s uvedením množstva a druhu v danej zásielke. Môže tvoriť podklad na prečlenie tovaru v krajine dovozcu.

Ideal Standard začal s prípravou a expedíciou tovaru v súlade s podmienkami kontraktu a L/C (viď. Kapitola 2.5.3 Priebeh dokumentárneho akreditívu). IS využil možnosť kontajnerovej prepravy FCL (Full Container Load), tzn. odosielateľ balí a konsoliduje zásielku sám a plný námorný kontajner posiela do námorného terminálu. Odosielateľ je zodpovedný za správne naloženie a vyťaženie kontajnera. Pri odoslaní kontajnera do prístavu nalodenia (Frankfurt) využil IS cestnú nákladnú dopravu (vypísal CMR - dohoda o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej kamiónovej doprave – viď. Príloha 12), pri použití unifikovanej nakladacej jednotky TEU kontajner¹⁴⁴ (Twentyfoot Equivalent Unit). V prístave nalodenia IS využíva špeditárske služby spoločnosti MSC (Mediterranean Shipping Company), ktorá tovar (resp. kontajnery) nakladá na LO/LO

---

¹⁴³ E-LTEX.: (2012). *Dokumenty v zahraničnom obchode*. [online]. EUR 1. 2012 [cit. 2012-2-02]. Dostupné z WWW:<<http://www.skolalextilu.cz/moo/index.php?page=19>>.

¹⁴⁴HANSENOVÁ, H.: (2009). *Prepravné služby v podmienkach medzinárodného obchodu*.. 2. Vyd. Bratislava: EKONÓM, str. 107. ISBN 978-80-225-2323-3.

lode (Lift On/Lift Off).¹⁴⁵ IS požiada špeditéra, aby mu zaobstaral prepravu a ten mu vystaví námorný konosament - Bill of Loading (viď. inkasné dokumenty – viď. Príloha 11). Pozor!, k originálu konosamentu sa musí dostať vždy exportér, ktorý ho doručí do svojej banky. V zmysle podmienok L/C IS po dodávke tovaru včas predloží príslušné dokumenty na kontrolu svojej banke (ABN AMRO BANK N.V. BRUSEL) v kompletnej zostave, ktorá ich po kontrole postúpi na negociáciu¹⁴⁶ zahraničnej potvrdzujúcej banke Francúzku (BANQUE de FRANCE). Podľa Pavelku,¹⁴⁷ čas medzi vystavením prepravných dokumentov a ich predložením banke nesmie byť dlhší ako 21 dní.

Pri L/C s odloženou splatnosťou vystavujúca a potvrdzujúca banka musia určiť deň, keď boli splnené akreditívne podmienky zo strany exportéra. Od tohto dňa sa počíta odložená splatnosť, pričom v deň splatnosti musí povinná banka uhradiť záväzok.

V našom prípade IS súhlasil s podmienkou odložená splatnosť 60 dní. Môže sa rozhodnúť pre dve alternatívy. Buď počká na splatnosť L/C 60 dní. Inkasné dokumenty boli vystavené bezchybne, preto banka vývozcu po 60 dňoch obdržala platbu od francúzskej potvrdzujúcej banky v plnej sume, po zohľadnení jej provízie za potvrdenie L/C. Došlé finančné prostriedky pripísala ABN ANRO BANK v prospech účtu IS.

V druhom prípade sa môže IS rozhodnúť, že nebude čakať 60 dní a postúpi pohľadávku prostredníctvom cesie.¹⁴⁸ Podmienkou postúpenia je oznámenie exportéra (banky exportéra) otvárajúcej (banka importéra) a potvrdzujúcej banky, že bude platiť inej spoločnosti. Tzn. že banka otvárajúca pri splatnosti záväzku uhradí akreditívnu sumu banke potvrdzujúcej, ktorá ju zaplatí novému majiteľovi pohľadávky, a nie samotnému exportérovi. V tomto prípade sa môže IS rozhodnúť pre forfaiting, t.j. forma kde sú pohľadávky spojené s bankovými nástrojmi (napr. L/C s odloženou splatnosťou napr. 60 dní, Banková záruka), kde napr. banka exportéra túto zabezpečenú pohľadávku

---

¹⁴⁵ LO/LO lode – skratka pre vertikálny spôsob nakladania a vykladania pomocou žeriavov.

¹⁴⁶ Negociácia – vyjednávanie, dohadovanie, obchodné jednanie.

¹⁴⁷ PAVELKA, Ľ.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 157. ISBN 978-80-225-2654-8.

¹⁴⁸ Cesia – postúpenia práva, územia, pohľadávky. Pohľadávky, ktoré sú predmetom cesie nesmú byť predmetom záložného práva v prospech iných veriteľov.

odkúpi od IS. Výhodou je, že IS potom túto pohľadávku nedrží v účtovníctve a nemusí čakať 60 dní na finančné prostriedky.

Ako uvádza Pavelka,¹⁴⁹ aj napriek výbornej obchodovateľnosti pohľadávok z L/C je vhodné odklad splatnosti navrhnúť len vybraným importérom, ktorí si nevedia výhodnejšie podmienky financovanie obstarat' priamo vo svojej banke. Najčastejšie ide o prípady, keď v krajine importéra sú vyššie úrokové sadzby, ako sú bežné sadzby na medzinárodných finančných trhoch.

Vymožitelnosť práva – ako vysvetľuje Janatka,¹⁵⁰ podľa Rímskeho dohovoru sa kúpna zmluva riadi právom zvoleným stranami, pričom voľba práva musí byť výslovná alebo musí vyplývať s dostatočnou istotou z ustanovenia zmluvy. Rímsky dohovor vychádza z výslovnej voľby práva, ktorá nie je obmedzená iba na právo krajín EÚ. Európska komisia predložila na konci roku 2002 návrh transformácie Rímskeho práva z roku 1980 a ich pravidiel. Návrh niektoré ustanovenia Rímskej zmluvy modernizoval, pričom niektoré z navrhovaných zmien sa prejavili vo výslednom nariadení Európskeho parlamentu č. 593/2008 zo dňa 17. 6. 2008 ako RÍM I.

3.3.3 TINBYT, Prešov, SLOVENSKO – Hladká platba pred nakládkou tovaru, pri dodacej podmienke FCA, dohodnuté miesto nakládky IS, Teplice, Česká Republika, (podľa INCOTERMS 2010)

TINBYT, Prešov je dlhodobý obchodný partner firmy IS, s ktorým má IS uzatvorenú zmluvu o Výhradnom zastúpení na Slovensku. Ako uvádzajú Kašťáková, Pullmanová a Svobodová¹⁵¹ z právneho hľadiska ide tiež o priamy export, pretože výrobca spolupracuje s osobami alebo firmami, ktoré majú sídlo na exportnom trhu, t.j. sú v priamom kontakte so zahraničným trhom. TINBYT na základe silnej pozície na slovenskom trhu dosahuje výhodné nákupne ceny u výrobcu, disponuje vlastnou distribučnou sieťou, veľkými skladmi a veľmi kvalifikovaným personálom. Výhodou tejto zmluvy o výhradnom zastúpení pre IS je väčší rozsah objednávaného množstva

---

¹⁴⁹ PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 159. ISBN 978-80-225-2654-8.

¹⁵⁰ JANATKA, F.: (2011). *Riziká v komerčnej praxi*. Praha: WOLTTERS KLUWER, str. 107. ISBN 978-80-7357-632-5.

¹⁵¹ KAŠŤÁKOVÁ, E., PULLMANOVÁ T., SVOBODOVÁ, V.: (2008). *Operácie v zahraničnom obchode*. Bratislava: EKONÓM, str. 163. ISBN 978-80-225-2537-4.

a TINBYT preberá všetky aktivity s konečným zákazníkom. Nevýhodou pre IS je, že nemá prehľad o svojich skutočných zákazníkoch. Výrobca poskytuje firme TINBYT v rámci podpory predaja na slovenskom trhu, (ktorej cieľom je získať nových zákazníkov, vyvolať záujem o nové výrobky, zvýšiť informovanosť zákazníkov a prehĺbiť poznatky o produktoch), nástroje ako sú programy odmien, vzorky vyrábaných produktov, zľavy, vernostné programy, reklamné predmety, P.O.S.¹⁵² materiály (Point of Sales) a P.O.P.¹⁵³ materiály (Point of Purchase). Základné informácie o firme TINBYT, Slovensko:

Obchodné meno firmy:	TINBYT – Martin Kizák
Právna forma:	<i>Fyzická osoba vedená v Živnostenskom registri pod číslom ŽO-95-08253-002, r.č. 5196-95</i>
Sídlo firmy:	Šmeralová 5, 080 01 Prešov, Slovensko
IČO:	10666044
VAT CEE:	SK 1020742349
Banka:	OTP PREŠOV
IBAN:	SK 15 5200 0000 0000 0101 0817
SWIFT:	OTP VS KBX

Dôležitým bodom je preverenie daňového čísla Value Addend Tax (VAT) obchodného partnera (Obrázok 9) z hľadiska vývozu. V prípade, ak by náš budúci obchodný partner uviedol nepravdivé daňové číslo VAT a urobili by sme vývoz bez DPH, museli by sme tento vývoz dodatočne zdaňovať, čo by boli ďalšie náklady. VAT číslo si môžeme overiť prostredníctvom internetového portálu Európskej komisie – Sekcia daňová a colná.

V prípade vývozných operácií so Slovenskom zo strany IS, podľa nariadenia z centrály IS v Brusely, má Ideal Standard sídlo v Českej republike, ale je taktiež zaregistrovaný pre daň z DPH na Slovensku (vid'. obrázok 10, str. 75). To znamená, že TINBYT, SLOVENSKO aj keď tovar nakladá v ČR, IDEAL STANDARD im fakturuje tovar s DPH platnou na Slovensku t.j. 20%. Firma TINBYT, Slovensko

---

¹⁵² P.O.S. materiály –svetelná promotion, Merchendasing – predajné miesto ako komunikačný prostriedok a upozornenie na konkrétny produkt - stojany, krabice, plagáty a pod.

¹⁵³ P.O.P. materiály – sú umiestnené v priestoroch maloobchodu či v jeho tesnej blízkosti. Ich hlavným cieľom je zviditeľniť produkt a značku v momente rozhodovania o kúpe.

Obrázok 9 Kontrola platnosti IČ DPH TINBYT, SLOVENSKO

VIES - kontrola platnosti IČ DPH	
Ano, IČ DPH je platné	
Členský štát	SK
IČ DPH	SK 1020742349
Dátum prijatia žiadosti	2012/03/25 16:27:10
Názov	Kizák Martin
Adresa	Šmeralova 4872/5 08001 Prešov I Slovensko
Identifikátor žiadosti	WAPIAAAATZKQOqVX

Zdroj: Európska komisia. Sekcia daňová a colná. Dostupné z WWW: < http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatResponse.html >. (dáta k 20.3. 2012).

je mesačným platcom DPH, a pri daňovom priznaní si túto daň vysporiada. Ak by IS nebol platcom DPH na Slovensku, potom na základe Zákona o DPH by fakturoval tovar bez DPH (vývoz je vždy oslobodený od DPH) a TINBYT, Slovensko by si túto DPH vyrovnal v Daňovom priznaní za príslušné zdaňovacie obdobie samozdanením.

Keďže ide o platobnú podmienku Hladká platba (Kapitola 2.4 Hladká platba), kde IS podstupuje veľmi vysoké riziko nezaplatenia tovaru a vznik problémovej pohľadávky, pristúpil k eliminácii platobného rizika nástrojom preverenie bonity zákazníka a následným poistením pohľadávky. Veľké nadnárodné spoločnosti tento typ eliminácie platobného rizika využívajú vo veľkej miere na rozdiel od slovenských firiem. Keďže ide o nadnárodnú spoločnosť so sídlom v Bruseli, všetky pohľadávky globálne v rámci celej Európy im poisťuje spoločnosť EULER HERMES SERVIS

Obrázok 10 Kontrola platnosti IČ DPH IDEAL STANDARD, Česká republika

VIES - kontrola platnosti IČ DPH	
Ano, IČ DPH je platné	
Členský štát	SK
IČ DPH	SK 4020183541
Dátum prijatia žiadosti	2012/03/25 16:30:08
Názov	Ideal Standard s.r.o.
Adresa	Zemská 623 41501 Teplice Česká republika
Identifikátor žiadosti	WAPIAAAATZKQ6Evz

Zdroj: Európska komisia. Sekcia daňová a colná. Dostupné z WWW: < http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatResponse.html >. (data k 20.3. 2012).

(EHS),¹⁵⁴ (vid'. Príloha 3). Spoločnosť IS vyplnila dotazník a zaslala ho do EHS s cieľom preveriť bonitu odberateľa a vypracovať návrh poisťnej zmluvy (vid'. Príloha 4). Následne spoločnosť EHS oslovila firmu TINBYT, Slovensko o poskytnutie finančných výkazov v súvislosti plnohodnotne podporiť obchodnú väzbu medzi obchodnými partnermi. (vid'. Príloha 5 – preklad v slovenskom jazyku). Zo strany TINBYT vznikla neochota poskytnúť poisťovacej spoločnosti EULER HERMES SERVIS finančné výkazy - Výkaz o príjmoch a výdavkoch, Výkaz o majetku za záväzkov (pretože ide o fyzickú osobu) aj keď EHS prehlásila, že uvedené doklady použijú výlučne iba na účely stanovenia poisťného limitu, pričom nebudú poskytnuté tretím osobám ani poisťnému klientovi t.j. IS. Na základe odmietnutia poskytnúť dané

---

¹⁵⁴EULER HERMES SERVIS - je vedúcim svetovým úverovým poisťovateľom s 36-percentným podielom na trhu. Má zastúpenie v 51 krajinách, pričom poistením pokrýva viac ako 700 miliárd EUR obchodných transakcií. Ako dcérska spoločnosť AGF patrí Euler Hermes do skupiny Allianz.

údaje, EHS nepoistila firmu TINBYT. Pre firmu TINBYT to znamená, že IS jej nemôže poskytnúť, v rámci všeobecných podmienok, dodávateľský úver dlhší ako 7 dní. Po oznámení tejto skutočnosti firma TINBYT, Slovensko súhlasila s touto podmienkou, dokonca začala s obchodným riaditeľom IS Ing. Jiří Tourkom vyjednávať dodatočné skontá za platbu predom. Po vzájomnom obchodnom rokovaní sa dohodli na podmienke dodatočného skonta (viď. Príloha 14 – Podmienky spolupráce pre 2. Polrok 2011 – tzn. Kúpna zmluva je všeobecná a v polročných intervaloch sa upravujú obchodné podmienky) vo výške 3% pri platbe pred nakládkou (FCA sklad IS, Teplice, ČR) alebo dodatočné skonto vo výške 2% pri platbe do 7 kalendárnych dní od naloženia tovaru (FCA sklad IS, Teplice, ČR).

V praxi to znamená, že TINBYT, Slovensko využíva platobnú podmienku dodatočného skonta 3% pri platbe pred nakládkou (Hladka platba – viď. Príloha 13), pri ktorej získava značnú konkurenčnú výhodu. Napr. ak celoročný odber od dodávateľa IS je vo výške € 2,8 milióna, činí úspora pre firmu TINBYT, Slovensko pri platbe predom € 84 tisíc (SKK 2 530 584,--).

Priebeh vývozej operácie – po odoslaní objednávky z logistického centra TINBYT, začne IS pripravovať tovar. Predávajúci má povinnosť pripravenosť tovaru na sklade oznámiť kupujúcemu, ktorý si daný tovar naloží vlastným dopravným prostriedkom. (t.j. nevyužíva špedičné služby). Veľmi dôležité zo strany predávajúceho je správne balenie a označenie zásielky aby sa nestala zámena, poškodenie tovaru alebo dokonca znehodnotenie. Dodacia parita FCA, sklad Teplice, ČR (INCOTERMS 2010) znamená že IS si svoju povinnosť splní, keď dodá tovar k dispozícii kupujúcemu na dohodnutom mieste, t.j. sklad Teplice, Zemská 623, ČR. Predávajúci je zodpovedný za naloženie tovaru. Ako uvádzajú Kašťáková, Pullmanová a Svobodová¹⁵⁵ nezabezpečenie a nepripravenosť jednej zo zmluvných strán môže mať vážne dôsledky na hladký priebeh operácie. Úlohou vývozcu je pripraviť spolu s tovarom aj sprievodné doklady (faktúru, nákladný list, baliaci list, CMR¹⁵⁶- viď. Príloha 12). V tomto prípade je veľmi

---

¹⁵⁵ KAŠŤÁKOVÁ, E., PULLMANOVÁ T., SVOBODOVÁ, V.: (2008). *Operácie v zahraničnom obchode*. Bratislava: EKONÓM, str. 163. ISBN 978-80-225-2537-4.

¹⁵⁶ CMR – dohoda o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej kamionovej doprave. Vztahuje sa na každú zmluvu pri cestnej preprave zásielok za úhradu realizovanú v rámci medzinárodnej kamionovej dopravy, ak miesto prevzatia zásielky a miesto dodania zásielky je v dvoch rôznych štátoch, z ktorých aspoň jeden je zmluvným štátom Dohody CMR.

dôležité zrealizovať transfer peňazí na účet predávajúceho pred nakládkou tovaru (viď. Príloha 13).

Obe zmluvné strany sú členmi Európskeho Hospodárskeho Priestoru (EHS),¹⁵⁷ preto pri realizácii transferu peňazí využívajú SEPA systém – Jednotný európsky platobný priestor (viď. Kapitola 2.12.1). SEPA Credit Transfers (SCT) je platba, ktorú inicializuje platca, v našom prípade TINBYT, Slovensko. Podľa Pavelku¹⁵⁸ základnou výhodou SCT je:

- na účet príjemcu sa pripíše plná suma;
- výška platby nie je obmedzená;
- maximálny čas zúčtovania sú tri pracovné dni;
- na identifikáciu účtov sa používajú kódy IBAN¹⁵⁹ a SWIFT¹⁶⁰;
- do krajín EÚ zahrňujú aj spôsob hlásenia odmietnutých a vrátených platieb.

Firma TINBYT, Slovensko má zmluvu s peňažným ústavom OTP, Prešov. Čo sa týka bankových poplatkov (v rámci SCT) sa účtujú akoby išlo o platbu v tuzemsku. Pri transfere peňazí do výšky € 50 000 si banka účtuje € 0,15 za prevod v rámci elektronického bankovníctva, pri dispozícii poplatkov SHA – priorita Normál. Ekonom TINBYT, ktorý ma na starosti úhrady faktúr do IS, rozdeľuje platby aby jeden transfer nemal vyššiu hodnotu ako € 50 000. Ak by hodnota bola vyššia ako € 50 000 bankové poplatky budú 1% z transferu (maximálne € 50,- čo je výrazný rozdiel oproti € 0,15). Pri Hladkej platbe (zúčastnené strany sa navzájom poznajú a dôverujú si) sú nevyhnutné náležitosti platobnej inštrukcie pre zrealizovanie transferu do zahraničia (viď. Príloha 13):

---

¹⁵⁷ EHS – Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Španielsko, Švédsko, Taliansko, Veľká Británia, Island, Lichtenštajnsko, Nórsko.

¹⁵⁸ PAVELKA, L.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 53. ISBN 978-80-225-2654-8.

¹⁵⁹ IBAN – International Bank Account Number – medzinárodné bankové číslo účtu. IBAN kód obsahuje 24 znakov. Prvá časť obsahuje dva znaky, ktoré určujú kód krajiny. Ďalšie dve číslice predstavujú kontrolné číslo podľa ISO 7064. Tretia časť je tvorená tuzemským bankovým spojením obsahujúcim 20 čísel v poradí kód banky, predčíslenie a základné číslo účtu.

¹⁶⁰ SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) – Spoločnosť pre celosvetovú medzibankovú finančnú komunikáciu. Pomocou tejto siete dochádza k elektronickej výmene správ o finančných transakciách medzi bankami a ďalšími finančnými inštitúciami. BIC = SWIFTový kód banky. BIC pozostáva z kombinácie 8 až 11 znakov. Napr. ČSOB, a.s., má SWIFT code: CEKOSKBX.

- presný názov a adresa príjemcu – majiteľa účtu (názov firmy, plné meno a priezvisko, úplnú adresu, mesto, štát);
- úplné číslo účtu príjemcu v tvare IBAN
- presný, neskrátený názov a adresu banky: napr. OTP Banka Slovensko, a.s., Štúrova 5, 813 54 Bratislava (príp. mesto kde sídli pobočka OTP Banky), SK (Slovakia);
- swiftový BIC kód, napr. OTP Banky: OTPVSKBX;
- korešpondentskú banku v závislosti od cudzej meny, v ktorej sa platba realizuje;
- slovný popis účelu platby, prípadne aj príslušný platobný titul.

Spracovanie hladkých platieb **do zahraničia** prebieha v on-line režime okamžitého zúčtovania voči eurovému alebo cudzomenovému účtu klienta v deň splatnosti.

V prípade neuvedenia čísla účtu v správnom formáte IBAN a identifikačného kódu v tvare BIC (SWIFT) si banky so sídlom v EHP môžu vyžiadať dodatočný tzv. Non STP (Non Straight Through Processing) Poplatok, t.j. poplatok za nesplnenie kritéria na automatizované spracovanie cezhraničného prevodu.

Firma TINBYT, Slovensko má podľa zákona povinnosť ako dovozca podľa § 9 zákona č. 529/2002 Z.z. O obaloch a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov¹⁶¹ povinnosť zabezpečiť zber odpadov z obalov a ich zhodnocovanie a recykláciu minimálne v rozsahu záväzných limitov ustanovených v nariadení vlády SR. Firma TINBYT, Slovensko sa zaregistrovala u firmy NATUR-PACK,¹⁶² a.s. so sídlom Ružová dolina č. 6, 821 08 Bratislava, (viď. Príloha 9). NATUR-PACK je oprávnenou organizáciou, ktorá zabezpečuje za TINBYT, Slovensko zber odpadov z obalov a ich zhodnocovanie a recykláciu. TINBYT, Slovensko je povinný poskytnúť realizátorovi v štvrt'ročných termínoch podrobné informácie o množstve všetkých obalov a obalových materiálov, ktoré objednávatel' uviedol na trh v príslušnom

---

¹⁶¹Zákon 529/2002 Zákon o obaloch – vydaný Ministerstvom životného prostredia.

¹⁶²NATUR PACK - Poslaním spoločnosti NATUR-PACK, a.s. je plnenie cieľov zberu, zhodnocovania a recyklácie pre všetky druhy odpadov z obalov minimálne v rozsahu záväzných limitov stanovených Európskou smericou o obaloch a odpadoch z obalov, ktorá bola prevzatá do právneho systému SR zákonom o obaloch. V environmentálnej oblasti je hlavným cieľom zvyšovanie kvality životného prostredia priamou podporou systému triedeného zberu a zhodnocovania odpadov v Slovenskej republike. Dostupné z WWW: < <http://www.naturpack.sk/> >. (data k 20.3. 2012).

štvrt'roku podľa druhu, materiálu a množstva v tonách a to písomnou formou najneskôr do 10 dní nasledujúceho kalendárneho štvrt'roku. Dané hlásenia TINBYT, Slovensko podáva elektronicky. Na základe daného evidenčného listu (ktorý sa okrem NATUR-PACK posielala aj na Krajský úrad Životného prostredia v Prešove, nám. Mieru 2, 08001 Prešov aj na Recyklačný fond, Nobelová 18, 831 02 Bratislava) NATUR-PACK vypočíta sumu, ktorú musí TINBYT, Slovensko zaplatiť zato, že doviezol na Slovensko odpad, (viď. Príloha 10).

V predchádzajúcich Kapitolách sme rozobrali tri najbežnejšie obchodné prípady spoločnosti Ideal Standard. V praxi často dochádza k chybovosti pri zjednávaní obchodných operácií, ktoré môžu mať hlboký dosah na plnenie povinností vyplývajúce zo zmluvy. Definičné pojmá publikácie „*Riziká v komerčnej praxi*“ od Janatku,¹⁶³ sa na nesprávnu alebo neúplnú Kúpnu zmluvu pozerá ako na rozdielny výklad povinností a záväzkov predávajúceho a kupujúceho, ktoré je neskôr nutné v praxi riešiť mnohými spôsobmi, ktoré vedú často k sporom a neskôr aj k strate obchodného partnera.

Aké najčastejšie chyby vznikajú pri uzatváraní Kúpnych zmlúv?

Popis tovaru – sa výrazne líši podľa druhu tovaru. U technický náročných výrobkov je nutné doložiť k popisu tovaru aj technickými a konštrukčnými výkresmi, tak aby bol predmet zmluvy definovaný čo najpresnejšie.

Dodacia doba – nedodržanie dodacej doby sa radí ku komerčným rizikám. K tomu aby predávajúci dodržal podmienku dodania tovaru, slúži aj zjednanie „*zmluvnej pokuty*“ v Kúpnej zmluve. V prvom (viď. Kapitola 3.3.1) a druhom obchodnom prípade (viď. Kapitola 3.3.2) bola dohodnutá dodacia doba „*presne*“, t.j. ku konkrétnemu dátumu., napr. k 30. 1. 2012). V treťom obchodnom prípade (viď. Kapitola 3.3.3) IS v Kúpnej zmluve stanovil dodaciu dobu „*na odvolávku*“, t.j. kupujúci (TINBYT) dodávku „odvolá“ – tento typ dodávky býva najčastejšie pri celoročnom objeme zjednaného množstva tovaru.

---

¹⁶³JANATKA, F.: (2011). *Riziká v komerčnej praxi*. Praha: WOLTTERS KLUWER, str. 99. ISBN 978-80-7357-632-5.

Jazyk Kúpnej zmluvy - ako uvádza Janatka,¹⁶⁴ v publikácii „*Riziká v komerčnej praxi*“ je pri medzinárodnom obchode veľmi dôležité (hlavne v obchodnom prípade LEA, Alžírsko), aby bola určená tzv. **riadiaca jazyková verzia**, ktorá bude rozhodná v prípade rozporu medzi dvoma jazykovými verziami, pričom Janatka doporučuje, aby obe strany autorizovali český preklad, ktorý bude v prípade potreby predložený súdu. Túto autorizovanú verziu doporučuje vložiť aj do prílohy Kúpnej zmluvy.

Voľba práva - podľa Rímskej dohovoru sa kúpna zmluva riadi právom zvoleným stranami, pričom voľba práva musí byť výslovná alebo musí vyplývať s dostatočnou istotou z ustanovenia zmluvy. Rímsky dohovor vychádza z výslovej voľby práva, ktorá nie je obmedzená iba na právo krajín EÚ.

Riešenie sporov – plynulé riešenie sporov je základnou požiadavkou vymáhateľnosti práva v akomkoľvek právnom systéme. Ak zmluvné strany sa výslovne v zmluve dohodnú, že pri riešení sporov využijú Arbitráž,¹⁶⁵ t.j. nezávislý súd, napr. pri obchodnom prípade LEA, Alžírsko – sudca z ČR, sudca z Alžírska a tretí sudca, ktorý musí byť vopred určený. Počet sudcov v senáte musí byť vopred stanovený v Kúpnej zmluve. Výhodou je rýchlejšie vyriešenie sporu, no na druhej strane je drahší a rozhodnutie je neodvolateľné.

Vady tovaru - za vady sa považuje dodanie iného tovaru, ako je uvedený v Kúpnej zmluve. Vady rozlišuje na „zjavné“ (ide o neprehľadnuteľné vady na tovare alebo obale) alebo „skryté“ (zistenie je obvyklé po určitej dobe od dodania tovaru). Z hľadiska reklamačného rozlišujeme vady odstrániteľné (oprava vadného výrobku, kupujúci si vadu odstráni sám, pričom mu predávajúci poskytne zľavu alebo predávajúci dodá nový bezvadný výrobok) alebo vady neodstrániteľné (ideálnym riešením je dodanie nového bezchybného výrobku alebo vrátenie kúpnej ceny).

3.4 Odporúčania pre z efektívnenie eliminácie platobných rizík

Na základe poznatkov, ktoré sme získali z ekonomického a obchodného oddelenia v Ideal Standard, sme navrhli odporúčenie pre zefektívnenie nielen obchodných

---

¹⁶⁴JANATKA, F.: (2011). *Riziká v komerčnej praxi*. Praha: WOLTTERS KLUWER, str. 105. ISBN 978-80-7357-632-5.

¹⁶⁵Arbitráž – rozhodnutie sporu, na ktorom sa zmluvné strany vopred dohodli, zmierňovacie konanie, zmierovací súd.

procesov, ale aj procesov riadenia likvidity. Novým spôsobom ako by si mohla spoločnosť plánovať likviditu pracovného kapitálu v podniku je SEPA¹⁶⁶ Inkaso. Je to cezhraničné inkasovanie finančných prostriedkov v mene EUR medzi dvomi subjektmi, ktoré majú otvorené účty v bankách sídliačich na území SEPA krajín (27 krajín Európskej únie, Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko). Aby sa inkasná platba mohla uskutočniť, príjemca a platiteľ SEPA inkasa sa musia na využití tohto spôsobu platenia dohodnúť. V praxi to znamená, ak klient resp. predávajúci Ideal Standard využije túto službu, inkasovaná suma bude bankou odpísaná z účtu platiteľa resp. kupujúceho v našom prípade napr. TINBYT, na základe inkasného príkazu príjemcu sumy, ktorý zašle jeho banka (banka predávajúceho). Poplatok za vykonanie tohto typu platby je 0,15 €.

V praxi to znamená, že dodávateľ si „natypuje,, do svojho PC IBAN,¹⁶⁷ SWIFT,¹⁶⁸ Variabilný symbol faktúry, sumu v € a dátum splatnosti. V deň splatnosti sa realizuje cezhraničné inkaso na ľarchu účtu odberateľa. Ak inkaso bude neúspešné, dodávateľ, t.j. Ideal Standard dostáva do 24 hodín informáciu o tom, že jeho odberateľ nemá dostatok finančných prostriedkov na účte, čo mu umožní ihneď stopnúť ďalšie dodávky. Zavedenie SEPA Inkasa do praxe bude mať pre spoločnosť Ideal Standard veľký význam nielen v monitoringu platobnej disciplíny, ale aj k naplánovaniu likvidných prostriedkov. Spoločnosť môže zaviesť „**dvojité nákupné ceny pre svojich odberateľov**“, čo v realite znamená, že ten odberateľ, ktorý odovzdá poverenie (mandát¹⁶⁹) na realizáciu platieb priamo dodávateľovi, získa dodatočnú zľavu vo výške napr. 1,4 % z nominálnej hodnoty faktúry, ktorú by inak dodávateľ zaplatil poisťovacej spoločnosti. Samozrejme tento produkt, je možné použiť hlavne pri dlhodobých obchodných partneroch, v našom prípade TINBYT, Slovensko.

---

¹⁶⁶ SEPA (Single Euro Payment Area – Jednotný európsky platobný priestor) je oblasť, v ktorej môžu spotrebitelia, podniky a ďalšie hospodárske subjekty realizovať a prijímať platby v eurách, či už v rámci jednej krajiny alebo medzi jednotlivými krajinami (27 štátov Európskej únie, Island, Lichtenštajnsko, Nórsko a Švajčiarsko), za rovnakých podmienok, práv a povinností a bez ohľadu na to, kde sa nachádzajú.

¹⁶⁷ IBAN (International Bank Account Number – Medzinárodné bankové číslo účtu), ktoré umožňuje indentifikáciu príjemcu. Obsahuje 24 znakov. Prvá časť obsahuje dva znaky, ktoré určujú kód krajiny. Ďalšie dve číslice predstavujú kontrolné číslo podľa ISO 7064. Tretia časť je tvorená tuzemským bankovým spojením obsahujúcom 20 číslic, v poradí kód banky, predčíslenie a základné číslo účtu.

¹⁶⁸ SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication – Spoločnosť s.r.o. pre celosvetovú medzibankovú finančnú komunikáciu). Je to nezávislá spoločnosť so sídlom v La Hulpe pri Bruseli.

¹⁶⁹ Mandát – splnomocnenie, príkaz, poverenie.

Plán zavedenia SEPA Inkasa je náročný hlavne na technické zabezpečenie, pretože by mal byť kombinovaný s ďalšími nastavbami v podobe elektronickej fakturácie, elektronickeho priradovania platieb a riešenia platieb cez internetbanking.

Ako vysvetľuje Pavelka¹⁷⁰ v publikácii „*Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*“ SEPA Inkaso má veľký význam, pretože informáciu pri neúspešnom inkase príslušnej faktúry sa dozvie prostredníctvom okamžitej správy banka dodávateľa, ako aj samotný dodávateľ (odpadávajú výhovorky typu ekonómka je práceneschopná, majiteľ, resp. konateľ je na dovolenke, zadali sme zlé číslo účtu a banka nám platbu odmietla a pod.) No na druhej strane SEPA inkaso predstavuje aj vznik nového problému, ktorým je bezpečnosť v súvislosti s rizikom bezdôvodného zaťaženia účtu fiktívnou faktúrou,¹⁷¹ zrušením objednávky alebo dodaním vadného tovaru.

Na základe vyššie uvedených a získaných skutočností, odporúčame taktiež urýchlenú integráciu nesúrodých funkcií procesu predaja, marketingu, účtovania a platieb, aby nedochádzalo k protikladom. Je potrebné zabezpečiť, aby pracovníci v oblasti marketingu a predaja mohli pracovať aj s databázami ekonomického oddelenia, ktoré im pomôžu zamerať sa aj na získanie platieb, nielen iba na samotný predaj. Podstatným cieľom efektívnych služieb je SPRÁVA POHLADÁVOK, ktorej úlohou je nielen efektívne spravovanie úverových rámcov alebo limitov s cieľom dosiahnuť zisk. Táto činnosť musí zahŕňať aj budovanie zákazníckej lojality, pomáhať pri procese identifikácie a urýchlenia úspešného vstupu na nové trhy.

SPRÁVA POHLADÁVOK predstavuje taktiež spôsob, ako nemíňať čas a peniaze v snahe predávať zákazníkovi, ktorí by na listine potenciálnych zákazníkov nemali byť už od začiatku. V ideálnom komerčnom svete by mala úloha správy pohľadávok nastúpiť dokonca ešte pred uplatnením funkcie predaja, vo vzťahu k potenciálnemu zákazníkovi. Rozumné zhodnotenie potenciálnych zákazníkov, či už individuálnych zákazníkov alebo podnikov, napomáha k rozvoju perspektívy zdravého podnikového

---

¹⁷⁰ PAVELKA, E.: (2008). *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. Bratislava: EKONÓM, str. 54. ISBN 978-80-225-2654-8.

¹⁷¹ Fiktívna faktúra – vymyslená, neskutočná, neexistujúca.

modelu, ktorého výsledkom bude neuskutočnenie predaja takému zákazníkovi, u ktorého je vysoká pravdepodobnosť neskorej platby alebo platobnej neschopnosti.

Odporúčame:

- častejšie analyzovať rizikové portfólia;
- neustále monitorovať úverovú schopnosť zákazníkov;
- verbálny alebo priamy kontakt pred dátumom splatnosti;
- vydiskutovanie si dodacích podmienok, fakturácie a platby;
- následné kroky ihneď po uplynutí doby splatnosti;
- s vymáhaním škôd sa obrátiť na profesionálneho sprostredkovateľa;
- zamerať sa na správnych zákazníkov.

Po vzájomnej dohode so spoločnosťou Ideal Standard, všetky Prílohy uvádzame nevyplnené, z dôvodu ochrany know-how t.j. súboru znalostí, skúseností a kľúčových informácií v súvislosti s podnikom, týkajúcich sa uplatňovania metód, postupov a techník spoločnosti Ideal Standard, Teplice, ČR.

4 Záver

V súčasnej situácii, keď svet zápasí s najhorším ekonomickým poklesom za niekoľko dekád, dospievame k triezvemu záveru, že dosahovanie včasných platieb je čím ďalej, tým náročnejšie. Dôležitým predpokladom realizácie medzinárodného obchodu je dostupnosť finančných prostriedkov, či už vo forme obchodných úverov alebo vo forme obchodného financovania. Rozširujúcou sa finančnou krízou sa znižuje dostupnosť zdrojov financovania medzinárodného obchodu. Z dôvodu rastúceho tlaku na likviditu, všeobecného nedostatku kapitálu a nového pohľadu na riziko krajiny, došlo k nárastu nákladov na obchodné financovanie.

Do roku 1989 bol v Československu monopol zahraničného obchodu a financovanie zahraničného obchodu zabezpečovala ČSOB na základe princípov centrálne riadeného devízového hospodárstva. Po roku 1989 došlo k zásadnej zmene orientácie zahraničného obchodu Československa, a tak aj k zmene platobných podmienok a prostriedkov. V začiatkoch boli platobné podmienky pre našu ekonomiku absolútne nevýhodné, čo malo za následok, že do konca deväťdesiatych rokov naši dovozcovia mohli realizovať dovozy buď platbou vopred alebo akreditívom. Keďže väčšina z nich nemala s akreditívmi žiadne skúsenosti a často banky ani neboli ochotné za nich akreditívy vystaviť, väčšinou sa platilo vopred, čo je z hľadiska kupujúceho absolútne najhoršia možnosť.

Cieľom diplomovej práce bolo zoznámiť čitateľa so základnými problémami, ktoré musia exportéri a importéri riešiť v medzinárodnom obchode. Ako eliminovať platobné rizika? Ako eliminovať možnosti vzniku problémov? Aké nástroje a metódy použiť na elimináciu rizík? Ako predchádzať problémom? Ako zabezpečiť dôveryhodné informácie o potencionálnom odberateľovi? Tieto otázky sa nám vynárali pri úvahách v diplomovej práci a my sme ich v jednotlivých kapitolách a subkapitolách bližšie priblížili a vysvetlili.

Poukazujeme že, v medzinárodnom obchodnom financovaní má nezastupiteľné miesto dokumentárny akreditív, ktorý je najbezpečnejším platobným a zaistovacím prostriedkom. Všeobecne sa akreditív používa pri obchodných transakciách spojených

s rizikom obchodného partnera a jeho krajiny, teda ak je obchodný partner nový alebo je z krajiny, ktorá je ekonomicky alebo politicky nestabilná (viď. Kapitola 3.3.2- LEA, srl, Alžírsko). Aj v správe ICC sa uvádza, že v poslednom období najväčší nárast dokumentárnych akreditívov zaznamenali v Alžírsku, ktoré zaviedlo povinnosť realizovať platby do zahraničia dokumentárnymi akreditívami. Pri akreditíve zohrávajú veľmi dôležitú úlohu práve dokumenty. Banky sú pritom vystavené pomerne vysokému dokumentárnemu riziku, dokumenty musia vedieť jednoznačne skontrolovať a vyhodnotiť, čo nie je vždy jednoduché. V prípade, že sa banka rozhodne dokumenty odmietnuť, môže proti tomu namietať oprávnený. Keď ich prijme a príkazca bude proti nim namietať, môže odmietnuť odplatu za vyplatené prostriedky.

Pomerne často sa používa aj dokumentárne inkaso, ktoré pre exportéra predstavuje zaistenie proti vydaniu tovaru bez jeho zaplatenia. Výhodou je lacnejší spôsob platenia ako akreditív, ale na druhej strane k platbe dôjde až po odsúhlasení dovozcom, čo vyžaduje určitý čas, a stále je tu riziko, že sa dovozca rozhodne tovar neprevziať a nezaplatiť.

V diplomovej práci sme poukázali aj na inovácie v oblasti realizácie obchodného financovania, kde opisujeme výrazne zjednodušenie transferu peňazí prostredníctvom projektu SEPA (Single Euro Payment Area), tzn., že všetky platby v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) sa považujú za domáce platby. SEPA tiež významnou mierou prispieva k plneniu tzv. Lisabonského programu, ktorého zámerom je podporiť konkurencieschopnosť a zaistiť nepretržitý rozvoj európskej ekonomiky. Pri realizácii transferu peňazí nielen v projekte SEPA sa používa SWIFT (ďalšia z inovácií) – medzinárodná elektronická komunikácia bánk, ktorej riešenie vychádza z dvoch základných požiadaviek: spoločný jazyk a spoločný telekomunikačný systém medzi bankami. V súčasnosti je na SWIFT napojených vyše 8800 používateľov z 209 krajín. Všetky prenosy (vysielanie i prijímanie správ) na medzinárodných linkách sú zašifrované, takže správa je tretími osobami nerozlúštiteľná. Šifry sa na oboch koncoch každej jednotlivéj linky menia v náhodných intervaloch.

Ťažiskom diplomovej práce je druhá kapitola „Analytická/Praktická časť práce“, v ktorej sme predstavili nadnárodnú spoločnosť IDEAL STANDARD

INTERNATIONAL, jej podnikateľskú a legislatívnu charakteristiku. V tejto kapitole sme priblížime aktivity v oblasti Managementu pohľadávok Ideal Standard, kde sme sa zamerali na konkrétne činnosti praktického využitia nástrojov k zníženiu, resp. k eliminácii platobných rizík. Rozobrali sme obchodné aktivity troch vybraných odberateľov firmy, kde sme sa zamerali na priebeh obchodných operácií a uzatváranie obchodných zmlúv, so zameraním nielen na platobné podmienky, ale aj na dodacie podmienky INCOTERMS 2010.

Jančíková¹⁷² uvádza, že Medzinárodný obchod je veľmi silne závislý od obchodného financovania a preto ICC (International Chamber of Commerce – Medzinárodná obchodná komora) na podnet WTO (World Trade Organization – Svetová organizácia obchodu) zrealizovala niekoľko prieskumov na zistenie situácie na trhu, hlavne pokiaľ ide o vplyv finančnej krízy na obchodné financovanie. Nositeľom tejto úlohy sa stala Banková komisia ICC, ktorá je celosvetovým fórom pre expertov obchodného financovania, ktorí majú spoločný cieľ - napomáhať rozvoju medzinárodného obchodného financovania. Banková komisia je známa tým, že vytvára univerzálne akceptované pravidlá a smernice pre dokumentárne akreditívy, dokumentárne inkasá, a bankové záruky. Má viac ako 500 členov v 70 krajinách. Pomerne vysoké zastúpenie v nej majú zástupcovia rozvíjajúcich sa ekonomík a v posledných rokoch veľmi dôležité miesto zohrávajú experti z krajín Ázijsko-tichomorského regiónu, hlavne Číny.

Čo povedať na záver? Po spracovaní diplomovej práce sme presvedčení, že nami navrhnutý nový spôsob ako by si mohla spoločnosť IDEAL STANDARD plánovať likviditu pracovného kapitálu je SEPA Inkaso, ktoré by v budúcnosti mohla viac zapájať do realizácie obchodného financovania v podniku. Odporúčame taktiež urýchlenú integráciu nesúrodých funkcií procesu predaja, marketingu, účtovania a platieb, aby nedochádzalo k protikladom. Je potrebné zabezpečiť, aby pracovníci v oblasti marketingu a predaja mohli pracovať aj s databázami ekonomického oddelenia, ktoré im pomôžu zamerať sa aj na získanie platieb, nielen iba na samotný predaj.

---

¹⁷² JANČÍKOVÁ, E.: (2011). *Nové trendy v obchodnom financovaní*.. Bratislava: EKONÓM, str. 2. 8th International scientific conference Financial management of firms and financial institutions Ostrava, VŠB-TU Ostrava, faculty of economics, finance department.

Literatúra

Primárne zdroje

Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. In Zbierka zákonov. 2011, čiastka II., s. 7-134.

Zákon č. 191/1950 Zb. Zmenkový a šekový zákon.

Zákon č. 222/2004 Zb. Zákon o Dani z pridanej hodnoty.

Zákon č. 431/2002 Zb. Zákon o účtovníctve.

Zákon č. 529/2002 Zb. Zákon o obaloch a odpadoch.

Incoterms 2010 ICC Services, Publ. No. 715 E. ISBN 978-92-842-0080-1.

Monografie

JANATKA, F.: *Riziká v komerčnej praxi*. 1. vydanie, Vydavateľstvo Praha: Wolters Kluwer, 2011. 316 s. ISBN 978-80-7357-632-5.

PAVELKA, E.: *Medzinárodný platobný styk v podmienkach EÚ*. 1. vydanie, Vydavateľstvo Bratislava: EKONÓM, 2008. 233 s. ISBN 978-80-225-2654-8.

KAŠŤÁKOVÁ, E., PULLMANOVÁ, T., SVOBODOVÁ, V.: *Operácie v zahraničnom obchode*. 1. Vydanie, Vydavateľstvo Bratislava: EKONÓM, 2008. 279 s. ISBN 978-80-225-2537-4.

HANSENOVÁ, H.: (2009). *Prepravné služby v podmienkach medzinárodného obchodu*. 2. vydanie, Vydavateľstvo Bratislava: EKONÓM, 2009. 121 s. ISBN 978-80-225-2323-3.

BALÁŽ, P. a kol.: *Medzinárodné podnikanie*. 1. vydanie, Vydavateľstvo Bratislava: SPRINT, 2001. 571 s. ISBN 80-88848-68-7.

ČERNOHLÁVKOVÁ, E. – MACHKOVA, H. a kol.: *Medzinárodné obchodné operácie*. 1. vydanie, Vydavateľstvo Praha: HZ Editio, 1998. 196 s. ISBN 80-860009-20-3.

ČERNOHLÁVKOVÁ, E., a kol. : *Finančné stratégie v medzinárodných podnikaniach*. Vydavateľstvo Praha: ASPI, 2007. 317 s. ISBN 978-80-735-321-8.

KURUC, R.: *Finančné operácie v medzinárodnom podnikaní*. 1. vydanie, Vydavateľstvo Bratislava: REVOLT, 2006. 255 s. ISBN 80-969488-0-6.

ŠÍBL, D. a kol.: *Encyklopedický slovník medzinárodného obchodu*. 1. Vydanie, Vydavateľstvo Bratislava: SPRINT, 1994. 416 s. ISBN 80-967122-0-9.

KISLINGEROVÁ, E. a kol.: *Manažerské finance*. 2. prepracovaní a dopl. Vyd. Praha: C.H. BECK, 2007. 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0.

FERENČÍKOVÁ, S. a kol.: *Aktuálne problémy medzinárodného podnikania*. 1. vydanie, Vydavateľstvo Bratislava: EKONÓM, 2004. 302 s. ISBN 80-225-1809-3.

VOZŇÁKOVÁ, I.: *Efektívni řízení pohledávek*. 1. vydanie, Vydavateľstvo Praha: Grada Publishing, 2004. 122 s. ISBN 80-247-0770-5.

ZOUFALÝ, V. a kolektív: *Velká kniha smluvních vzorů*. 3. přeprac. A dopl., Vydavateľstvo Praha: C.H. BECK, 2001. 1311 s. ISBN 80-7179-482-1.

SCHNABEL, H.: *Medzinárodné podnikanie v procese globalizácie*. 1. vydanie, Vydavateľstvo Bratislava: SPRINT, 2000. 345 s. ISBN 80-88848-58-X.

MALACH, A. a kol.: *Jak podnikat po vstupu do EU*. 1. vydanie, Vydavateľstvo Praha: GRADA Publishing, 2005. 524 s. ISBN 80-247-0906-6.

ŠMERINGAI, P., CIRÁK, J.: *Zmenky, šeky, akreditívy*. 1. vydanie, Vydavateľstvo Bratislava: IURA EDITION, 1993. 462 s. ISBN 80-88715-02-4.

Internetové zdroje

Kristofík, P.: *Trendy v řízení likvidity. 2010 [online]*. Bratislava: Finančný manažment podnikov 2010. [cit. 2012-03-14]. Dostupné z WWW: < <http://financny manažment.sk/2010-1/1-2010/1/trendy-v-riadeni-likvidity-II> >.

Asociácia faktoringových spoločností.: *Factoring zlepšuje tok peňazí 2011 [online]*. Bratislava: Asociácia faktoringových spoločností. 2011. [cit. 2011-12-15]. Dostupné z WWW:<<http://hnonline.sk/ekonomika/c1-20634630-factoring-zlepsuje-tok-penazi.htm>>.

TREND. *Je pre Vás vhodnejší kontokorent alebo faktoring? 2011 [online]*. Bratislava: Neplatia Vám partneri? 2011. [cit. 2011-12-18]. Dostupné z WWW: <http://ekonomika.etrend.sk/ekonomika-slovensko/neplatia-vam-partneri-ziskajte-peniaze-inak.html>>.

MUSA, H: *ŠEK. 2011 [online]*. Bratislava: ŠEK. 2011. [cit. 2012-01-20]. Dostupné z WWW : <[http://www.ef.umb.sk/ upload/predmet/1144/PS-P9.pdf](http://www.ef.umb.sk/upload/predmet/1144/PS-P9.pdf)>.

Európska komisia. Sekcia daňová a colná. Bratislava: Overenie čísla DPH. 2011. [cit. 2012-02-20]. Dostupné z WWW: < [http://ec.europa.eu/ taxation_ customs/vies/vatResponse.html](http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/vatResponse.html) >.

Prílohy

Príloha 1 Žiadosť o otvorenie neodvolateľného dokumentárneho akreditívu

1. PRIKAZCA / APPLICANT	
Meno:	<input type="text"/>
Adresa:	<input type="text"/>
IČO:	<input type="text"/>
IČ DPH:	<input type="text"/>
Obchodný register Okresného súdu:	<input type="text"/>
Oddiel:	<input type="text"/>
vložka č.:	<input type="text"/>
Vybavuje / Responsible:	<input type="text"/>
Tel.:	<input type="text"/>
Telefax:	<input type="text"/>
e-mail:	<input type="text"/>

2. DOPORUČENE

Tatra banka, a.s.
Hodžovo nám. 3, 811 06 Bratislava
IČO: 00 686 930, IČ DPH: SK2020408522
SWIFT: TATR SK BX, Tel.: 02/5919 1811,
Fax: 02/5919 1815
Obchodný register Okresného súdu Bratislava I.
Oddiel: Sa, vložka č. 71/B

Miesto / Place	<input type="text"/>
Dátum / Date	<input type="text"/>

ŽIADOSŤ O OTVORENIE NEODVOLATEĽNÉHO DOKUMENTÁRNEHO AKREDITÍVU / IRREVOCABLE DOCUMENTARY CREDIT APPLICATION

vhodné označte ✓ / applicable mark by ✓

Žiadame o otvorenie nasledovného neodvolateľného dokumentárneho akreditívu: / we herewith request Tatra banka to issue the following irrevocable letter of credit on our behalf: swiftom / by swift listom na adresu oprávneného / by mail directly to the beneficiary

Vzájomné práva a povinnosti Tatra banky a príkazcu sa riadia Rámcovou zmluvou o otvorení dokumentárnych akreditívov č. / Rights and liabilities of Tatra bank and the applicant are subject to the Agreement on opening irrevocable Letters of Credit No. zo dňa / dated

3. Akreditív má byť: / Letter of credit to be:

☐ nepotvrdený / unconfirmed	☐ potvrdený bankou / confirmed by bank <input type="text"/>
☐ stand by	☐ prevoditeľný bankou / transferable by bank <input type="text"/>

4. Oprávnený / Beneficiary

5. Banka oprávneného / Bankers of Beneficiary

6. dátum a miesto platnosti / date and place of expiry

mena a čiastka / currency and amount tolerancia sumy / tolerance in amount +/- 10% iná / other

7. akreditív je použiteľný u / letter of credit is available with Tatra banka banky / bank

s platením: / by payment:

☐ na videnie / at sight
☐ s odloženou splatnosťou / by deferred payment <input type="text"/> dní po / days after <input type="text"/>

8. čiastkové dodávky / partial shipments povolené / allowed nepovolené / not allowed

prekládka / transshipment povolená / allowed nepovolená / not allowed

odoslanie tovaru / shipment of goods:

z / from do / to

cez / via najneskôr do / not later than

9. popis tovaru / description of goods

dodacia parita (Incoterms 2010®) / delivery term (Incoterms 2010)

dohodnuté miesto / prístav / named place / port

10. požadované dokumenty / documents required:

☐	Obchodná faktúra (riadne podpísaná a opečiatkovaná) / Commercial Invoice (duly signed and stamped)	<input type="text"/>	-krát / fold
☐	Druhopolis železničného nákladného listu / Duplicate of Railway bill	adresovaný na / consigned to	
☐	Cestný nákladný list CMR / Consignment Note CMR	<input type="text"/>	
☐	Letecký nákladný list / Airway bill		
☐	Plná sada čistých námorných konosamentov / Full set of ocean Bills of lading	vystavený / issued	
☐	Multimodálny dopravný dokument (plná sada) / Multimodal transport document (full set)	☐ na rad a bianko indosovaný / to order and blank endorsed	
		☐ na rad / to order	
		<input type="text"/>	
☐	Osvädčenie o pôvode / Certificate of Origin	<input type="text"/>	-krát / fold
		pôvod tovaru / origin of goods	
		<input type="text"/>	
☐	Osvädčenie o pôvode GSP / GSP Certificate of Origin	<input type="text"/>	-krát / fold
		vystavené kým / issued by	
		<input type="text"/>	
☐	Fotokópia EUR 1 / Photocopy of EUR 1	<input type="text"/>	-krát / fold
☐	Poistný/ -á certifikát/ zmluva (plná sada) / Insurance certificate / police (full set)		
☐	Baliaci list / Packing list	<input type="text"/>	-krát / fold
☐	Vážny list / Weight list	<input type="text"/>	-krát / fold
☐	Preberací protokol podpísaný / Handing over Protocol signed by	<input type="text"/>	
☐	iný / other	<input type="text"/>	

11. Dokumenty majú byť predložené do / Documents to be presented within dni po dátume vystavenia dopravného dokumentu, avšak v dobe platnosti akreditívu / days after issuing date of transport document but within the letter of credit validity.

12. Zabezpečenie pohľadávky Tatra banky: / Securing of Tatra bank claim:

Pohľadávky Tatra banky, ktoré vzniknú na základe a v súvislosti s akreditívom, navrhujeme zabezpečiť: / We propose to secure Tatra bank's claims resulting from and in connection with the letter of credit by

☐	Vkladom – peňažné prostriedky odpíše z bežného účtu číslo: / by Deposit – debit financial proceeds from our current account No.:	<input type="text"/>
		vedenom v Tatra banke/ held with Tatra bank.
☐	blokáciou časti kontokorentného rámca na účte č. / by hold of a part of the overdraft facility on the account No.	<input type="text"/>
		poskytnutého na základe zmluvy o kontokorentnom úvere č. / provided in accordance with the agreement on overdraft facility No. <input type="text"/>
☐	iným spôsobom: / by other way:	<input type="text"/>
		v zmysle samostatnej zmluvy, uzatvorenej s Tatra bankou / in accordance with a separate contract with Tatra bank.

13. Bankové poplatky / Bank charges:

Tatra banky: na farchu nášho účtu č. / for our account No.   na farchu oprávneného / for account of beneficiary

mimo Tatra banky: na farchu nášho účtu č. / for our account No.   na farchu oprávneného / for account of beneficiary

13. Bankové poplatky / Bank charges:

Tatra banky: na farchu nášho účtu č. / for our account No.   na farchu oprávneného / for account of beneficiary

mimo Tatra banky: na farchu nášho účtu č. / for our account No.   na farchu oprávneného / for account of beneficiary

Príloha č. 1 je súčasťou tejto žiadosti a vyhlasujeme, že sme sa oboznámili s jej obsahom a súhlasíme s právami a povinnosťami v nej uvedenými / Annex No. 1 is an integral part of this application and we hereby declare, that we are aware of and accept all the rights and liabilities stated in it.

pečiatka a podpis/-y príkazcu
stamp and signature/-s of the applicant

Priloha č. 1/Annex No. 1 - Vysvetlivky / Annotations:

1. právnická osoba: uveďte prosím obchodné meno a sídlo Vašej spoločnosti / corporate: please stipulate business name and registered office of your company
fyzická osoba: uveďte prosím Vaše meno, adresu trvalého bydliska a rod. číslo / person: please stipulate your name, permanent address and personal No.
2. pre účely tejto žiadosti bude Tatra banka a.s. v ďalšom texte uvádzaná len ako Tatra banka / for purposes of this application, Tatra banka a.s. will be named in the following text only as Tatra bank
3. - pri potvrdenom akreditíve musí byť akreditív platný a použiteľný u potvrdzujúcej banky / by confirmed letter of credit the letter of credit must be valid and available with confirming bank
- prevoditeľný akreditív umožní oprávnenému previesť práva a povinnosti z neho na tretiu osobu / transferable letter of credit enables the beneficiary to transfer his rights and liabilities under the letter of credit to the third party
4. uveďte prosím presné obchodné meno a adresu Vášho obchodného partnera, v prospech ktorého má byť akreditív otvorený / please stipulate exact business name and registered office of your business partner, favour whom the letter of credit is to be issued
5. uveďte prosím presný obchodný názov, adresu a SWIFTový kód banky oprávneného, prostredníctvom ktorej bude akreditív avizovaný, resp. realizovaná platba / please stipulate exact business name, address and SWIFT code of beneficiary's banker, through which the letter of credit is to be advised, or realized payment
6. - uveďte prosím dátum a miesto dokedy má oprávnený predložiť dokumenty / please stipulate the date and place where the documents to be presented by the beneficiary
- uveďte prosím medzinárodný kód meny (napr. EUR, USD,...) / please stipulate international currency code (e.g. EUR, USD,....)
7. - údaje o použiteľnosti môžu byť Tatra bankou upravené v závislosti od obchodného a teritoriálneho rizika krajiny oprávneného / data about letter of credit availability can be changed by Tatra bank according to commercial and territorial risks of beneficiary's country
- doplňte banku v prípade, že by nemal byť použiteľný u Tatra banky / please stipulate a bank in case that letter of credit is not available with Tatra bank
8. uveďte prosím údaje o preprave tovaru / please stipulate informations on shipment of the goods
9. uveďte prosím stručný popis tovaru v anglickom jazyku / please stipulate brief description of goods in english language
10. v prípade požadovania dokumentov, ktorých obsah a vystaviteľia nie sú špecifikovaní v Jednotných zvyklostiach a pravidlách pre dokumentárne akreditívy (JZP), odporúčame uviesť kým majú byť tieto dokumenty vystavené ako aj požadovaný obsah / if you require documents, content and issuers of which are not specified in the Uniform Customs and Practice for Documentary Credits (UCP), we recommend to stipulate the name of their issuer and the required content
11. do 21 kalendárnych dní, pokiaľ neuvediete inú lehotu / within 21 calendar days unless you stipulate other period
12. vyberte prosím spôsob zabezpečenia / please choose the security
13. v zmysle JZP sú všetky bankové poplatky na farchu príkazcu v prípade, že nemohli byť vyinkasované od vopred určenej tretej strany / according to valid UCP all banking charges are for the account of the applicant in case they could not be collected from a predetermined third party

Týmto súhlasím so zafažením uvedeného účtu poplatkami súvisiacimi s realizáciou tohto akreditívu / we hereby authorize you to debit our above mentioned account for charges incurred in connection with the realisation of this letter of credit

Podanie tejto žiadosti podlieha poplatku EUR 200,00 ktorý v prípade kladného vybavenia bude započítaný do poplatku za vystavenie akreditívu / upon presentation of the application a processing fee of EUR 200,00 will be applied, if the letter of credit will be issued the above mentioned fee will be included in the issuance fee.

Ďalšie prílohy / Other enclosures

- 1x notárom overený výpis z OR (nie starší ako 3 mesiace) / notary approved extract from Commercial register (issued not later than within last 3 months)
- kópia proforma faktúry / copy of proforma invoice
- kópia kontraktu / copy of contract
-

Príloha 2 Bianco zmenka s avalom

PERAVAL ZA VYSTAVITEĽA: □	..... Miesto a dátum vystavenia (mesiac slovom)	
	ZA TÚTO VLASTNÚ ZMENKU ZAPLATÍM	dňa ..... Splatnosť (mesiac slovom)
..... (obchodné meno/meno a priezvisko, IČO/RČ, adresa/sídlo, vložka číslo, pečiatka a podpisy avalistu)	na rad Všeobecnej úverovej banky, a. s. Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava 25 IČO 31 320 155, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka číslo 341/B	<input type="text"/> (čísťka a mena číslom)
	..... (čísťka a mena slovami)	
	Splatné v Bratislave u Všeobecnej úverovej banky, a. s. IČO 31 320 155	
		"bez protestu"
	..... (obchodné meno/meno a priezvisko, IČO/RČ, adresa/sídlo, zapísaný v Obchodnom registri, oddiel, vložka číslo, pečiatka a podpisy vystaviteľa)	

Zdroj: VÚB

EULER HERMES SERVIS, S.R.O.
PARTNO: 80150917

Dátum aktualizácie: 06.09.2010

REGISTRAČNÉ ÚDAJE, DOTAZNÍKOVÉ ÚDAJE O SUBJEKTE, RATING
 Doleuvedené informácie boli zhromaždené a spracované na základe verejne dostupných zdrojov.
 (registre, publikácie, interview s vedením).

ADRESA A TELEFÓNNE ČÍSLA		REGISTRAČNÉ ÚDAJE	
Registračný názov: EULER HERMES SERVIS, S.R.O. Adresa sídla: ul. Plynárenská 1, Bratislava; Slovensko Telefóny: +(02) 58-28 0911, +(02) 58-28 0920, +(02) 58-28 0918, +(02) 58-28 0919 Faxy: +(02) 58-28 0999 Email: info@eulerhermes.com www: http://www.eulerhermes.com/		DIČ: SK2021800836 IČO: 35877936 Dátum zahájenia činnosti: 05.03.2004 Aktuálna právna forma: Spoločnosť s ručením obmedzeným (s.r.o.) od: 05.03.2004	
ONESKORENÉ PLATBY			
Vo vzťahu k subjektu oddelenie vymáhania pohľadávok nevedlo činnosti vymáhania Vo vzťahu k subjektu oddelenie vymáhania pohľadávok nevedlo vymáhacie činnosti			
MAJITELIA			
Základné imanie: 136,394 EUR od: 04.03.2009			
Názov: EULER HERMES, S. A.Adresa: ul. rue Euler 1, 75008 Paríž; Francúzsko		Množstvo: 1	Hodnota (SKK): 136,394
		Podiel: 100.00% od: 30.04.2010	
VEDENIE			
Priezvisko a meno: Ing. Jančí Juraj		Funkcia: Prokurista od: 13.07.2004	
ROZSAH ČINNOSTI			
74140	Podnikateľské poradenstvo		
67000	Činnosti súvisiace s finančným sprostredkovaním		
66000	Poistovníctvo okrem povinného sociálneho zabezpečenia		
MIESTA PREVÁDZKOVANIA ČINNOSTI - POBOČKY			
Kancelária Adresa: ul. Plynárenská 1, 821 09 Bratislava; Slovensko Typ vlastníctva: Prenájom			
POČET ZAMESTNANCOV			
	28	07.07.2010	
	29	06.07.2009	
	22	31.12.2007	
	21	05.06.2007	
	18	27.11.2006	

DOPRAVNÉ PROSTRIEDKY

Typ majetku: Osobné auto
Typ vlastníctva: Vlastníctvo
Množstvo: 4

Typ majetku: Osobné auto
Typ vlastníctva: Leasing
Množstvo: 2

FINANČNÉ ÚDAJE

UKAZOVATELE	01.01.2006 31.12.2006	01.01.2007 31.12.2007	01.01.2008 31.12.2008	01.01.2009 31.12.2009	01.01.2010 30.06.2010
Krátkodobé zdroje	10,127,000.00 SKK	9,054,000.00 SKK	9,500,000.00 SKK	208,195.00 EUR	238,892.00 EUR
Kratkodobé aktíva	38,431,000.00 SKK	38,639,000.00 SKK	34,074,000.00 SKK	1,003,166.00 EUR	1,204,074.45 EUR
Dlhodobé zdroje	31,794,000.00 SKK	34,610,000.00 SKK	28,422,000.00 SKK	921,162.00 EUR	1,081,626.69 EUR
Dlhodobé aktíva	3,490,000.00 SKK	5,025,000.00 SKK	3,848,000.00 SKK	126,191.00 EUR	116,444.24 EUR
Zlaté finančné pravidlo I (>0 = Net working capital; <0 = Uncovered debt)	28,304,000.00 SKK	29,585,000.00 SKK	24,574,000.00 SKK	794,971.00 EUR	965,182.45 EUR
Zlaté finančné pravidlo II (>0 = Overcapitalized; <0 = Undercapitalized)	28,304,000.00 SKK	29,585,000.00 SKK	24,574,000.00 SKK	794,971.00 EUR	965,182.45 EUR
ROA	0.59	0.59	0.51	0.50	0.16
ROE	0.78	0.76	0.69	0.66	0.20
Hrubá rentabilita aktív (EBIT/Aktíva celkom)	0.72	0.74	0.64	0.62	0.16
Doba splatenia úveru	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Podiel krytia	703.30	733.70	318.33	518.08	297.90
Súčasná platobná schopnosť	2.85	3.31	2.41	2.75	3.18
Druhotná platobná schopnosť	4.16	4.88	4.16	5.74	4.20
Celková platobná schopnosť	4.21	5.39	4.26	5.93	5.11
Celková zadlženosť	0.25	0.22	0.26	0.25	0.19
Úverová zadlženosť	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Miera zadlženosti (celkové záväzky + časové rozlíšenie)/majetok	0.33	0.29	0.36	0.32	0.24
Hrubá rentabilita výnosov (EBIT/Celkové výnosy)	45.48	42.70	34.67	30.70	22.83
Obrátkovosť aktív - dni (výnosy vrátane výnosov z predaja dlhodobého majetku a zásob)	236.81	218.96	209.49	182.89	521.23
Obrátkovosť skladových zásob - dni (výnosy z predaja dlhodobého majetku a zásob)	0.00	0.00	0.00	0.66	0.64
Obrátkovosť aktív - dni (výnosy vrátane výnosov z predaja dlhodobého majetku a zásob)	67.67	56.77	77.36	81.80	94.54
SÚVAHA	01.01.2006 31.12.2006	01.01.2007 31.12.2007	01.01.2008 31.12.2008	01.01.2009 31.12.2009	01.01.2010 30.06.2010
Spolu majetok (AKTÍVA)	41,921,000.00 SKK	43,664,000.00 SKK	37,922,000.00 SKK	1,129,357.00 EUR	1,320,518.69 EUR
A. Pohľadávky za upísané vlastné imanie					
B. Neobežný majetok	3,118,000.00	4,412,000.00	3,235,000.00	124,117.00	114,370.24
I. Dlhodobý nehmotný majetok súčet	65,000.00			24,177.00	22,191.66
1. Zriaďovacie náklady					
2. Aktivované náklady na vývoj					
3. Software	65,000.00				21,154.11
4. Oceniteľné práva					
5. Goodwill					
6. Ostatný dlhodobý nehmotný majetok					

7. Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok				24,177.00	1,037.55
8. Poskytnuté preddavky na dlhodobý nehmotný majetok					
II. Dlhodobý hmotný majetok súčet	3,053,000.00	4,412,000.00	3,235,000.00	99,940.00	92,178.58
1. Pozemky					
2. Stavby		635,000.00	601,000.00	18,880.00	18,332.88
3. Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	3,053,000.00	3,777,000.00	2,634,000.00	81,060.00	73,845.70
4. Pestovateľské celky trvalých porastov					
5. Základné stádo a ťažné zvieratá					
6. Ostatný dlhodobý hmotný majetok					
7. Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok					
8. Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok					
9. Opravná položka k nadobudnutiu majetku					
III. Dlhodobý finančný majetok súčet					
1. Podielové cenné papiere a podiely v ovládanej osobe					
2. Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom					
3. Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely					
4. Pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku					
5. Ostatný dlhodobý finančný majetok					
6. Pôžičky s dobou splatnosti najviac jeden rok					
7. Obstarávaný dlhodobý finančný majetok					
8. Poskytnuté preddavky na dlhodobý finančný majetok					
C. Obežný majetok	38,357,000.00	35,662,000.00	33,845,000.00	977,031.00	993,352.33
I. Zásoby súčet				4,085.00	1,620.00
1. Materiál				4,085.00	1,620.00
2. Nedokončená výroba a polotovary					
3. Zákazková výroba s predpokladanou dobou ukončenia dlhšou ako jeden rok					
4. Výrobky					
5. Zvieratá					
6. Tovar					
7. Poskytnuté preddavky na zásoby					
II. Dlhodobé pohľadávky súčet	372,000.00	613,000.00	613,000.00	2,074.00	2,074.00
1. Pohľadávky z obchodného styku					
2. Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe					
3. Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku					

4. Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu					
5. Iné pohľadávky	372,000.00	613,000.00	613,000.00		
6. Odložená daňová pohľadávka				2,074.00	2,074.00
III. Krátkodobé pohľadávky súčet	11,979,000.00	11,321,000.00	14,004,000.00	505,138.00	239,517.07
1. Pohľadávky z obchodného styku	10,936,000.00	11,113,000.00	12,048,000.00	466,710.00	151,924.88
2. Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe					
3. Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku					
4. Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu					
5. Sociálne zabezpečenie					
6. Daňové pohľadávky		147,000.00	1,930,000.00	17,418.00	70,492.19
7. Iné pohľadávky	1,043,000.00	61,000.00	26,000.00	21,010.00	17,100.00
IV. Finančné účty súčet	26,006,000.00	23,728,000.00	19,228,000.00	465,734.00	750,141.26
1. Peniaze	103,000.00	17,000.00	76,000.00	562.00	700.12
2. Účty v bankách	25,903,000.00	23,711,000.00	19,152,000.00	465,172.00	749,441.14
3. Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok					
4. Krátkodobý finančný majetok					
5. Obstarávaný krátkodobý finančný majetok					
D. Časové rozlíšenie	446,000.00	3,590,000.00	842,000.00	28,209.00	212,796.12
1. Náklady budúcich období	446,000.00	621,000.00	842,000.00	20,407.00	4,258.66
2. Príjmy budúcich období		2,969,000.00		7,802.00	208,537.46
Spolu vlastné imanie a záväzky (PASÍVA)	41,921,000.00	43,664,000.00	37,922,000.00	1,129,357.00	1,320,518.69
A. Vlastné imanie	31,577,000.00	33,904,000.00	27,872,000.00	852,591.00	1,067,491.67
I. Základné imanie súčet	4,109,000.00	4,109,000.00	4,109,000.00	136,394.00	136,394.00
1. Základné imanie	4,109,000.00	4,109,000.00	4,109,000.00	136,394.00	136,394.00
2. Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely					
3. Zmena základného imania					
II. Kapitálové fondy súčet					
1. Emisné ážio					
2. Ostatné kapitálové fondy					
3. Zákonný rezervný fond (nedeliteľný fond) z kapitálových vkladov					
4. Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov					
5. Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín					
6. Oceňovacie rozdiely z precenenia pri splnutí a rozdelení					
III. Fondy zo zisku súčet	273,000.00	411,000.00	411,000.00	13,639.00	13,639.16
1. Zákonný rezervný fond	273,000.00	411,000.00	411,000.00	13,639.00	13,639.16
2. Nedeliteľný fond					
3. Štatutárne fondy a ostatné fondy					
IV. Výsledok hospodárenia minulých rokov	2,493,000.00	3,448,000.00	4,067,000.00	143,290.00	702,557.59
1. Nerozdelený zisk minulých rokov	4,125,000.00	3,448,000.00	4,067,000.00	143,290.00	702,557.59
2. Neuhradená strata minulých rokov	-1,632,000.00				
V. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	24,702,000.00	25,936,000.00	19,285,000.00	559,268.00	214,900.92
B. Záväzky	9,226,000.00	7,061,000.00	7,186,000.00	216,470.00	200,581.15

I. Rezervy súčet	1,005,000.00	1,879,000.00	1,506,000.00	93,360.00	3,075.11
1. Rezervy zákonné				54,365.00	
2. Ostatné dlhodobé rezervy					
3. Krátkodobé rezervy	1,005,000.00	1,879,000.00	1,506,000.00	38,995.00	3,075.11
II. Dlhodobé záväzky súčet	217,000.00	706,000.00	550,000.00	14,206.00	14,135.02
1. Dlhodobé záväzky z obchodného styku					
2. Dlhodobé nevyfakturované dodávky					
3. Dlhodobé záväzky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe					
4. Ostatné dlhodobé záväzky v rámci konsolidovaného celku					
5. Dlhodobé prijaté preddavky				268.00	
6. Dlhodobé zmenky na úhradu					
7. Vydané dlhopisy					
8. Záväzky zo sociálneho fondu	28,000.00	22,000.00	206,000.00	13,938.00	14,135.02
9. Ostatné dlhodobé záväzky	107,000.00	500,000.00	213,000.00		
10. Odložený daňový záväzok	82,000.00	184,000.00	131,000.00		
III. Krátkodobé záväzky súčet	8,004,000.00	4,476,000.00	5,130,000.00	108,904.00	183,371.02
1. Záväzky z obchodného styku	1,407,000.00	1,699,000.00	2,512,000.00	46,970.00	108,039.39
2. Nevyfakturované dodávky	546,000.00	684,000.00	1,069,000.00	1,102.00	
3. Záväzky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe					
4. Ostatné záväzky v rámci konsolidovaného celku					
5. Záväzky voči spoločníkom a združeniu					
6. Záväzky voči zamestnancom	703,000.00	513,000.00	639,000.00	28,701.00	29,868.52
7. Záväzky zo sociálneho zabezpečenia	343,000.00	331,000.00	407,000.00	17,677.00	18,221.66
8. Daňové záväzky a dotácie	4,612,000.00	768,000.00	140,000.00	5,901.00	10,613.11
9. Ostatné záväzky	393,000.00	481,000.00	363,000.00	8,553.00	16,628.34
IV. Bankové úvery a výpomoci súčet					
1. Bankové úvery dlhodobé					
2. Bežné bankové úvery					
3. Krátkodobé finančné výpomoci					
C. Časové rozlíšenie súčet	1,118,000.00	2,699,000.00	2,864,000.00	60,296.00	52,445.87
1. Výdavky budúcich období		18,000.00			37,866.03
2. Výnosy budúcich období	1,118,000.00	2,681,000.00	2,864,000.00	60,296.00	14,579.84
VÝKAZ ZISKOV A STRÁT	01.01.2006	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2009	01.01.2010
	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009	30.06.2010
	SKK	SKK	SKK	EUR	EUR
I. Tržby za predaj tovaru					
A. Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru					
+ Obchodná marža					
II. Výroba	64,614,000.00	72,548,000.00	66,074,000.00	2,253,381.00	920,572.00
1. Tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb	64,614,000.00	72,548,000.00	66,074,000.00	2,253,381.00	920,572.00

2. Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob					
3. Aktivácia					
B. Výrobná spotreba	19,719,000.00	22,743,000.00	22,370,000.00	718,534.00	301,052.00
1. Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok	1,153,000.00	1,662,000.00	1,265,000.00	42,735.00	17,357.00
2. Služby	18,566,000.00	21,081,000.00	21,105,000.00	675,799.00	283,695.00
+ Pridaná hodnota	44,895,000.00	49,805,000.00	43,704,000.00	1,534,847.00	619,520.00
C. Osobné náklady súčet	10,160,000.00	14,587,000.00	17,365,000.00	754,815.00	358,964.00
1. Mzdové náklady	6,566,000.00	9,543,000.00	11,829,000.00	510,835.00	232,321.00
2. Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva	1,324,000.00	1,687,000.00	1,322,000.00	61,873.00	41,122.00
3. Náklady na sociálne zabezpečenie	2,069,000.00	3,095,000.00	3,862,000.00	163,589.00	75,869.00
4. Sociálne náklady	201,000.00	262,000.00	352,000.00	18,518.00	9,652.00
D. Dane a poplatky	76,000.00	74,000.00	96,000.00	1,831.00	1,009.00
E. Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku	1,055,000.00	1,429,000.00	1,608,000.00	44,649.00	34,226.00
III. Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu		240,000.00		559.00	4,151.00
F. Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu		257,000.00			
IV. Použitie a zrušenie rezerv do výnosov z hospodárskej činnosti a účtovanie vzniku komplexných nákladov budúcich období	1,384,000.00	315,000.00			
G. Tvorba rezerv na hospodársku činnosť a zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	1,005,000.00	1,888,000.00			
V. Zúčtovanie a zrušenie opravných položiek do výnosov z hospodárskej činnosti	2,000.00				
H. Tvorba opravných položiek do nákladov na hospodársku činnosť	91,000.00			2,156.00	
VI. Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti			62,000.00	1,366.00	1,513.00
I. Ostatné náklady na hospodársku činnosť	1,417,000.00		762,000.00	32,157.00	9,947.00
VII. Prevod výnosov z hospodárskej činnosti					
J. Prevod nákladov na hospodársku činnosť					
* Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti	32,477,000.00	32,125,000.00	23,935,000.00	701,164.00	221,038.00
VIII. Tržby z predaja cenných papierov a podielov					
K. Predané cenné papiere a podiely					
IX. Výnosy z dlhodobého finančného majetku					
1. Výnosy z cenných papierov a podielov v ovládanej osobe a v spoločnosti s podstatným vplyvom					

2. Výnosy z ostatných dlhodobých cenných papierov a podielov					
3. Výnosy z ostatného dlhodobého finančného majetku					
X. Výnosy z krátkodobého finančného majetku					
L. Náklady na krátkodobý finančný majetok					
XI. Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivatových operácií					
M. Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivatové operácie					
XII. Výnosové úroky	227,000.00	568,000.00	654,000.00	4,929.00	863.00
N. Nákladové úroky	43,000.00	44,000.00	76,000.00	1,343.00	713.00
XIII. Kurzové zisky	168,000.00	1,573,000.00	2,774,000.00	1,596.00	1.00
O. Kurzové straty	2,382,000.00	1,841,000.00	2,698,000.00	239.00	1,063.00
XIV. Ostatné výnosy z finančnej činnosti		252,000.00			
P. Ostatné náklady na finančnú činnosť	248,000.00	394,000.00	472,000.00	11,662.00	8,438.00
XV. Použitie a zrušenie rezerv do výnosov z finančnej činnosti					
Q. Tvorba rezerv na finančnú činnosť					
XVI. Zúčtovanie a zrušenie opravných položiek do výnosov z finančnej činnosti					
R. Tvorba opravných položiek do nákladov na finančnú činnosť					
XVII. Prevod finančných výnosov					
S. Prevod finančných nákladov					
* Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti	-2,278,000.00	114,000.00	182,000.00	-6,719.00	-9,350.00
T. Daň z príjmov z bežnej činnosti	5,497,000.00	6,303,000.00	4,832,000.00	135,177.00	
1. - splatná	5,483,000.00	6,201,000.00	4,885,000.00	141,593.00	
2. - odložená	14,000.00	102,000.00	-53,000.00	-6,416.00	
** Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti	24,702,000.00	25,936,000.00	19,285,000.00	559,268.00	211,688.00
XVIII. Mimoriadne výnosy					
U. Mimoriadne náklady					
V. Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti					
1. - splatná					
2. - odložená					
* Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti					
Z. Prevod podielu na výsledku hospodárenia spoločníkom					
*** Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	24,702,000.00	25,936,000.00	19,285,000.00	559,268.00	211,688.00

Finančné správy sú vyhotovené podľa slovenského útovného práva (zákon o účtovníctve). Aktuálne platný zákon o účtovníctve bol schválený podľa Medzinárodných Účtovných Standardov (BAS).

OBSLUŽNÉ BANKY

Názov: SLOVENSKÁ SPORITELŇA, Bratislava
Číslo účtu: 0631886127/0900

HISTÓRIA

Predchádzajúce adresy:

ul. Lazaretská 12, 811 08 Bratislava; Slovensko
od: 05.03.2004 do: 11.11.2004

Firma vedie činnosť od: 05.03.2004.

Od momentu zahájenia činnosti subjekt vedie činnosť ako: spoločnosť s ručením obmedzeným (s.r.o.).

V aktách spoločností sú zaznamenané nasledovné zmeny kapitálu

Základné imanie 4,109,000 SKK od: 05.03.2004

Predchádzajúci majitelia:

Názov:	Množstvo:	Hodnota (SKK):	Podiel
EULER HERMES KREDITVERSICHERUNGS- AKTIENGESELLSCHAFT Adresa: ul. , Hamburg; Nemecko	1	136,394	100.00 % od: 05.03.2004 do: 29.04.2010

Predchádzajúce vedenie:

Priezvisko a meno: Ing. Múdra Helena

Funkcia: Konateľ

od: 05.03.2004 do: 26.05.2010

KONTAKT

Meno a priezvisko: .

Číslo telefónu: .

Dňa: 07.07.2010

Id agenta: 43

Výsledok: Odovzdanie hlásení

Registračné údaje preverené na Registračnom úrade

Všetky údaje, obsiahnuté v tomto hlásení sú dôverné a môžu byť použité výlučne na vnútorné potreby objednávateľa.

KONIEC SPRÁVY

Ďakujeme za využitie našich služieb

*Euler Hermes Servis, s.r.o. Plynárenská 1, 821 09 Bratislava, Slovenská republika
Tel. +421 2 5828 0911, Fax +421 2 5828 0999, e-mail: <mailto:katarina.zigova@eulerhermes.com>,
<http://www.eulerhermes.com/>*

A company of the Allianz Group

Zdroj: Euler Hermes Servis

Príloha 4 Dotazník – Poistenie pohľadávok - EULER HERMES SERVIS

DOTAZNIK - POISTENIE POHLADÁVOK
QUESTIONNAIRE – CREDIT INSURANCE

Euler Hermes Servis, s.r.o.
Plynárska 1
821 09 Bratislava
Tel.: 02/582 809 24
Fax: 02/582 809 98
www.eulerhermes.com

A company of
Allianz

1. VŠEOBECNE INFORMÁCIE O SPOLOČNOSTI / GENERAL INFORMATION ABOUT THE COMPANY		
Meno spoločnosti Name of the company:	.....	
Adresa / Registered address:	.....	
Korešpondenčná adresa / Address for correspondence:	.....	
Kontaktná osoba / Person Responsible:	E-mail:	.....
Telefón:	Fax:	Mobil: .....
Názov banky: Name of bank:	Číslo účtu - IBAN: Account number - IBAN:	
Rok založenia spoločnosti Year of establishment:	ICO /ID:	IC DPH / VAT: .....
2. POPIS PODNIKATEĽSKEJ AKTIVITY / DESCRIPTION OF BUSINESS OPERATIONS		
Predmet podnikania / Subject of activities:	.....	
Výhrada vlastníckeho práva je súčasťou obchodných podmienok / Retention of title is part of the terms of sale:	☐ YES	☐ NO
Obrat podľa typu zákazníka / Turnover according the type of customers:	.....	
Prepojené spoločnosti / Connected companies	.....	% obratu / % of turnover
Verejnoprávny sektor / Public Sector	.....	% obratu / % of turnover
Ostatní / Others	.....	% obratu / % of turnover
Specifiká obchodu / Specifics of the trade (sezónnosť, dlhodobé kontrakty, atď / seasonality, long-term contracts, etc.):	....	
3. PREHĽAD STUKTURY POHLADÁVOK K MINULEMU MESIACU / BREAK-DOWN OF THE BALANCE OF RECEIVABLES TO LAST MONTH		
Výška pohľadávok v EUR Balance of receivables in EUR	Počet zákazníkov v tejto kategórii Number of customers within a given bracket	Celkové pohľadávky v EUR s DPH Total receivables in tds. EUR incl. VAT
nad 1.000.000	.....	.....
500.001 do 1.000.000	.....	.....
250.001 do 500.000	.....	.....
100.001 do 250.000	.....	.....
50.001 do 100.000	.....	.....
25.001 do 50.000	.....	.....
10.001 do 25.000	.....	.....
3.301 do 10.000	.....	.....
do 3.300	.....	.....
Výška otvorených pohľadávok v EUR vrátane DPH v posledných štyroch štvrtrokoch: Open balance of receivables in EUR incl. VAT in the last four quarters:		
Ku 31.3.:		Ku 30.9.: .....
Ku 30.6.:		Ku 31.12.: .....
Ku koncu minulého mesiaca / to the end of last month	.....	Ku koncu mesiaca s prepojenými spoloč. / To the end of month with intragroup

Všetky informácie sú dôverného charakteru a slúžia poisťovateľovi výlučne pre účely poistenia
All information shall be treated as confidential and used solely for insurance purposes.

7. VÝVOJ ZA POSLEDNÉ TRI ROKY (EUR) / PERFORMANCE IN THE LAST THREE YEARS (EUR) (PODĽA ZÁKONA O DANI Z PRÍJMOV Č. 595/2003 Z.Z., § 20 / ACCORDING TO THE LAW OF INCOME TAX NR. 595/2003, § 20)					
ROK/ year	Obrat v EUR s DPH / Turnover in EUR inc. VAT	Počet zákazníkov / No. of customers	Konečné straty z neplnenia pohľadávok / Losses due to non- payment of receivables	Najväčšia jednotlivá strata v EUR / The largest single loss in EUR	Počet prípadov Neplnenia / No. of cases due to non-payment
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....	.....
Current year	.....	.....	.....	.....	.....

8. NESPORNE POHLADAVKY PO SPLATNOSTI / UNDISPUTED DEBTS				
Zákazníci s nespornými pohľadavkami po splatnosti viac ako 30 dní, uvádzať nad 1.000,- EUR Customers with undisputed overdue receivables more than 30 days, indicate over 1,000.- EUR				
Názov firmy/ Name of customer	ICO/ ID	Výška pohľadávok / Overdues	Dátum pôvodnej splatnosti (DDMMRRRR) / Original due date	Vykonané opatrenia/ Preventive measures
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....

Celková suma polehôtých pohľadávok/ Total amount of overdues: .....

9. OPATRENIA PRI POHLADAVKACH PO DOBE SPLATNOSTI / RECOVERY OF RECEIVABLES
Aké opatrenia robíte ? (Telefonické vymáhanie, zastavenie dodávok, inkasná agentúra a pod.) / Which arrangements do you make? (Call for payment proceedings, stopping of deliveries, collection agency etc.)
.....
.....
.....

10. MALI STE UZ V MINULO STI POISTENE POHLADAVKY? / DID YOU HAVE CREDIT INSURANCE IN THE PAST?	
☐ ANO / YES	☐ NIE / NO

11. POZNAMKY / COMMENTS
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dotazník vyplnil /
Questionnaire fulfilled by
Meno a priezvisko / Name and
surname: .....

Funkcia / Position: .....

Podpis / Signature: .....

Dátum / Date: .....

PRÍLOHA k Dotazníku: Súvaha a Výkaz ziskov a strát za posledné uzavreté účtovné obdobie

*Všetky informácie sú dôverného charakteru a slúžia poisťovateľovi výlučne pre účely poistenia
All information shall be treated as confidential and used solely for insurance purposes.*

Dobrý deň,

dovoľte, aby sme Vám v krátkosti objasnili našu požiadavku a predstavili spoločnosť Euler Hermes Servis, s.r.o., (EHS). EHS patrí do medzinárodného holdingu Euler Hermes, ktorý je svetovou jednotkou v oblasti úverového poistenia a manažmentu pohľadávok, vrátane služby Vymáhania pohľadávok. Špecializujeme sa na poistenie rizík z nezaplatenia pohľadávok, ktoré vznikajú pri pravidelných dodávkach tovarov, resp. opakovanom poskytovaní služieb. Ako súčasť Allianz Group sme na slovenskom trhu výhradným partnerom Allianz – Slovenskej poisťovne, a.s., pre produkt poistenia pohľadávok

Naším cieľom je plnohodnotne podporovať obchodnú väzbu medzi Vami a Vašimi dodávateľmi. Dôležitou súčasťou hodnotenia spoločnosti je práve jej analýza. **Na to, aby sme mohli správne a objektívne stanoviť bonitu, potrebujeme Vašu súčinnosť.** V tejto súvislosti si Vás dovoľujeme požiadať o zaslanie finančných výkazov Vašej spoločnosti na faxové číslo: 02/582 809 99, emailom na adresu zuzana.bartkova@eulerhermes.com, alebo poštou.

Prehlasujeme, že vyššie uvedené podklady použijeme výlučne na účely stanovenia poistného limitu, pričom tieto nebudú poskytnuté tretím osobám, ani nášmu poistenému klientovi.

Vopred ďakujeme za Vaše pochopenie a podporu. Pokiaľ by Vás zaujala možnosť poistenia Vašich obchodných pohľadávok alebo naša služba Vymáhania pohľadávok na Slovensku ako aj v zahraničí, radi Vám poskytneme podrobnejšie informácie, nájdete ich tiež na www.sk.eulerhermes.com

S pozdravom,/ Best Regards,/ Mit Freundlichen Gruessen,

Lenka Zahoráková
Euler Hermes Servis, s.r.o.
Information Department
Tel. +421 2 5828-0918
Fax: +421 2 5828-0999
Plynárenská 1, 821 09 Bratislava
lenka.zahorakova@eulerhermes.com
www.eulerhermes.com
A company of Allianz

Euler Hermes is the world's premier credit insurer, offering solutions for the management of trade receivables, from credit insurance and financing of trade receivables to bonding and guarantees. Euler Hermes is a member of Allianz. www.eulerhermes.com

-----
This e-mail may contain confidential and/or privileged information. If you are not the intended recipient or have received this e-mail in error, notify the sender immediately and destroy this e-mail. Any unauthorised use, copying, disclosure or distribution of the contents of this e-mail is strictly forbidden and may be unlawful. Read our full e-mail disclaimer statement and monitoring policy (<http://www.eulerhermes.com/group/en/disclaim>) before taking any action based on the contents of this e-mail.

Zdroj: Euler Hermes Servis

Príloha 6 Stanovenie poistného limitu

Žiadosť o stanovenie poistného limitu k poisteniu pohľadávok / Application for credit limit						 Plynárenská 1, 821 09 Bratislava, Slovakia Fax.: +421/2/5828 0999 katarina.pecovicova@eulerhermes.com		
Poistená spoločnosť / Insured:								
Tel.:								
Fax:								
Číslo zmluvy EHS / Policy No. Euler Hermes Servis:								
Číslo zmluvy Allianz - SP / Policy No. Allianz - SP:								
Údaje o odberateľoch prosíme vyplniť čo najpodrobnejšie, urýchľuje to proces vybavenia Vašej žiadosti. / Please fill all details in, it helps us to answer sooner.								
1	Úplný názov a právna forma odberateľa / Buyer's full Name and Legal Form	Adresa, mesto, PSČ, Krajina / Address, City, Post Code, Country	IČO (Registračné) / ID No.	Kontakt. osoba + telefón / Contact person + Tel. No.	Požadovaná výška poistného limitu* / Required Credit Limit	Sezónny limit (výška)* platný od - do / Seasonal limit, validity from - to	Platobná podmienka** / Payment terms	Platobná skúsenosť*** + poznámky / Payment experience + comments
1								
2								
3								
4								
5								
6								
Súhlasíte s menovaním vašej spoločnosti v prípade potreby žiadania finančných výkazov od vašich odberateľov? Do you agree to provide your name while asking your buyers for financial statements?						☐ ÁNO / YES ☐ NIE / NO		
* Údaje uvádzajte v zmluvnej mene poistnej zmluvy (tis. EUR) / Please present the data in contractual currency, see Policy (tds. EUR) ** Platobná podmienka: 30, 60, 90, 120, 180 dní, resp. popísať inú / Payment terms: 30, 60, 90, 120, 180 days, or others *** Platobná skúsenosť: uviesť odkedy s daným kupujúcim obchodujete, či platí v lehote splatnosti, resp. priemernú dobu omeškania / Payment experience: how long do you cooperate with buyer, buyer's payment discipline or average overdue						Dátum / Date: Podpis / Signature:		

Zdroj: Euler Hermes Servis

Príloha 7 Osvedčenie o pôvode tovaru EUR. 1

SPRIEVODNÉ OSVEDČENIE

1. Vývozca (meno, úplná adresa, krajina)	EUR.1 No A 000.00	
	Pred vyplnením tlačiva pozrite poznámky na zadnej strane	
3. Prijemca (meno, úplná adresa, krajina) (voliteľné)	2. Osvedčenie použité pri preferenčnom obchode medzi	
	..... a ..... (uveďte príslušné krajiny, skupiny krajín alebo územia)	
6. Údaje o preprave (voliteľné)	4. Krajina, skupina krajín alebo územie, kde sa výrobky považujú za výrobky s pôvodom	5. Krajina, skupina krajín alebo územie určenia
	7. Poznámky	
8. Číslo položky, značky a čísla, počet a druh obalov ⁽¹⁾ , opis tovaru		9. Hmotnosť brutto (kg) alebo iná miera (litre, m ³ atď.)
		10. Faktúry (voliteľné)
11. COLNÉ POTVRDENIE Vyhlásenie osvedčené Vývozný doklad ⁽²⁾ Formulár..... č. .... Colný úrad ..... Krajina alebo územie vydania .... Dátum..... ..... (Podpis)		12. VYHLÁSENIE VÝVOZCU Podpísaný vyhlasujem, že hore uvedený tovar spĺňa podmienky požadované pre vydanie tohto osvedčenia. Miesto-a-dátum .... (Podpis)

(1) Vyplní sa iba vtedy, ak to vyžadujú predpisy vyvážajúcej krajiny alebo územia.

(2) Ak tovar nie je zahalený, uveďte počet výrobkov alebo podľa potreby uveďte, voľne, ložné.

Zdroj: Colná správa

Príloha 8 Jednotná colná deklarácia

EURÓPSKE SPOLOČENSTVO					A COLNÝ ÚRAD ODOSLANIA / VÝVOZU / URČENIA					
Výlačok pre krajinu odoslania / vývozu	Výlačok pre krajinu určenia	1	6	2 Odosielateľ / vývozca	č.	1 DEKLARÁCIA				
		3 Tlačivá	4 Ložné listy	5 Položky				6 NÁM. kusy spolu	7 Referenčné číslo	
		8 Prijemca	č.	9 Osoba zodpovedná za platebný styk				č.		
		10 Prvá kr. urč. / Posl. kr. odos.	11 Kraj. obch. / vyr.	12 Údaje o hodnote	13 S P P					
		14 Deklarant / zástupca	č.	15 Krajina odoslania / vývozu		15 Kód kraj. odosl. / vývozu	17 Kód kraj. určenia			
		16 Krajina pôvodu		17 Krajina určenia						
		18 Evid. údaj a štát. registr. doprav. prostriedku pri odchode / prichode		19 Kont.	20 Dodacie podmienky					
		21 Evid. údaj a štát. registr. aktívneho doprav. prostriedku prekračujúceho hranice		22 Mena a celková fakturovaná suma	23 Prepočítavací kurz	24 Druh obchodu				
		25 Druh dopravy na hranici	26 Druh dopravy vo vnútri	27 Miesto naloženia / vyloženia		28 Finančné a bankové údaje				
		1	6	29 Výstupný / vstupný colný úrad	30 Umiestenie tovaru					
31 Náklad. kusy a opis tovaru	Značky a čísla - č. kontajnera - počet a druh				32 Č. pol.	33 Kód tovaru				
	34 Kód kraj. pôvodu				35 Hrubá hmotnosť (kg)	36 Preferencia				
	37 REŽIM				38 Vlastná hmotnosť (kg)		39 Kontingent			
	40 Súhrnná deklarácia / predchádzajúci doklad									
	41 Dodát. merné jednotky			42 Cena za položku			43 Kód CH			
44 Osobitné záznamy / predlož. doklady / osvedčenia a povolenia	Kód O. Z.				45 Oprava		46 Štatistická hodnota			
	47 Výpočet platieb					48 Odklad platieb		49 Označenie skladu		
Druh					Základ na vymer. platby		Sadzba		Suma	SP
B ÚČTOVNÉ ÚDAJE										
Celkom:										
50 Hlavný zodpovedný					č.		Podpis:		C COLNÝ ÚRAD ODOSLANIA	
51 Predklad. colné úradu tranzitu (a krajina)					Zastúpený kým		Miesto a dátum:			
52 Zabezpečenie neplatí pre					Kód		53 Colný úrad určenia (a krajina)			
DŮJ KONTROLA COLNÝM ÚRADOM ODOSLANIA / VÝVOZU / URČENIA					Odtlačok pečiatky:		54 Miesto a dátum:			
Výsledok:					Priložené uzávery: Počet:		Podpis, meno a priezvisko deklaránta / zástupcu:			
Značky:					Lehota (Posledný deň):		Podpis:			
COL 205		31266/2005-1417		Jednotný colný doklad				(091) IGAZ, Železničná 714, 911 01 Trenčín, tel/fax 032/652 75 80		

Zdroj: Colná správa

Príloha 9 Registrácia TINBYT v NATUR-PACK

Zdroj: Tinbyt

Príloha 10 Evidenčný list obalov a odpadov

EVIDENČNÝ LIST OBALOV A ODPADOV Z OBALOV

Číslo registrácie: PO_0002608

Povinná osoba	IČO	1	0	6	6	6	0	4	4
Obchodné meno Kizák Martin - TINBYT	Zodpovedná osoba Martina Bérešová								
Adresa Ulica: Budovateľská 3636/75 Obec: Prešov Telefónne číslo: 02 / 44373599	PSC: 080 01 Číslo faxu: 02 / 44373599	Adresa Ulica: Budovateľská 3636/75 Obec: Prešov Telefónne číslo: 02 / 44373599 Číslo faxu: 02 / 44373599				PSC: 080 01 E-mailová adresa: beresova@tinbyt.sk URL adresa: www.tinbyt.sk			

Tabuľka 1

Evidencia o obaloch

Štvrťrok/rok: I./2012	Množstvo obalov					
	Výroba ¹⁾ (t)	Dovoz ¹⁾ (t)	Vývoz (t)	Uvedené na trh alebo do obehu ²⁾ (t)	Opakovane použiteľné obaly ³⁾ (t)	Obaly naplnené nebezpečnými látkami (t)
A	B	C	D	E	F	G
Sklo	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Plasty	0.000	0.946	0.000	0.946	0.000	0.000
Papier a lepenka	0.000	4.216	0.000	4.216	0.000	0.000
Kompozity ⁴⁾	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Kovy	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Drevo	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Ostatné	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Spolu	0.000	5.162	0.000	5.162	0.000	0.000

Poznámky:

1) Vráťane opakovane použiteľných obalov, ktoré sú iba prvýkrát použité, a obalov naplnených nebezpečnými látkami.

2) Vzorec pre výpočet: **E=B+C-D** (za jednotlivé písmená sa dosadia hodnoty z príslušných stĺpcov podľa jednotlivých obalových materiálov samostatne).

3) Uvedie sa množstvo pri prvom použití.

4) Kompozitné materiály, v ktorých žiadna z materiálových skupín, z ktorých je kompozitný materiál zložený, neprevyšuje 70% jeho hmotnosti; kompozitné materiály, v ktorých niektorá z materiálových skupín (napr. plasty, papier, sklo, kovy) prevyšuje 70% hmotnosti tohto kompozitného materiálu, sa zaraďujú do tohto obalového materiálu.

Zdroj: Tinbyt

Príloha 12 CMR - dohoda o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej kamiónovej doprave

1 Exemplár pre odosielateľa Exemplar für Absender		MEDZINÁRODNÝ NÁKLADNÝ LIST č. SK 7710945 INTERNATIONALER FRACHTBRIEF Nr. SK 7710945									
1 Odosielateľ (meno, adresa, štát) Absender (Name, Adresse, Land)		Táto preprava podlieha, i keď bolo dohodnuté inak, podmienkam Dohovoru CMR o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave Diese Beförderung unterliegt auch im Falle einer gegenseitigen Abmachung den Bestimmungen des Übereinkommens über den Beförderungsvertrag im internationalen Strassengüterverkehr (CMR)									
2 Prijemca (meno, adresa, štát) Empfänger (Name, Adresse, Land)		16 Dopravca (meno, adresa, štát) Frachtführer (Name, Adresse, Land)									
3 Miesto vykladania tovaru Ausladestelle des Gutes Miesto/Ort Štát/Land		17 Ďalší dopravci (meno, adresa, štát) Folgende Frachtführer (Name, Adresse, Land)									
4 Miesto a dátum nakladania tovaru Einladestelle des Gutes und Datum Miesto/Ort Štát/Land		18 Vyhřady a poznámky dopravcu Vorbehalte und Bemerkungen des Frachtführers									
5 Pripojené doklady Beiliegende Dokumente											
6	7	8	9	10	11	12					
Signo a číslo Zeichen und Nr.	Počet balení Anzahl der Kollí	Druh obalu Art der Verpackung	Označenie tovaru Bezeichnung des Gutes	Statistické čís. Statistische Nr.	Hr. hmotnosť v kg Bttagewicht kg	Objem m ³ Umfang m ³					
UN čísla UN Nummer	Oficiálne pomenovanie Offizielle Benennung	Trieda Klasse	Obalová skupina ADR Verpackungsgruppe ADR								
13 Pokyny odosielateľa (colné a iné formality) Anweisungen des Absenders (Zoll- und sonstige Formalitäten)				19 Na farchu Zu zahlen vom odosielateľ Absender		mena/Währung		prijemca Empfänger			
14 Dobierka Nachnahme				Dopravné-Fracht Zľavy Ermässigungen							
15 Pokyny na platenie dopravného Anweisungen über die Frachtverrechnung Vyplatená/Frei Nevyplatená/Unfrei				20 Osobitné dojednanie Sondervereinbarungen							
21 Vystavené v/Ausgefertigt in dňa / am				24 Tovar prevzal Gut empfangen		Dátum Datum					
22 Podpis a pečiatka odosielateľa Unterschrift und Stempel des Absenders		23 Podpis a pečiatka dopravcu Unterschrift und Stempel des Frachtführers		dňa am		(Podpis a pečiatka prijemcu) (Unterschrift und Stempel des Empfängers)					
25 ECV vozidla/tahača privesu/návesu		26 Užitočná hmotnosť užitočná hmotnosť									
27 Číslo DZVV		28 Číslo jazdy									
29 Hraničné prechody											
30 Všetky sprievodné doklady								Potvrdenie o odovzdaní colného tranzitného dokladu: Zolltransitdokument empfangen:			
31 Rôzne											

Zdroj: Ideal Standard

Príloha 13 Hladká platba – tlačivo

		ZAHRANIČNÝ PLATOBNÝ PRÍKAZ / FOREIGN PAYMENT ORDER		
Mena platby / Payment Currency *	Suma platby / Payment Amount *	Dátum splatnosti / Payment Date (DD.MM.YYYY) *		
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> 201		
PRÍKAZCA PLATBY / REMITTER *				
Číslo účtu / Account Number	Kód banky / Bank Code			
<input type="text"/>	/ 5200			
názov účtu / name of account	<input type="text"/>			
ulica / street	<input type="text"/>			
mesto / town	<input type="text"/>			
štát / country	<input type="text"/>			
PRÍJEMCA PLATBY / BENEFICIARY *				
Číslo účtu / IBAN / Beneficiary Account No.				
<input type="text"/>				
názov účtu / name of account	<input type="text"/>			
ulica / street	<input type="text"/>			
mesto / town	<input type="text"/>			
štát / country	<input type="text"/>			
BANKA PRÍJEMCU / BENEFICIARY'S BANK *				
SWIFT / BIC				
<input type="text"/>				
názov banky / name of bank	<input type="text"/>			
mesto / town	<input type="text"/>			
štát / country	<input type="text"/>			
SPROSTREDKUJÚCA BANKA / INTERMEDIARY BANK				
SWIFT / BIC				
<input type="text"/>				
názov banky / name of bank	<input type="text"/>			
mesto / town	<input type="text"/>			
štát / country	<input type="text"/>			
INFORMÁCIA PRE PRÍJEMCU / INFORMATION FOR BENEFICIARY				
<input type="text"/>				
<input type="text"/>				
<input type="text"/>				
DISPOZÍCIA NA BANKOVÉ POPLATKY / DETAILS OF CHARGES *				
		☐ OUR	☐ SHA	☐ BEN
PRIORITA / PRIORITY *				
		☐ NORMAL	☐ URGENT	
ÚDAJE PRE BANKU / DETAILS FOR BANK *				
Platobný titul / Paym. title No.	Slovný popis účelu platby / Description of details of payment			
<input type="text"/>	<input type="text"/>			
Dohodnutý zmluvný kurz / Agreed Exchange Rate	☐	Hodnota kurzu / Exchange Rate	<input type="text"/>	
Kontakt / Contact:	<input type="text"/>			
Telefón / Phone:	<input type="text"/>			
e-mail:	<input type="text"/>			
325674		Za správnosť údajov uvedených na platobnom príkaze zodpovedá klient / Client takes responsibility for the correct completing of the Foreign Payment Order		podpis príkazcu, dátum, pečiatka / Signature, date, stamp
Ref. číslo transakcie / Tran. Ref. No.	Prevzal:	Do systému zadal:		
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		
		(dátum, meno a podpis zamestnanca)		(dátum, meno a podpis zamestnanca)
* povinné položky / mandatory		Á Ā B Ć D Ę F G H Í J K L M N O P Q R Š T Ú V X Ý Ž 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9		

Zdroj: OTP

PODMÍNKY SPOLUPRÁCE PRO 2. POL. 2009

Prodávající:	Ideal Standard, s.r.o. Zemská 623, 415 01 Teplice, Česká Republika ICO: 26469766 VAT: SK 4020183541 Banka: ABN AMRO BANK Číslo účtu: 10145/5400 IBAN: CZ 19 5400 0000 0000 0001 0145
Kupující:	TINBYT – Martin Kizák Budovateľská 75, 080 01 Prešov, Slovenská Republika IČO: 10666044 VAT: SK 1020742349 Banka: OTP, Prešov Číslo účtu: 1010817/5200 IBAN: SK 15 5200 0000 0000 0101 0817
Předmět koupě:	Zdravotní keramika Koupelnové a kuchyňské armatury Akryláty, sprchové kouty a Wellness Nábytek, doplňky
Teritorium prodeje:	SR. Prodávající si vyhrazuje právo souhlasu či zamítnutí prodeje mimo určené teritorium.
Kvalit/balení:	dle platných technických norem případně interních směrnic Ideal Standard
Obchodní podmínka:	17 % pro ucelený sortiment /z cen DPC dle platného ceníku/
Platební podmínka:	60 dnu
Platební skonto:	3 % při platbě před dodávkou 2 % při platbě do 7 kalendářních dnu

Obchodní cíl:	1,5 mil. EUR v netto cenách pro 1 pol. 2011, případně 3,0 mil. EUR v netto cenách pro kalendářní rok 2011
Motivační bonus:	2 % při dosažení obchodního cíle pro kalendářní rok 2011
Podmínky dodávek:	EXW Teplice, ČR
Projektové slevy:	v závislosti na velikosti projektu, komplexnosti nabízeného sortimentu a podílu produktu IS v případných klientských změnách /nadstandardy/; nezbytnou podmínkou přidělení zvýhodnění je dodržení platební podmínky a tedy neexistence závazku po lhůtě splatnosti;
Podpora vzorkoven:	Standardně 50 % z netto na 2ks, podmínka vystavení min. 2 roky. Splatnost 6 měsíců. Speciální podmínky v závislosti na poskytnutém prostoru, kompletnosti vystaveného sortimentu a hodnotě dosažených realizací.
Podpora prodeje:	Obchodní zástupce Zákaznický servis /logistika/ Marketing P.O.P. materiály P.O.S. materiály

V Teplících: 28. juna 2011

---

podpis Prodávající

---

podpis Kupující

Zdroj: Ideal Standard